

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra

Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“

**Etapas 1. Teisinio parengtumo ir ekosistemos
funkcijų nustatymas**

Rezultatai R.1.1, R.1.2, R.1.3, R.1.4 ir R.1.5 dėl
studijos dokumento dalies „Teisinė analizė ir
rekomendacijos dėl teisės aktų“

2025

Turinys

Nuorodos į techninę specifikaciją	2
Sąvokos ir sutrumpinimai	3
Anglų – Lietuvių kalbos terminų žodynas	4
Lentelių sąrašas.....	6
Analitinės studijos santrauka	7
1. Analitinės studijos teisinio parengtumo (Etapas 1, Uždavinys 1) santrauka	8
2. Teisinė analizė ir rekomendacijos dėl teisės aktų.....	12
2.1 Naujų eIDAS 2.0 reglamento reikalavimų analizė	12
2.1.1 eIDAS 2.0 reglamento analizė	12
2.1.2 Aktualių eIDAS 2.0 įgyvendinimo aktų analizė	15
2.2 Teisinių kliūčių vertinimas	20
2.3 Rekomendacijos dėl LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo pakeitimo	22
2.4 Teisinės bazės atnaujinimo planas.....	33
2.5 Įstatymo pakeitimo projekto siūlymas.....	76
3. Išvados ir rekomendacijos.....	77
Priedai	Error! Bookmark not defined.
Priedas 1. eIDAS 2.0 reglamento teisinės analizės dokumentas Lietuvos teisiniame kontekste.	Error!
Bookmark not defined.	
Priedas 2. Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo pakeitimo projektas	Error! Bookmark not defined.
Priedas 3. Aiškinamasis raštas dėl Lietuvos Respublikos elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo pakeitimo projekto	Error! Bookmark not defined.

Nuorodos į techninę specifikaciją

Studijos uždaviniai pagal techninę specifikaciją	Nuoroda į atitinkamą informaciją 1-ojo etapo studijos dokumente
1. Teisinė analizė ir rekomendacijos dėl teisės aktų:	
1.1. Išanalizuoti eIDAS 2.0 reglamento keliamus (naujus) reikalavimus valstybinėms institucijoms ir viešojo sektoriaus įstaigoms, susijusius su EUDIW įgyvendinimu.	Skyrius 2.1
1.2. Išanalizuoti galimas teisinės kliūtis, susijusias su EUDIW įgyvendinimu Lietuvoje (duomenų apsauga, viešojo sektoriaus duomenų valdysena, paslaugų su ES sąveikumas).	Skyrius 2.2
1.3. Parengti rekomendacijas dėl reikalingų teisės aktų pakeitimų, siekiant sklandaus eIDAS 2.0 įgyvendinimo. Detalizuoti, kokios konkrečios teisės aktų nuostatos turi būti pakeistos, įskaitant jų tikslų turinį, bei pateikti aiškų teisinių sprendimų ir formuluočių pagrindimą.	Skyrius 2.3
1.4. Pateikti teisinės bazės atnaujinimo planą, įskaitant pasiūlymus dėl naujų teisės aktų arba esamų teisės aktų pakeitimų.	Skyrius 2.4
1.5. Parengti Lietuvos Respublikos elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo pakeitimų projektą.	Skyrius 2.5

Sąvokos ir sutrumpinimai

Sutrumpinimas	Sąvoka
EUDIW	Europinė skaitmeninė tapatybės dėklė
eIDAS arba eIDAS 1.0 reglamentas	2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB
eIDAS 2.0 arba EUDI reglamentas	2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1183, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014, kiek tai susiję su Europos skaitmeninės tapatybės sistemos nustatymu
VSSA	Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra
IRD	Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerijos
RC	Registrų centras
RRT	Ryšių reguliavimo tarnyba
EY	Ernst & Young Baltic, UAB
IS	Informacinė sistema (kaip apibrėžiama Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu)
VIISP	Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma
EK	Europos Komisija
ES	Europos Sąjunga
LR	Lietuvos Respublika
MD	Migracijos departamentas
Komisijos įgyvendinimo reglamentas	Įgyvendinimo aktas arba KĮR
BDAR	2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas)
TIS 2 direktyva	Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2555 2022 m. gruodžio 14 d. dėl priemonių aukštam bendram kibernetinio saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 ir Direktyva (ES) 2018/1972 ir panaikinama Direktyva (ES) 2016/1148 (TIS 2 direktyva)

Anglų – Lietuvių kalbos terminų žodynas

Terminas anglų kalba	Terminas lietuvių kalba
Access Certificate Authority	Prieigos sertifikatų teikėjas
Attribute	Požymis
Attribute Scheme Provider	Požymių liudijimo schemos teikėjas
Attribute Source	Požymio šaltinis
Authentic Source	Autentiškas šaltinis
Conformity Assessment Body (CAB)	Atitikties vertinimo įstaiga ¹
Credential	Įgaliojimas (dėklėje saugomas įrašas)
Credential Issuer	Įgaliojimų teikėjas
Credential Verifier	Įgaliojimų tikrintojas
Data Subject	Duomenų subjektas
Device Manufacturers and Related Subsystems Provider	Įrenginių gamintojas ir susijusių sistemų teikėjas
Electronic Attestation of Attributes (EAA)	Elektroninių požymių liudijimas
EAA Provider	Elektroninio požymių liudijimo (EAA) teikėjas (nekvalifikuotas)
Electronic identification (eID)	Elektroninė atpažintis
EUDI Ecosystem	EUDI ekosistema
EUDI Framework	EUDI sistema / struktūra
High, Substantial and Low LoA	Aukštas, pakankamas ir žemas saugumo užtikrinimo lygiai
Level of Assurance (LoA)	Saugumo užtikrinimo lygis
National Accreditation Body (NAB)	Nacionalinė akreditacijos įstaiga
PID Dataset	Asmens identifikavimo duomenų rinkinys
PID Provider	PID teikėjas
Provider of Registration Certificates	Dėklės registracijos sertifikatų teikėjas
PuB-EAA Provider	Viešo elektroninių požymių liudijimo (PuB-EAA) teikėjas
QEAA Provider	Kvalifikuotų požymių liudijimų (QEAA) teikėjas
QES (QESRC) Provider	Kvalifikuoto elektroninio parašo teikėjas
Registrar	Registratorius (EUDIW apimtyje – kaip pasikliaujančiųjų šalių ir visų EUDIW dalyvių registro valdytojas / tvarkytojas)
Relying Party	Pasikliaujančioji šalis

¹ Reglamento (EB) Nr. 765/2008 2 straipsnio 13 punkte apibrėžta atitikties vertinimo įstaiga, pagal tą reglamentą akredituota kaip kompetentinga įstaiga atlikti kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo ir jo teikiamų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų atitikties vertinimą arba kaip kompetentinga atlikti europinių skaitmeninės tapatybės dėklių ar elektroninės atpažinties priemonių sertifikavimą

Relying Party Service	Pasikliaujančiosios šalies paslauga
Supervisory Body	Priežiūros įstaiga
Trust Framework	Patikimumo užtikrinimo modelis
Trust Service Provider (TSP)	Patikimumo užtikrinimo paslaugų tiekėjas
Trusted List Provider (TLP)	Patikimų QTSP sąrašų teikėjas / Patikimų dėklės ekosistemos sąrašų teikėjas
Wallet Provider	Dėklės teikėjas
Wallet Unit	Dėklės vienetas
Wallet User	Dėklės naudotojas
Notified eID scheme	Elektroninės atpažinties schemas, apie kurias pranešta

Lentelių sąrašas

Lentelė 1: Pagrindinės teisinės analizės išvalgos	8
Lentelė 2: Aktualių eIDAS 2.0 įgyvendinimo aktų analizė	15
Lentelė 3: Teisės aktų sąrašas, kuriems eIDAS 2.0 reglamentas turi tiesioginę įtaką	20
Lentelė 4: eIDAS 2.0 reglamento straipsniai, kurie daro įtaką LR įstatymui ir reikalauja atnaujinimo	22
Lentelė 5: Aktualūs LR teisės aktai dėl institucijų nuostatų peržiūros	33
Lentelė 6: Aktualūs LR teisės aktai dėl informacinių sistemų / registru	34
Lentelė 7: Rekomendacijos dėl kitų įstatymų pakeitimų.....	37
Lentelė 8: siūlymai dėl EUDIW ekosistemos rolių atspindėjimo Lietuvos teisinėje sistemoje.....	58
Lentelė 9: Teisinės analizės išvados, rekomendacijos, rizikos ir valdymo priemonės	82

Analitinės studijos santrauka

Studijos kontekstas

Pastaraisiais metais dėl visuotinės skaitmenizacijos išaugo poreikis saugioms ir patogioms elektroninėms atpažinties paslaugoms bei patikimumo užtikrinimo paslaugoms, kurios būtinos norint naudotis viešosiomis ir privačiomis paslaugomis. Europos Sąjunga, siekdama užtikrinti patikimą elektroninę atpažintį ir patikimumo užtikrinimo paslaugas, priėmė eIDAS reglamentą, o 2024 m. jis buvo iš dalies pakeistas eIDAS 2.0 reglamentu, kuris išplėtė elektroninės atpažinties ir patikimumo užtikrinimo paslaugų ekosistemą. Nors reglamentai yra tiesiogiai taikomi visoms ES valstybėms narėms, jų įgyvendinimas ir poveikis skiriasi, ypač valdymo ir organizacinės struktūros srityse, todėl nacionalinės sistemos ir paslaugų brandos lygis įvairiose šalyse yra nevienodas ir reikalauja atskiros analizės.

Studija apima Lietuvos institucijų teisinio, organizacinio ir techninio pasirengimo vertinimą, siekiant užtikrinti sklandų šalies įsitraukimą į EUDIW ekosistemą. Vertinimas orientuotas į praktinį įgyvendinamumą – analizuojami galiojantys teisės aktai bei Lietuvoje esamos informacinės sistemos ir registrai, jų sąveikumo galimybės bei atitiktis EUDI reglamento ir ARF gairėms, identifikuojant spragas, rizikas ir būtinus tolimesnius veiksmus integracijos užtikrinimui.

Studijos turinys

Studija susideda iš trijų pagrindinių etapų:

- 1) Teisinis pasirengimas ir ekosistemos funkcijos;
- 2) Techninio pasirengimo vertinimas;
- 3) Įgyvendinimo plano parengimas.

Ši ataskaita yra priskiriama prie 1 etapo, 1 uždavinio „Teisinė analizė ir rekomendacijos dėl teisės aktų“ rezultatų.

Studijos tikslas – įvertinti teisinius, organizacinius ir techninius EUDIW įgyvendinimo Lietuvoje aspektus, užtikrinant jo atitiktį EUDI reglamentui, BDAR, TIS 2 bei ES technologiniams sąveikumo standartams, įskaitant EUDIW architektūrą (pagal ARF v2.6), technines specifikacijas ir Europos sąveikumo sistemos principus.

Skaitmeninės dėklės įgyvendinimui keliami pagrindiniai uždaviniai

- Atlikti teisinės aplinkos analizę ir parengti rekomendacijas dėl teisės aktų pakeitimų, reikalingų EUDIW įgyvendinimui Lietuvoje.
- Nustatyti nacionalinės ekosistemos funkcijų ir vaidmenų alternatyvas bei pateikti preliminarią rekomenduojamą parinktį,
- Įvertinti informacinių sistemų ir registrų techninį parengtumą, siekiant nustatyti jų integracijos galimybes į EUDIW ekosistemą.
- Išanalizuoti Europos valstybių gerąsias praktikas, siekiant identifikuoti efektyvius techninius, teisinius ir organizacinius sprendimus.
- Parengti įgyvendinimo architektūros alternatyvas, įvertinant jų techninį, organizacinį ir ekonominį įgyvendinamumą.
- Sukurti išsamų įgyvendinimo planą ir biudžetą, apibrėžiant veiksmus, terminus ir atsakingas institucijas.
- Atlikti rizikų vertinimą ir parengti rizikos valdymo priemones, užtikrinančias sklandų EUDIW įgyvendinimo procesą.

1. Analitinės studijos teisinio parengtumo (Etapas 1, Uždavinys 1) santrauka

Ši analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“ ataskaita siekia įvertinti Lietuvos teisinį parengtumą įgyvendinant Europinę skaitmeninę tapatybės dėklę (angl. – European Digital Identity Wallet) (toliau – EUDIW arba dėklė).

Teisinio parengtumo vertinimas atliekamas eIDAS 2.0 reglamento (Nr. 2024/1183) kontekste, kuris iš dalies keičia eIDAS reglamentą (Nr. 910/2014) ir iš esmės atnaujinama eIDAS sistema bei įtvirtinama EUDIW koncepciją kaip privalomą elektroninės atpažinties priemonę visose ES valstybėse narėse.

eIDAS 2.0 reglamentas, įsigaliojęs 2024 m. gegužės 20 d., nustato, kad kiekviena valstybė narė, įskaitant Lietuvą, per 24 mėnesius turi užtikrinti bent vieną EUDIW, kuri yra suderinama su ES techniniais, saugumo ir sąveikumo standartais. Be to, reglamentas numato, kad dėklės infrastruktūra turi būti saugi, atitinkanti BDAR ir TIS 2 direktyvos reikalavimus, o jos veikimas grindžiamas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų ir asmens identifikacijos atributų teikėjų (PID) sąveika.

Lietuvos kontekste tai reiškia, kad būtina peržiūrėti ir atnaujinti nacionalinį eIDAS reglamentą įgyvendinantį teisės aktą - Lietuvos Respublikos elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymą. Šio teisės akto atnaujinimas suteiktų teisinį pagrindą tolesniems organizaciniams ir techniniams atnaujinimams, reikalingiems EUDIW praktiniam įgyvendinimui.

Šios ataskaitos apimtyje yra:

- Įvertinti nauji reikalavimai, priimti su eIDAS 2.0 reglamentu.
- Išanalizuotas LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymas, siekiant pasiūlyti rekomendacijas dėl šio teisės akto pakeitimų.
- Pateiktos rekomendacijos dėl galimų papildomų Lietuvos teisinės bazės atnaujinimų.

Lentelė 1: Pagrindinės teisinės analizės išvalgos

Nr.	Išvalga	Paaiškinimas
1.	LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymą keisti pagal minimalų nacionalinio reguliavimo principą, perkeliant tik būtinas valstybės narės reguliavimui nuostatas iš eIDAS 2.0 reglamento.	Šio principo taikymas nacionalinėje teisėje leidžia išvengti tiesiogiai taikomų EUDI reglamento nuostatų dubliavimo ir rizikos dėl nacionalinės teisės prieštaravimo EUDI reglamentui (dėl skirtingo nuostatų interpretavimo, galimų vertimo netikslumų ir kt.). Taip pat šio principo laikymasis prioretizuotinas atsižvelgiant į galimus vėlesnius EUDI reglamento ar jį įgyvendinančių teisės aktų pasikeitimus, siekiant, kad galimi ES teisinio reguliavimo pokyčiai kuo mažiau paveiktų įstatymo lygmens teisės aktus, kurių teisėkūros procedūros yra sudėtingesnės, nei nacionalinių poįstatyminių teisės aktų keitimo procedūros.
2.	LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme neįtraukti baigtinio eIDAS reglamentą įgyvendinančių teisės aktų sąrašo, pateikiant bendro pobūdžio nuostatą dėl eIDAS reglamento, jo priedų ir įgyvendinančių teisės aktų taikymo.	Šiuo metu dar nėra priimti visi eIDAS 2.0 reglamentą įgyvendinantys Europos Komisijos įgyvendinamieji reglamentai, taip pat nėra aišku, ar ateityje nebus priimti papildomi eIDAS 2.0 reglamentą įgyvendinantys teisės aktai. Todėl siūlomame įstatymo projekte į įstatymo priedą rekomenduojame neįtraukti baigtinio EUDI reglamentą įgyvendinančių teisės aktų sąrašo. Vietoje to, siūloma į įstatymą įtraukti bendro

Nr.	Ižvalga	Paaškinimas
		<p>pobūdžio nuostatą dėl EUDI reglamento, jo priedų ir įgyvendinančių teisės aktų taikymo, tokiu būdu išvengiant poreikio keisti įstatymą ateityje priėmus papildomus Europos Komisijos įgyvendinamuosius aktus.</p>
3.	<p>LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme nustatyti atsakingas institucijas už tam tikrų eIDAS 2.0 reglamento straipsnių įgyvendinimą arba nurodyti instituciją, atsakingą už tokios institucijos paskyrimą.</p>	<p>eIDAS 2.0 reglamento nuostatos numato galimybę skirti kelias ar vieną priežiūros įstaigą šioms sritims: 1) Europos skaitmeninės tapatybės sričiai ir 2) patikimumo užtikrinimo paslaugų sričiai. Taip pat eIDAS 2.0 reglamentas nustato papildomas atsakomybes ir funkcijas priežiūros įstaigai (įstaigoms).</p> <p>Lietuvos kontekste, LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme, kuris įgyvendina 2014 metų eIDAS reglamentą, priežiūros įstaigos rolė patikimumo užtikrinimo paslaugų srityje ir elektroninės atpažinties paslaugų srityje yra priskirta Ryšių reguliavimo tarnybai. Atsižvelgiant į tai, siūloma šiai institucijai priskirti priežiūros įstaigos rolę taip pat ir eIDAS 2.0 reglamente numatytoje naujoje Europos skaitmeninės tapatybės srityje bei priskirti jai atitinkamas atsakomybes.</p> <p>eIDAS 2.0 reglamentas taip pat nustato kitas naujas funkcijas, kurių vykdymui reikalinga paskirti atsakingas nacionalines institucijas. Siūlomame įstatymo pakeitimo projekte dalis šių funkcijų priskiriama priežiūros institucijai kaip centrinei patikimumo užtikrinimo paslaugų ir skaitmeninės tapatybės institucijai, turinčiai ar galinčiai efektyviai ir greitai įgyti reikiamas kompetencijas.</p> <p>Alternatyviai, įstatymo pakeitimo projektas rekomenduoja nurodyti LR Ekonomikos ir inovacijų ministeriją, kaip politiką formuojančią instituciją, atsakingą už atsakingos institucijos paskyrimą atitinkamos eIDAS 2.0 reglamentu naujai nustatytos funkcijos vykdymui.</p>
4.	<p>Kiek tai suderinama su eIDAS 2.0 reglamentu, išlaikyti esamą LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo struktūrą.</p>	<p>LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo struktūra yra savita dėl išskiriamos atskiros elektroninės atpažinties paslaugų kategorijos ir atskiro šiai sričiai nustatyto teisinio reguliavimo (paskirta priežiūros institucija, nustatytos paslaugų teikėjų pareigos, reglamentuota atsakomybė). Siekiant išlaikyti esamus nacionalinio reguliavimo ypatumus, siūloma atlikti minimalias įstatymo korekcijas, būtinas, kad būtų pašalinti esamo reguliavimo prieštaravimai eIDAS 2.0 reglamentui, paliekant</p>

Nr.	Ižvalga	Paaškinimas
		<p>nuostatas, kurios buvo nustatytos įgyvendinant eIDAS 1.0 reglamentą (kiek jos neprieštarauja eIDAS 2.0 reglamentui).</p> <p>Alternatyviai, LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymas galėtų būti išdėstytas nauja redakcija, minimizuojant šiuo metu galiojančiame įstatyme reglamentuojamus aspektus, laikantis aukščiau aptarto minimalaus nacionalinio reguliavimo principo bei kuo daugiau aspektų paliekant reglamentuoti poįstatyminiais teisės aktais.</p>
5.	<p>Atnaujinti nacionalinės teisės nuostatas dėl atsakomybės už EUDI reglamento, LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo ir juos įgyvendinančių teisės aktų pažeidimus.</p>	<p>eIDAS 2.0 reglamentu buvo nustatytos privalomos maksimalios patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams taikomos atsakomybės ribos.</p> <p>Šiuo metu Lietuvoje galiojantis nacionalinis teisinis reguliavimas prieštarauja eIDAS 2.0 reglamentui tiek dėl numatytų reikšmingai mažesnių atsakomybės ribų, tiek ir dėl atsakomybės subjektų – šiuo metu už teisės aktų, reglamentuojančių patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų veiklą, pažeidimus yra taikoma administracinė atsakomybė pagal LR administracinių nusižengimų kodeksą (147 straipsnis). Administracinės atsakomybės subjektai – patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai – fiziniai asmenys arba juridinių asmenų vadovai, jų įgalioti asmenys.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad panašus atsakomybės už pažeidimus modelis yra numatytas BDAR ir TIS 2 direktyvoje, rekomenduojame remtis LR asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir LR kibernetinio saugumo įstatymo, kurie įgyvendino atitinkamus ES teisės aktus, pavyzdžiais. Siūlytina patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atsakomybės už padarytus pažeidimus nuostatas reglamentuoti tiesiogiai LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme, darant nuorodą į EUDI reglamente nustatytus baudų dydžius.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad eIDAS 2.0 reglamentas nenustato jokių konkrečių taisyklių dėl europinės skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjų bei kvalifikuotų elektroninės atpažinties priemonių išdavimo paslaugų teikėjų (kategorija apibrėžta LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų įstatyme) atsakomybės, nustatant tik bendrąjį principą dėl veiksmingų, proporcingų ir atgrasomų priemonių nustatymo bei paliekant šį klausimą reglamentuoti valstybėms narėms. Atsižvelgiant į tai, turi būti priimamas sprendimas ir dėl europinės skaitmeninės tapatybės dėklių</p>

Nr.	Ižvalga	Paaiškinimas
		<p>teikėjų bei kvalifikuotų elektroninės atpažinties priemonių išdavimo paslaugų teikėjų atsakomybės, t. y., arba (i) taikomos vienodos atsakomybės nuostatos visiems paslaugų teikėjams (išimtis dėl baudų dydžio skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjų bei kvalifikuotų elektroninės atpažinties priemonių išdavimo paslaugų teikėjų atžvilgiu galėtų būti daroma valdžios institucijoms ar įstaigoms kaip, kad, pavyzdžiui, numatyta LR asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme), arba (ii) LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų įstatyme atskirai reglamentuojant patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atsakomybę bei paliekant elektroninės atpažinties priemonių išdavimo paslaugų teikėjų ir europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjų atsakomybės klausimus reglamentuoti Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse.</p>

2. Teisinė analizė ir rekomendacijos dėl teisės aktų

2.1 Naujų eIDAS 2.0 reglamento reikalavimų analizė

2.1.1 eIDAS 2.0 reglamento analizė

eIDAS 2.0 reglamentas iš esmės prideda naujas nuostatas, susijusias su patikimumo užtikrinimo paslaugomis ir skaitmeninės tapatybės dėklės (EUDIW) reguliavimu. Šie pokyčiai daro tiesioginę įtaką valstybinių institucijų atsakomybėms, todėl jų vaidmuo bus detalai analizuojamas **1 etapo, 2 uždavinio** analizėje, skirtoje ekosistemos vaidmenų ir funkcijų nustatymui.

Trumpai apžvelgiant, Lietuvos kontekste eIDAS 2.0 įgyvendinimas yra aktualus plačiam institucijų ratui, nes apima visos pasitikėjimo ekosistemos funkcionavimą:

- Elektroninę atpažintį, įskaitant EUDIW (2 reglamento skyrius);
- Patikimumo užtikrinimo paslaugas (3 reglamento skyrius);
- Elektronines paslaugas;
- Duomenų rinkimą ir tvarkymą apie gyventojų asmens duomenis;
- Valstybinius registrus ir susijusias sistemas.

Toliau pateikiama eIDAS 2.0 reglamento esminių reikalavimų ir nuostatų pasikeitimai nuo ankstesnės, 2014 m., reglamento redakcijos.

Pažymėtina, jog EUDIW reguliuojančios nuostatos yra ištrauktos į:

- I skyrių dėl bendrųjų nuostatų, nustatantis aktualias sąvokas;
- II skyrių dėl elektroninės atpažinties, kadangi EUDIW bus galima naudoti kaip vieną iš elektroninės atpažinties priemonių;
- III skyrių numatantį patikimumo paslaugų naudojimą EUDIW ekosistemoje;
- IVa skyrių apibrėžiantį valdymo sistemą;

Pilnos apimties analizė yra pateikta Priede Nr. 1 „eIDAS 2.0 reglamento teisinės analizės dokumentas Lietuvos teisiniame kontekste“.

eIDAS 2.0 reglamento skyrius I „Bendrosios nuostatos“ nustato teisės akto parametrus. Atsižvelgiant į tai, jog reglamentas įtraukia teisinį pagrindą naujoms patikimumo užtikrinimo paslaugoms ir EUDIW, atnaujinti 1, 2 ir 3 straipsniai bei ištrauktas patikslinimas 5 straipsniui. Esminė redakcija buvo atlikta **3 straipsnyje**:

- Ištrauktos sąvokos apibrėžiančios naujas patikimumo užtikrinimo paslaugas: elektroninio požymių liudijimo paslaugas, elektroninio archyvavimo paslaugas, elektroniniai registrai.
- Ištraukta sąvoka dėl interneto svetainės tapatumo nustatymo sertifikato, kuris yra aprašomas kaip elektroninis liudijimas ir jam taikomi elektroninio liudijimo reikalavimai.
- Ištrauktos sąvokos dėl nuotolinio kvalifikuoto elektroninio parašo ir spaudo kūrimo įtaisų administravimo paslaugai taikomi reikalavimai.

Elektroninė atpažintis apžvelgta II skyriuje, kuris įtraukia šiuos pakeitimus:

- **5a-5f straipsniai.** Įtraukti straipsniai dėl EUDIW reglamentavimo – įskaitant nuostatas dėl pasikliaujančiųjų šalių, sertifikavimo, skaitmeninių dėklių sąrašo skelbimo, saugumo pažeidimo mechanizmų, tarpvalstybinio kliovimosi.
- **9 straipsnis.** Atnaujintas procesas dėl paskelbimo apie elektroninės atpažinties schemas, apie kurias yra pranešta (notifikuotas elektroninės atpažinties schemas).

- **11a straipsnis.** Įtrauktas straipsnis dėl tarpvalstybinio tapatybės atitikties nustatymo, nusakantis, kad valstybės narės, veikiančios kaip pasikliaujančiosios šalys teikiant tarpvalstybines paslaugas, yra atsakingos už techninių ir organizacinių priemonių įgyvendinimą, siekiant užtikrinti tapatybės atitiktį.
- **12(3c) straipsnis.** Įtraukta bendra saugumo ir privatumo pagal projektavimo principą sąvoka (tai jau turėtų būti taikoma pagal BDAR ir (ar) Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymą).
- **12(4b) straipsnis.** Įvesta nuostata, kad fizinis asmuo, atstovaujantis kitam fiziniam ar juridiniam asmeniui, turi būti įtrauktas į minimalų duomenų rinkinį tarpvalstybinio autentifikavimo kontekste.
- **12(5) straipsnis.** Pakeista identifikavimo schemų pranešimo tarpusavio vertinimo proceso formuluotė.
- **12a straipsnis.** Įtrauktas straipsnis dėl elektroninės atpažinties schemų sertifikavimo.
- **12b straipsnis.** Įtrauktas straipsnis dėl galimybės naudotis aparatinės ir programinės įrangos funkcijomis, įtraukiantis tiesiogines nuorodas į 2022/1925 reglamentą dėl atvirų konkurencijai ir sąžiningų skaitmeninio sektoriaus rinkų.

Patikimumo užtikrinimo paslaugų (III skyrius) yra plačiausiai aprašytas ir nuostatus nuo eIDAS 1.0 reglamento keičiantis skyrius. Apačioje apžvelgiame esminius pakeitimus, kurie turi įtakos visai patikimumo užtikrinimo paslaugų ekosistemai, tuo tarpu ir EUDIW funkcionavimui:

- **13 straipsnis.** Atnaujintas straipsnis nurodantis patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atsakomybę ir įrodinėjimo pareigą, išaiškinant, kad teikėjai atsako už tyčia ar dėl neatsargumo fiziniam ar juridiniam asmeniui padarytą žalą. Taip pat, straipsnyje įtraukta nuoroda į Reglamentą (ES) 2016/679 (BDAR). Taip pat įtraukiama nauja nuostata dėl teisės į kompensaciją už materialinę ar nematerialinę žalą.
- **14 straipsnis.** Atnaujinta nuostata, papildanti tarptautinių aspektų ir tarpusavio pripažinimo sistemą – EK numato galimybę pripažinti trečiojoje valstybėje įsisteigusių patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų ar tarptautinės organizacijos teikiamos patikimumo užtikrinimo paslaugas, siekiant praplėsti patikimumo užtikrinimo ekosistemą ne tik ES valstybėse narėse.
- **15 straipsnis.** Apibrėžiamas prieinamumo reikalavimas paslaugoms, patenkančioms į reglamento taikymo sritis, asmenims su negalia ir specialiųjų poreikių turintiems asmenims, remiantis Direktyvos 2019/882 nustatytais prieinamumo reikalavimams bei remiantis ETSI EN 301 549 gairėmis².
- **16 straipsnis.** Aiškiai ir griežtai apibrėžiamos sankcijos patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams už reglamento nuostatų pažeidimą. Nustatyta, kad už kvalifikuotų ir nekvalifikuotų paslaugų teikėjų padarytus pažeidimus turi būti skiriamos administracinės nuobaudos, kurių maksimalus dydis būtų bent: (i) 5 000 000 EUR, kai patikimumo užtikrinimo yra fizinis asmuo, arba (ii) kai patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas yra juridinis asmuo – 5 000 000 EUR arba 1 % įmonės, kuriai priklausė patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, bendros pasaulinės metinės apyvartos finansiniais metais, einančiais prieš metus, kuriais buvo padarytas pažeidimas, priklausomai nuo to, kuri suma yra didesnė (taisyklės suvienodintos su BDAR).
- **19a straipsnis.** Įtrauktos nuostatos nekvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams.
- **20 straipsnis.** Įtrauktos naujos nuostatos dėl kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų (angl. QTSP) ir priežiūros įstaigos bendradarbiavimo:
 - 20(1a). Kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai privalo iš anksto informuoti priežiūros įstaigą apie planuojamą atitikties vertinimą, o priežiūros įstaiga gali dalyvauti vertinime stebėtojo teisėmis.
 - 20(3a). Nacionalinė kibernetinio saugumo institucija (nustatyta pagal TIS 2 direktyvą) gali informuoti priežiūros įstaigą, jei nustatomas kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų neatitikimas reikalavimams.
 - 20(3b). Nacionalinė duomenų apsaugos institucija (nustatyta pagal BDAR) gali informuoti priežiūros įstaigą, jei nustatomas kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų neatitikimas reikalavimams.
- **21 straipsnis.** Įtrauktos naujos nuostatos dėl kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų veiklos inicijavimo ir priežiūros taisyklės. Kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų veiklos

² <https://www.etsi.org/human-factors-accessibility/en-301-549-v3-the-harmonized-european-standard-for-ict-accessibility>

inicijavimui privaloma taikyti specialias kibernetinio saugumo rizikos valdymo priemones, pagal TIS 2 direktyvos 21 straipsnį. Taip pat, pagal šią direktyvą kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai yra priskiriami esminėms organizacijoms, tad priežiūros įstaiga papildomai privalo tikrinti kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atitiktį kibernetinio saugumo direktyvos reikalavimams.

- **24 straipsnis.** Įtrauktos naujos nuostatos dėl tapatybės patvirtinimo procedūrų: apibrėžiamos leidžiamos procedūros, skirtos fizinio ar juridinio asmens tapatybės patvirtinimui prieš išduodant kvalifikuotą sertifikatą ar liudijimą bei papildytos nuorodos ir reikalavimai, susiję su Kibernetinio saugumo aktu.
- **45 straipsnis.** Nustatyta, kad kvalifikuoti interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatai (QWAC) turi būti pripažįstami naršyklėse kaip patikimi svetainių sertifikatai.
- **Įtraukti nauji straipsniai:**
 - **24a straipsnis** dėl kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų pripažinimo.
 - **29a ir 39a straipsniai** dėl kvalifikuotai nuotoliniams kvalifikuotų elektroninio parašo ir spaudo kūrimo įtaisų administravimo paslaugai taikomų reikalavimų, kurie anksčiau nebuvo įtraukti į eIDAS 1.0 reglamentą (29 ir 39 straipsniai eIDAS 1.0 nustatė reikalavimus ne nuotoliniams kvalifikuotiems elektroninio parašo ir spaudo kūrimo įtaisams).
 - **32a ir 40a straipsniai.** Įtrauktos specialios nuostatos dėl pažangiojo elektroninio parašo ir spaudo (angl. Advanced electronic signature; advanced electronic seal), pagrįstų kvalifikuotu sertifikatu, kai nenaudojamas kvalifikuotas elektroninio parašo / spaudo kūrimo įtaisas.
 - **45a straipsnis.** Nustatytos specialios nuostatos, taikomos interneto naršyklėms, siekiant užtikrinti kibernetinio saugumo atsargumo priemones.
- **Įtraukti nauji skirsniai:**
 - **9 skirsnis** dėl elektroninio požymių liudijimo taisyklių, įtraukiant reikalavimus elektroninio požymių liudijimo veikimui EUDIW infrastruktūroje ir nustatant reikalavimą valstybėms narėms sudaryti galimybę autentiškų šaltinių prieigai, kad būtų galima patvirtinti elektroninių požymių liudijimus.
 - **10 skirsnis** dėl elektroninio archyvavimo paslaugos.
 - **11 skirsnis** dėl elektroninių registrų funkcionavimo.

Dėl IV skyriaus – **elektroniniai dokumentai** – esminių išvadų nėra, kadangi 46 straipsnis (vienintelis straipsnis, priskirtas prie šio skyriaus) nebuvo keičiamas su eIDAS 2.0 reglamentu.

IVa skyrius nustato valdymo sistemą, siekiant užtikrinti EUDIW, taip pat ir elektroninės atpažinties ir patikimumo užtikrinimo paslaugų ekosistemos veikimą. Į šį naują skyrių buvo įtraukti 46a-46e straipsniai nustatantys Europos skaitmeninės tapatybės sistemos ir patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros principus, taisykles dėl bendrųjų kontaktinių punktų, savitarpio pagalbos bei bendradarbiavimo Europos skaitmeninės tapatybės grupėje.

Bendrosios taisyklės dėl reglamento funkcionavimo buvo pataisytos tiek **V skyriuje dėl įgaliojimų delegavimo ir įgyvendinimo nuostatų**, tiek **VI skyriuje dėl baigiamųjų nuostatų**.

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 15 iš 81
---	--	----------------

2.1.2 Aktualių eIDAS 2.0 įgyvendinimo aktų analizė

Šiame skyriuje analizuojami Komisijos įgyvendinimo reglamentai (toliau – įgyvendinimo aktai arba KĮR), kurie buvo suderinti su VSSA ir yra aktualūs Europos skaitmeninės tapatybės dėklės (EUDIW) kontekste. Analizė orientuota į tuos dokumentus, kurie daro tiesioginę įtaką dėklės ekosistemos veikimui ir atitikties reikalavimams. Pažymėtina, kad pasirinkimas nagrinėti tik dalį įgyvendinimo aktų kyla iš dviejų priežasčių:

- Analitinės studijos rengimo metu, ne visi įgyvendinimo teisės aktai yra parengti ir viešai paskelbti.
- Dėl reglamento kompleksškumo, egzistuoja tikimybė, jog kai kurie nuostatai, šiuo metu jau priimti įgyvendinimo teisės aktais, gali būti keičiami.

Dėl šių priežasčių, analizė, įtraukta į Lentelę Nr. 2 apačioje, sutelkta į esmines nuostatas, kurios šiuo metu laikomos patikimiausiu pagrindu rengiant rekomendacijas analitinės studijos kontekste.

Lentelė 2: Aktualių eIDAS 2.0 įgyvendinimo aktų analizė

#	Įgyvendinimo akto numeris	Įgyvendinimo akto pavadinimas	Nuoroda eIDAS 2.0 reglamento straipsnyje	Esminės analizės išvalgos
1	2024/2979	Taisyklės, susijusios su europinių skaitmeninės tapatybės dėklių vientisumu ir pagrindinėmis funkcijomis ³	5a(23) b	<ul style="list-style-type: none"> • 5 straipsnis dėl saugios dėklės šifravimo programos įtraukia nuorodą dėl aukšto saugumo užtikrinimo lygio (LoA High), kaip nustatyta Įgyvendinimo akte 2015/1502, kaip kertinį ir esminį funkcionalumą, kuris naudojamas pagrindinėms dėklės funkcijoms užtikrinti eIDAS 2.0 reglamente. • 7 straipsnis nurodo, jog dėklės teikėjas privalo informuoti dėklės naudotoją, jei požymių liudijimas buvo atšauktas. • 9 straipsnis. Dėklė privalo turėti ir teikti sandorių žurnalą, kuriame fiksuojamos visos operacijos, atliktos ar patvirtintos naudojant dėklės vienetus. • 13 straipsnis dėl duomenų eksporto ir perkėlimo nenustato konkrečių taisyklių kaip požymių liudijimai yra susieti su dėklės naudotoju ir konkrečia dėkle, todėl kyla klausimas, kaip juos eksportuoti ir importuoti į kitas dėkles.

³ [Implementing regulation - EU - 2024/2979 - EN - EUR-Lex](#)

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 16 iš 81
---	--	----------------

				<ul style="list-style-type: none"> 14 straipsnis numato, kad dėklė privalo leisti dėklės naudotojui sukurti slapyvardį, kuris privalo būtų priimtas pasikliaujančiosios šalies, pagal V priede nustatytą slapyvardžių kūrimo techninę specifikaciją. Įgyvendinimo akto prieduose įtraukti tikslūs standartai susiję su dėklių vientisumu ir funkcijų įgyvendinimu.
2	2024/2982	Europos skaitmeninės tapatybės sistemos palaikytinų protokolų ir sąsajų taikymo taisyklės ⁴	5a(23)	<ul style="list-style-type: none"> 6 straipsnis nustato, jog dėklės teikėjai turi užtikrinti dėklės naudotojui galimybę inicijuoti duomenų ištrynimo prašymą pasikliaujančiajai šaliai pagal BDAR (Reglamentas (ES) 2016/679) nuostatas.
3	2024/2977	Taisyklės naudojantis europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis išduodamų asmens tapatybės duomenų ir elektroninių požymių liudijimų taikymo taisyklės ⁵	5a(23)	<p>Įgyvendinimo akto priedai:</p> <ul style="list-style-type: none"> Įvardija privalomus fizinio asmens tapatybės duomenis (vardas ir pavardė, gimimo diena, mėnuo ir metai, gimimo vieta, pilietybė). Įvardija neprivalomus fizinio asmens tapatybės duomenis. Įvardija privalomus ir neprivalomus juridinio asmens tapatybės duomenis. Nustato asmens tapatybės duomenų išdavimo formatus: <ul style="list-style-type: none"> ISO/IEC 18013-5:2021 nustatytu formatu. 022 m. kovo 3 d. W3C rekomendacija Verifiable Credentials Data Model 1.1.
4	2024/2980	Taisyklės, susijusios su pranešimais Komisijai dėl europinių	5a(23)	<ul style="list-style-type: none"> 3 straipsnis nustato, jog kiekviena dėklės sprendimo versija turi būti pranešta Europos Komisijai prieš ją pradėdant teikti ir naudoti piliečiams.

⁴ [Implementing regulation - EU - 2024/2982 - EN - EUR-Lex](#)

⁵ [Implementing regulation - EU - 2024/2977 - EN - EUR-Lex](#)

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 17 iš 81
---	--	----------------

		skaitmeninės tapatybės dėklių ekosistemos ⁶		<ul style="list-style-type: none"> 5 straipsnis nustato, jog visi dėklės pasikliaujančiosios šalies paslaugų teikėjai, pasikliaujančiųjų šalių registratoriai ir atitinkami registrai turi būti pranešti ir įtraukti į dėklės pasikliaujančiųjų šalių patikimą sąrašą. 2 priedas numato panašų veikimo principą valstybėms narėms dėl pranešimo apie registruotojus, registrus, dėklės teikėju, asmens tapatybės duomenis, dėklės pasikliaujančiosios šalies prieigos sertifikatų teikėjus kaip ir taisyklės, galiojančios dėl patikimų paslaugų sąrašo reikalavimų, taikomų ES patikimumo užtikrinimo paslaugoms.
5	2024/2981	Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių sertifikavimo taikymo taisyklės ⁷	5c(6)	<ul style="list-style-type: none"> 3 straipsnis numato, jog kiekviena valstybė narė turi parengti nacionalinę dėklės sertifikavimo schemą. Šios sertifikavimo schemas gairės šiuo metu rengiamos bendradarbiaujant su ENISA, siekiant sukurti bendras taisykles. 3(5) straipsnyje tiesiogiai referuojama į: <ul style="list-style-type: none"> Įgyvendinimo akto 2015/1502 reikalavimus dėl aukšto saugumo lygių užtikrinimo nacionalinių sertifikavimo schemų kontekste. TIS 2, BDAR bei tiesioginius ISO 17065 reikalavimus, taikomus produktų, paslaugų ir procesų atitikties vertinimui. Įgyvendinimo aktas vietoje nuorodų į tarptautinių standartus dėl reikalavimų, skirtų atitikties ir sertifikavimo schemas vertinimams (ETSI EN 319 403-1 ir ISO 17065) siekia reikalavimus nustatyti teisinėmis nuostatomis įgyvendinimo akte. 7 straipsnio apibrėžimas dėl nacionalinių sertifikavimo schemų leidžia daryti prielaidą, jog bus sukurtos 27 skirtingos sertifikavimo schemas - kiekviena ES valstybė narė sukurs atskirą, nacionalinę sertifikavimo schemą. Be to, valstybė narė bus sertifikavimo schemas savininkė, nes jai pavesta apibrėžti reikalavimus nacionaliniu lygmeniu. 13 straipsnis aiškiai nurodo ISO 17065 atitikties vertinimo reikalavimus, kuriuose dėklės sertifikavimo dokumentas yra tiesiogiai įtrauktas kaip vertinimo reikalavimų dalis.
6	2025/847	Reagavimo į europinių skaitmeninės tapatybės dėklių saugumo	5e(5)	<ul style="list-style-type: none"> 4 straipsnis numato, jog dėklės sprendinių, kuriuos paveikė saugumo arba patikimumo pažeidimai, teikimas ir naudojimo sustabdymas privalo būti įgyvendintas per 24 valandas nuo pažeidimų nustatymo.

⁶ [Implementing regulation - EU - 2024/2980 - EN - EUR-Lex](#)

⁷ [Implementing regulation - EU - 2024/2981 - EN - EUR-Lex](#)

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 18 iš 81
---	--	----------------

		pažeidimus taikymo taisyklės ⁸		<ul style="list-style-type: none"> 5 straipsnis nustato, kad jei dėklės sprendinio veikimas buvo sustabdytas, valstybė narė privalo kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per 24 valandas nuo sustabdymo, informuoti dėklės naudotojus, pasikliaujančiąsias šalis ir Europos Komisiją apie šį įvykį.
7	2025/848	Dėklės pasikliaujančiųjų šalių registracijos taikymo taisyklės ⁹	5b(11)	<ul style="list-style-type: none"> 3 straipsnis dėl nacionalinių registrų numato, jog kiekviena valstybė narė privalo sukurti nacionalinę dėklės pasikliaujančiųjų šalių registrą. Tai reiškia, kad kiekviena organizacija, norinti gauti tapatybės informaciją ar požymius iš dėklės, turi būti žinoma, užregistruota ir turėti leidimą gauti prašomus tapatybės požymius ar liudijimus. Tam būtina įgyvendinti atitinkamą valdymą, procesus ir techninius sprendimus pagal įgyvendinimo akte nustatytas technines specifikacijas. 4 straipsnio nuostatos yra nacionalinių pasikliaujančiųjų šalių registrų valdymo reikalavimų dalis. Pagal įgyvendinimo reglamento nuostatas, registras turi nustatyti privalomas registracijos procedūras ir užtikrinti galimybes apdoroti bei saugoti kiekvienos pasikliaujančiosios šalies pateiktus įrodymus. 6 straipsnis numato privalomą internetinę ir automatizuotą registracijos procedūrą, skirtą pasikliaujančiosios šalies registracijai užbaigti. Tačiau registracijos prašymo patvirtinimui būtina patikrinti pateiktus įrodymus, todėl šalia automatizuoto proceso bus reikalinga numatyti ir rankinio patvirtinimo procedūrą. 7 straipsnis nustato, kad kai pasikliaujančiosios šalies registracija patvirtinama, pasikliaujančiosios šalies registratorius turi išduoti dėklės pasikliaujančiosios šalies prieigos sertifikatą pasikliaujančiajai šaliai. Tai reiškia, kad turi būti įdiegta techninė infrastruktūra ir komponentai, leidžiantys ne tik patikrinti pasikliaujančiąją šalį ir jų prašymus, bet ir išduoti bei tikrinti PKI pagrindu išduodamus sertifikatus, kurie susieti su ES dėklės patikimumo užtikrinimo ekosistema. Pagal 8 straipsnį, dėklės pasikliaujančiosios šalies registratoriai patys gali būti įpareigoti gauti autentifikavimo ir autorizavimo sertifikatus prieš pradėdami teikti pasikliaujančiosios šalies registracijos paslaugas dėklės pasikliaujančiosioms šalims. 9 straipsnio analizė leidžia daryti prielaidą, jog kaip ir bet kurioje PKI sertifikatų pagrindu veikiančioje sistemoje, turi būti įdiegti sustabdymo ir galiojimo tikrinimo paslaugų mechanizmai, kuriuos prižiūri nacionalinė priežiūros įstaiga. Nacionalinė priežiūros

⁸ [Implementing regulation - EU - 2025/847 - EN - EUR-Lex](#)

⁹ [Implementing regulation - EU - 2025/848 - EN - EUR-Lex](#)

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 19 iš 81
---	--	----------------

				įstaiga gali reikalauti sustabdyti arba panaikinti registruotos dėklės pasikliaujančiosios šalies statusą.
8	2025/849	Taisyklės dėl informacijos, skirtos sertifikuotų europinių skaitmeninės tapatybės dėklių sąrašui, teikimo Komisijai ir Bendradarbiavimo grupei ¹⁰	5d(7)	<ul style="list-style-type: none"> Įgyvendinimo aktas nustato registruotų dėklių sąrašo nuostatas ir detalizuoja visą informaciją, kurią valstybė narė turi pateikti pranešdama apie dėklę. Procedūra panaši į elektroninės atpažinties schemos pranešimą pagal Komisijos įgyvendinimo sprendimą 2015/1984¹¹ ir reikalauja, kad visos ES dėklės atitiktų aukšto saugumo užtikrinimo lygio (LoA High) reikalavimus. 1 priedas numato tikslią informaciją, kurią turi teikti valstybės narės apie dėklės sprendimą.

¹⁰ [Implementing regulation - EU - 2025/849 - EN - EUR-Lex](#)

¹¹ https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_impl/2015/1984/oj/eng

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 20 iš 81
---	--	----------------

2.2 Teisinių kliūčių vertinimas

eIDAS 2.0 reglamentas žymi esminį pokytį skaitmeninės tapatybės ekosistemos plėtroje visoje ES, įskaitant ir Lietuvą. Šis reglamentas tiesiogiai referuoja į kitus ES teisės aktus, kurie jau yra reguliuojami nacionaliniais teisės aktais duomenų apsaugos, kibernetinio saugumo, skaitmeninės paslaugų ir jų sąveikumo bei paslaugų prieinamumo srityse. Šioje analitinės studijos sekcijoje trumpai įvertiname šias sritis, aktualius ES teisės aktus, į kuriuos eIDAS 2.0 reglamentas daro tiesiogines nuorodas, taip pat pridėdame susijusius LR nacionalinius teisės aktus ir galimas teises kliūties eIDAS 2.0 reglamento kontekste.

Lentelė 3: Teisės aktų sąrašas, kuriems eIDAS 2.0 reglamentas turi tiesioginę įtaką

Nr.	Sritis	Aktualūs ES teisės aktai	LR nacionalinis teisės aktas, įgyvendinantis ES reikalavimus	Galimos teisės kliūtys eIDAS 2.0 reglamento kontekste
1.	Duomenų apsauga	<ul style="list-style-type: none"> Reglamentas (ES) 2016/679 — Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas (GDAR) 	<ul style="list-style-type: none"> LR asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas LR asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veiklų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymas 	<ul style="list-style-type: none"> Asmens duomenų tvarkymas skaitmeninei tapatybei yra visiškai integruotas į eIDAS 2.0 reglamentą ir grindžiamas GDAR principais. Kadangi GDAR yra tiesioginio taikymo teisės aktas, papildomų teisinių kliūčių nėra numatoma. Verta paminėti, jog privatumo apsaugos metodai, tokie kaip „zero-knowledge proof“, duomenų minimizavimas, selektyvus atskleidimas ir naudotojo neatsekamumas, yra privalomi funkciniai ir techniniai reikalavimai, nustatyti eIDAS 2.0 reglamente.
2.	Kibernetinė sauga	<ul style="list-style-type: none"> Direktyva (ES) 2022/2555 – TIS 2 direktyva Reglamentas 2019/881 – Kibernetinio saugumo aktas 	<ul style="list-style-type: none"> LR kibernetinio saugumo įstatymas LR administracinių nusižengimų kodeksas LR Vyriausybės nutarimas dėl LR kibernetinio saugumo įstatymo įgyvendinimo LR administracinių nusižengimų kodeksas LR Vyriausybės nutarimas dėl LR kibernetinio saugumo įstatymo įgyvendinimo 	<ul style="list-style-type: none"> Pagal TIS 2 direktyvą, eIDAS kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų tiekėjai (QTSP) yra apibrėžti kaip esminiai paslaugų teikėjai. LR Kibernetinio saugumo įstatymas, perkeltantis TIS 2 direktyvos reikalavimus, nustato kibernetinio saugumo subjektus ir šių subjektų pareigas. Kibernetinio saugumo subjektai skirstomi į esminius kibernetinio saugumo subjektus ir svarbius kibernetinio saugumo subjektus. Siūlomas EUDIW aktualių ekosistemos subjektų skirstymas yra pateiktas 1 etapo, 2 uždavinio „Ekosistemos ir funkcijų nustatymas“ rezultate. Analitinės studijos rengimo metu Europos kibernetinio saugumo sertifikavimo schemas (EUCS) gairės, taikomos EUDIW ekosistemos komponentams, nebuvo pasiekiamos,

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 21 iš 81
---	--	----------------

				<p>kadangi jas šiuo metu rengia ES kibernetinio saugumo agentūra.¹² Po to, kai oficialios gairės bus patvirtintos, rekomenduojama peržvelgti LR kibernetinio saugumo įstatymą, kad užtikrinti šių gairių praktinį įgyvendinimą.</p>
3.	Skaitmeninės paslaugos ir jų sąveikumas	<ul style="list-style-type: none"> Reglamentas 2022/2065 – Skaitmeninių paslaugų aktas Reglamentas 2022/1925 – Skaitmeninių rinkų aktas 	<ul style="list-style-type: none"> LR informacinės visuomenės paslaugų įstatymas RRT nutarimas dėl Reglamente (ES) 2022/2065 numatytų tarpininkavimo paslaugų teikimo priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo LR konkurencijos įstatymas LR Vyriausybės nutarimas dėl LR konkurencijos tarybos nuostatų patvirtinimo 	<ul style="list-style-type: none"> eIDAS reglamento 5f straipsnio 3 dalyje nustato pareigą labai didelių interneto platformų teikėjams sudaryti galimybę naudotojams, kurie savanoriškai to prašo, patvirtinti savo tapatybę naudojant Europos skaitmeninės tapatybės dėklę. Reglamentas (ES) 2022/2065 (DSA) apibrėžia „labai dideles platformas“, kurioms taikoma ši nuostata. eIDAS reglamento 12b straipsnis nustato sąveikumo reikalavimus skaitmeninės tapatybės paslaugoms. Reglamentas (ES) 2022/1925 (DMA) apibrėžia „pagrindines platformos paslaugas“ ir „verslo klientus“, kuriems taikoma eIDAS reglamento 12b nustatyta sąveikumo pareiga. Nuorodos į reglamentus (ES) 2022/2065 ir (ES) 2022/1925 yra pateikiamos tik sąvokų prasme ir nereikalauja papildomo perkėlimo į nacionalinę teisę.
4.	Paslaugų prieinamumas	<ul style="list-style-type: none"> Direktyva 2019/882 – dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų 	<ul style="list-style-type: none"> LR gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų įstatymas 	<ul style="list-style-type: none"> eIDAS reglamento 15 straipsnis nustato reikalavimus dėl elektroninės atpažinties priemonių, patikimumo užtikrinimo paslaugų ir teikiant tas paslaugas naudojamų galutinio vartojimo gaminių atitikties prieinamumo reikalavimams pagal direktyvą (ES) 2019/882. Aptariama eIDAS reglamento nuostata yra tiesiogiai taikoma ir nereikalauja papildomo perkėlimo į nacionalinę teisę (rekomendacija dėl bendro pobūdžio nuostatos dėl prieinamumo ištraukimo į LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo pateikiama 2.3 dalyje).

¹² https://certification.enisa.europa.eu/news/new-ad-hoc-working-group-eumss-kicks-2025-10-21_en

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 22 iš 81
---	--	----------------

2.3 Rekomendacijos dėl LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo pakeitimo

Susiejant su analitinės studijos 2.1 dalimi pagal išanalizuotus eIDAS 2.0 reglamento pasikeitimus ir naujus reikalavimus, apačioje lentelėje Nr. 4 pateikiame rekomendacijas dėl LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo pakeitimų. Verta paminėti, jog šis LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymas nebuvo naujintas nuo eIDAS 2.0 reglamento įsigaliojimo, tad dabartinėje redakcijoje į atnaujintus eIDAS 2.0 reglamento straipsnius nėra atsižvelgta.

Rekomenduojami LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo pakeitimai atsiremia į šiuos principus:

- Minimalūs įstatymo pakeitimai, skirti pašalinti esamus / galimus prieštaravimus su eIDAS 2.0 reglamentu, įtvirtinti pagrindines nuostatas, leidžiančias įgyvendinti EUDIW, ir kiek įmanoma išsaugoti įstatymo vientisumą.
- Vietoje tiesioginių nuorodų į atskirus Komisijos įgyvendinimo aktus, rekomenduojama įtraukti bendrą nuorodą į eIDAS 2.0 reglamentą ir visus susijusius aktus, nes jie yra tiesiogiai taikomi ir gali keistis.
- Išlaikyti dabartinę įstatymo struktūrą, išplečiant institucijų funkcijas pagal naujus eIDAS 2.0 reglamento reikalavimus.

Apačioje lentelėje Nr. 4 pateikiami tik tie eIDAS 2.0 reglamento straipsniai, kurie daro įtaką LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymui ir siūloma rekomendacija atnaujinti nacionalinį įstatymą. Pilnos apimties analizė yra pasiekama Priede Nr. 1. Pastebime, jog ten, kur analitinė studija referuoja į LR įstatymą, turimas omenyje LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymas.

Lentelė 4: eIDAS 2.0 reglamento straipsniai, kurie daro įtaką LR įstatymui ir reikalauja atnaujinimo

Nr.	Straipsnio pavadinimas	Straipsnio analizė ir rekomendacija dėl LR pakeitimo
1	Dalykas	<ul style="list-style-type: none"> • Įstatymo 1 straipsnio 1 dalis patikslintina, akcentuojant siekį užtikrinti paslaugų saugumą. • Įstatymo 1 straipsnio 2 dalį rekomenduojama papildyti nuoroda į dėklę bei naujas patikimumo užtikrinimo paslaugas, dėl kurių teisinės galios įstatymas siūlomas papildyti naujomis nuostatomis, išlaikant galiojančio įstatymo struktūrą (elektroninis požymių liudijimas, elektroninio archyvavimo paslauga, elektroninis registras). • Taip pat rekomenduojama atnaujinti 1 straipsnio 3 dalyje nurodytą priedą, kuriame pateikiami taikytini ES teisės aktai. Siekiant teisinio reguliavimo vientisumo bei atsižvelgiant į šiuo metu neišbaigtą įgyvendinamųjų teisės aktų sistemą, siūloma pašalinti priede daromas nuorodas į du Europos Komisijos įgyvendinamuosius aktus, vietoje to, papildant įstatymą 1 straipsnio 3 dalimi, kurioje aptariamas reglamento, jo priedų ir Europos Komisijos priimtų įgyvendinamųjų teisės aktų (su vėlesniais jų pakeitimais ar papildymais) taikymas.

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 23 iš 81
---	--	----------------

Nr.	Straipsnio pavadinimas	Straipsnio analizė ir rekomendacija dėl LR pakeitimo
5a	Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės	<ul style="list-style-type: none"> Siūloma papildyti įstatymą nauju skyriumi „Europinė skaitmeninės tapatybės dėklė“, kuriame būtų reglamentuojami pagrindiniai su dėklės veikimu Lietuvos Respublikoje susiję teisiniai klausimai. Rekomenduotina įstatyme neapriboti reglamento 5a straipsnio 2 dalyje numatytų skirtingų dėklių, paliekant galimybę dėkles teikti ir privatiems subjektams, tačiau numatant, kad tokių dėklių teikėjo statusas įgyjamas priežiūros institucijos nustatyta tvarka. Būtina kritiškai įvertinti, ar Lietuva nori pasinaudoti diskrecijos teise, kiek tai leidžia eIDAS 2.0 reglamentas, kai nurodoma, kad „valstybė narė gali“. Pavyzdžiui, valstybė narė gali (tačiau neprivalo) nustatyti papildomas dėklės funkcijas (įskaitant sąveikumo su nacionalinėmis sistemomis reikalavimus), nustatyti išimtis dėl dėklės komponentų pirminio kodo atskleidimo (kiek tai neprieštarauja eIDAS 2.0 reglamentui), nustatyti, kad naudodamiesi europine skaitmeninės tapatybės dėkle, fiziniai asmenys turi teisę nemokamai pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu, kai tai daroma neprofesiniais tikslais ir kt. Rekomendacija – į įstatymą įtraukti tik tas nuostatas, kurios įpareigoja Lietuvą imtis konkrečių veiksmų, t. y. tik tais atvejais, kai atitinkamos nuostatos negalima taikyti tiesiogiai. Taip pat rekomenduojama specifinius klausimus reglamentuoti nacionaliniais poįstatyminiais teisės aktais (nustatant konkrečias tvarkas, mechanizmus, privatumo, asmens duomenų apsaugos, kibernetinio saugumo priemones ir kt.).
5b	Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės pasikliaujančiosios šalys	<ul style="list-style-type: none"> Rekomenduojama įstatyme numatyti tik tai, kas yra būtina, kad būtų įgyvendintas eIDAS 2.0 reglamentas (pagal 5b straipsnio 1, 2, 5, 6, 7 ir 11 dalis bei Komisijos įgyvendinimo reglamentą 2025/848), t. y. : <ul style="list-style-type: none"> įsteigti nacionalinį dėklės pasikliaujančiųjų šalių registrą (laikantis Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo) – registras turi būti steigiamas įstatymu, todėl siūloma remtis Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo pavyzdžiu, kuriame tiesiogiai įsteigiamas registras (kibernetinio saugumo registras). Tokiu būdu išvengiama poreikio priimti atskirą įstatymą registro įsteigimui bei užtikrinamas teisinio reguliavimo aiškumas, vientisumas. paskirti registratorių – gali būti nurodoma įstatyme, arba daroma nuoroda į informacinės sistemos tvarkytoją, kurį paskiria LR ekonomikos ir inovacijų ministerija. Aptarti dėklės pasikliaujančiosios šalies prieigos sertifikatų ir registracijos liudijimų išdavimo klausimą – siūloma nurodyti, kad šiuos sertifikatus išduoda LR ekonomikos ir inovacijų ministro įgaliota institucija (gali būti ta pati, ar skirtingos institucijos). Rekomenduojama, kad pasikliaujančiųjų šalių identifikavimo ir autentifikavimo taisyklės bei mechanizmai, kaip reikalaujama pagal Komisijos įgyvendinimo reglamentą 2025/848 5b straipsnio 3 dalį, būtų nustatyti įgyvendinamuosiuose teisės aktuose, o ne įstatyme.

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 24 iš 81
---	--	----------------

Nr.	Straipsnio pavadinimas	Straipsnio analizė ir rekomendacija dėl LR pakeitimo
5c	Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių sertifikavimas	<ul style="list-style-type: none"> Siekiant įgyvendinti 5c straipsnį ir Europos Komisijos įgyvendinimo reglamentą 2024/2981, rekomenduojama įstatymą papildyti šiomis nuostatomis, suteikiančiomis pagrindą EUDIW sertifikavimui: Paskirti instituciją, atsakingą už sertifikavimo schemos patvirtinimą ir priežiūrą – gali būti daroma nuoroda į Vyriausybę ar jos įgaliotą instituciją. Paskirti instituciją, atsakingą už pranešimą Europos Komisijai apie akredituotų atitikties vertinimo įstaigų pavadinimus ir adresus, kaip reikalaujama pagal eIDAS 2.0 reglamento 12a straipsnio 6 dalį ir 5c straipsnio 7 dalį, taip pat instituciją, atsakingą už sertifikavimo schemų notifikavimą Europos Komisijai – siūloma šią funkciją priskirti priežiūros įstaigai. Aiškumo sumetimais gali būti įtraukta nuostata dėl dėklės sertifikavimą Lietuvos respublikoje vykdančių subjektų - atitikties vertinimo įstaigų, akredituotų Lietuvos nacionalinio akreditacijos biuro
5d	Sertifikuotų europinių skaitmeninės tapatybės dėklių sąrašo skelbimas	<ul style="list-style-type: none"> Siekiant įgyvendinti 5d straipsnį ir Komisijos įgyvendinimo reglamentą 2025/849, rekomenduojama į įstatymą įtraukti nuostatas dėl institucijos, atsakingos už reikiamos informacijos rinkimą, tikrinimą ir pateikimą Europos Komisijai bei Bendradarbiavimo grupei, skyrimo – siūloma šią funkciją priskirti priežiūros įstaigos kompetencijai. Paskirta institucija turės užtikrinti, kad informacija apimtų visus eIDAS 2.0 reglamento 5d straipsnio 2 dalyje nurodytus elementus, tokius kaip sertifikavimo ataskaitos, priežiūros ir atsakomybės režimai, atšaukimo mechanizmai.
5e	Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių saugumo pažeidimas	<ul style="list-style-type: none"> Siekiant įgyvendinti 5e straipsnio ir Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/847 reikalavimus, Lietuva privalo užtikrinti, kad jos nacionalinė teisinė sistema numatytų aiškią institucinę atsakomybę ir procedūrinę bazę reagavimui į saugumo pažeidimus, turinčius įtakos EUDIW. Rekomenduojama į LR įstatyme įtraukti nuostatas siekiant: <ul style="list-style-type: none"> Paskirti kompetentingą instituciją, atsakingą už: <ul style="list-style-type: none"> dėklės teikimo ir naudojimo sustabdymą ar atšaukimą saugumo pažeidimo ar kompromitavimo atveju (kaip numatyta 5e straipsnyje). paveiktų naudotojų, pasikliaujančiųjų šalių, Europos Komisijos ir Bendradarbiavimo grupės informavimo apie pažeidimus. dėklės paslaugų atkūrimą, kai pažeidimas pašalinamas.

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 25 iš 81
---	--	----------------

Nr.	Straipsnio pavadinimas	Straipsnio analizė ir rekomendacija dėl LR pakeitimo
		<ul style="list-style-type: none"> Nacionaliniai teisės aktai privalo neprieštarauti eIDAS 2.0 reglamente ir įgyvendinamuosiuose aktuose nustatytų: <ul style="list-style-type: none"> Sustabdymo, atšaukimo ir atkūrimo terminams. Pranešimų teikimo protokolų ir pranešimų turiniui. Informacijos skelbimo mechanizmams.
12	Sąveikumas	<ul style="list-style-type: none"> Vadovaujantis eIDAS 2.0 reglamento 12 straipsnio 5 dalimi, valstybės narės privalo atlikti elektroninės atpažinties schemų, patenkančių į Reglamento taikymo sritį ir apie kurias yra pranešta pagal 9 straipsnio 1 dalies a punktą, tarpusavio vertinimus. Rekomenduotina įstatyme aiškiau apibrėžti, ar ši funkcija priskirtina nacionalinės elektroninės atpažinties informacinės sistemos (mazgo) operatoriui ar priežiūros įstaigai, ir atitinkamai patikslinti šių institucijų kompetencijas.
12a	Elektroninės atpažinties schemų sertifikavimas	<ul style="list-style-type: none"> Rekomenduojama į LR įstatymą įtraukti šias nuostatas: <ul style="list-style-type: none"> Paskirti įgaliotą nacionalinę instituciją, atsakingą už akredituotų atitikties vertinimo įstaigų pavadinimų ir adresų pranešimą Europos Komisijai, kaip reikalaujama pagal eIDAS 2.0 reglamento 12a straipsnio 6 dalį ir 5c straipsnio 7 dalį. Nustatyti, kad atitikties vertinimo įstaigos, vykdančios sertifikavimą pagal eIDAS 2.0 reglamento 5c ir 12a(1) straipsnius, turi būti akredituotos Lietuvos nacionalinio akreditacijos biuro pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 ir atitinkamus suderintus standartus, pagal konkrečią sertifikavimo sritį (Europos skaitmeninės tapatybės dėklės arba elektroninės atpažinties schemas). Ši rekomendacija užtikrina, kad Lietuva vykdytų savo įsipareigojimus pagal eIDAS 2.0 reglamento 5c(7) ir 12a(6) straipsnius ir suteikia teisinį pagrindą akreditacijai ir komunikacijai, padeda išvengti ES techninių taisyklių dubliavimo.
15	Prieinamumas asmenims su negalia ir specialiųjų poreikių turintiems asmenims	<ul style="list-style-type: none"> Šiuo metu LR įstatymas aiškiai nenurodo prieinamumo reikalavimų. Rekomenduojama į įstatymą įtraukti tiesioginę nuorodą, kad elektroninės atpažinties ir patikimumo užtikrinimo paslaugos bei susiję produktai turi atitikti prieinamumo reikalavimus, nustatytus Direktyvoje (ES) 2019/882 ir atitinkamame LR teisės akte.
16	Sankcijos	<ul style="list-style-type: none"> eIDAS 2.0 reglamento 16 straipsnis reikalauja, kad valstybės narės nustatytų sankcijų sistemą už Reglamento pažeidimus, įskaitant administracines baudas kvalifikuotiems ir nekvalifikuotiems

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 26 iš 81
---	--	----------------

Nr.	Straipsnio pavadinimas	Straipsnio analizė ir rekomendacija dėl LR pakeitimo
		<p>patikimumo užtikrinimo paslaugų tiekėjams. Šios baudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos, o jų maksimalus dydis turi būti ne mažesnis kaip:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5 000 000 EUR, kai patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas yra fizinis asmuo. • 5 000 000 EUR arba 1 % bendros pasaulinės metinės apyvartos finansiniais metais juridiniams asmenims (atsižvelgiant į tai, kuri suma yra didesnė). • eIDAS 2.0 reglamentas nenustato taisyklių dėl kitų paslaugų teikėjų atsakomybės (įskaitant dėklės teikėjų atsakomybę). • Šiuo metu LR administracinių nusižengimų kodekso 147 straipsnyje nustatytos baudos už patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų pažeidimus yra gerokai mažesnės (iki 3 000 EUR), todėl neatitinka eIDAS 2.0 reglamento reikalavimų. Be to, nesutampa atsakomybės subjektas – pagal LR administracinių nusižengimų kodeksą atsako fiziniai asmenys bei juridinių asmenų vadovai, kai eIDAS 2.0 reglamentas nustato patikimumo užtikrinimo paslaugų tiekėjams (fiziniams ir juridiniams asmenims) taikytinos atsakomybės ribas. • Siekiant užtikrinti atitiktį ir nuoseklumą, rekomenduojama taikyti BDAR bei TIS 2 direktyvos perkėlimo į Lietuvos teisę modelius, kai iš ES teisės aktų kylančios baudos yra reglamentuojamos specialiaame įstatyme, o ne Administracinių nusižengimų kodekse. • Kartu atsižvelgtina į aplinkybę, kad šiuo metu LR administracinių nusižengimų kodekso 147-1 straipsnis reglamentuoja kvalifikuotų elektroninės atpažinties priemonių išdavimo paslaugų teikėjų atsakomybę, dėl kurios eIDAS 2.0 reglamentas nenustato privalomų atsakomybės nuostatų. Tokios nuostatos taip pat nėra nustatytos dėl dėklės teikėjų atsakomybės. Todėl Lietuva turi nuspręsti, kaip toliau bus reglamentuojami kvalifikuotų elektroninės atpažinties priemonių išdavimo paslaugų teikėjų ir dėklės teikėjų atsakomybės klausimai (įskaitant valstybės institucijų atsakomybės klausimus). • Rekomenduojama: <ul style="list-style-type: none"> • Panaikinti Administracinių nusižengimų kodekso 147 straipsnį; • Įtraukti atskirą skyrių dėl atsakomybės į Elektroninės atpažinties ir patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymą; • Suteikti vykdymo įgaliojimus RRT (ar kitai institucijai); • Taikyti procedūrinį modelį, naudojamą BDAR vykdymui (Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 32–35 straipsniai), užtikrinant teisinį aiškumą ir procedūrinę garantijas;

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 27 iš 81
---	--	----------------

Nr.	Straipsnio pavadinimas	Straipsnio analizė ir rekomendacija dėl LR pakeitimo
		<ul style="list-style-type: none"> Nuspręsti dėl kvalifikuotų elektroninės atpažinties priemonių išdavimo paslaugų teikėjų ir dėklės teikėjų atsakomybės reglamentavimo.
20	Kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų priežiūra	<ul style="list-style-type: none"> Rekomenduojama įtraukti bendro pobūdžio nuostatą dėl kibernetinio saugumo ir asmens duomenų apsaugos, nustatant, kad: <ul style="list-style-type: none"> LR įstatymo reikalavimai taikomi nepažeidžiant išpareigojimų, kylančių pagal eIDAS 2.0 reglamentą, BDAR, TIS 2 ir jos nacionalinio įgyvendinimo priemonės, taip pat kitus atitinkamus Europos Sąjungos ir nacionalinius teisės aktus kibernetinio saugumo ir duomenų apsaugos srityse. LR įstatymo laikymasis užtikrinamas koordinuojant veiksmus su kompetentingomis institucijomis, nustatytomis pagal minėtus teisės aktus.
24	Kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams keliami reikalavimai	<ul style="list-style-type: none"> Rekomenduojama į LR įstatymą įtraukti šias nuostatas: <ul style="list-style-type: none"> įtraukti bendro pobūdžio nuostatą, nukreipiančią į BDAR, TIS 2 direktyvą ir jos nacionalinio įgyvendinimo priemonės bei kitus aktualius ES ir nacionalinius teisės aktus kibernetinio saugumo ir duomenų apsaugos srityje. Pakoreguoti 10 straipsnio 4 dalį, pašalinant prieštaravimus su eIDAS 2.0 reglamento 24 straipsnio 2 dalies a punktu. 10 straipsnio 2 dalį rekomenduojama peržiūrėti ir papildyti reikalavimais dėl civilinės atsakomybės draudimo, vadovaujantis eIDAS 2.0 reglamento 24 straipsnio 2 dalies c punktu (nors reglamentas nenurodo konkrečių sumų, todėl tai yra rekomendacinio pobūdžio pakeitimas). 11–14 straipsnius rekomenduojama pakoreguoti ir papildyti, suderinant su eIDAS 2.0 reglamentu, įskaitant naują patikimumo užtikrinimo paslaugą – kvalifikuotą elektroninių požymių liudijimą, kaip nustatyta 24 straipsnio 1 dalyje, arba, alternatyviai - panaikinti ir pakeisti minimalia nuoroda į eIDAS 2.0 reglamentą, paliekant kitus klausimus reglamentuoti poįstatyminiais teisės aktais. pašalinti kitus prieštaravimus su eIDAS 2.0 reglamentu.
24a	Kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų pripažinimas	<ul style="list-style-type: none"> Šiuo metu galiojantis įstatymas apibrėžia tam tikrų patikimumo paslaugų (pvz., elektroninių parašų, elektroninio spaudo ir elektroninės laiko žymos) teisinę galią, tačiau aiškiai nenustato kvalifikuotų patikimumo paslaugų tarpusavio pripažinimo tarp ES valstybių narių. Rekomenduojama įtraukti naują straipsnį arba nuostatą, reglamentuojančią visų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teisinę galią ir pripažinimą, remiantis eIDAS 2.0 reglamento 24 straipsnio a punktu.

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 28 iš 81
---	--	----------------

Nr.	Straipsnio pavadinimas	Straipsnio analizė ir rekomendacija dėl LR pakeitimo
45a	Kibernetinio saugumo atsargumo priemonės	<ul style="list-style-type: none"> LR įstatyme šiuo metu nėra jokių straipsnių ar nuostatų, susijusių su kibernetiniu saugumu. Siūloma įtraukti bendro pobūdžio nuostatą, nukreipiančią į TIS 2 direktyvą ir jos nacionalinio įgyvendinimo priemones, bei kitus aktualius ES ir nacionalinius teisės aktus kibernetinio saugumo srityje. Kompetentingai priežiūros įstaigai turi būti pavesta tirti pranešime iškeltus klausimus pagal eIDAS 2.0 reglamento 46b straipsnio 4 dalies k punktą - siūloma įstatyme RRT nustatyti bendro pobūdžio kompetenciją vykdyti priežiūros įstaigai eIDAS 2.0 reglamentu priskirtas funkcijas.
45b	Elektroninio požymių liudijimo teisinė galia	<ul style="list-style-type: none"> Šiuo metu LR įstatyme nėra jokių nuostatų, susijusių su elektroninių požymių liudijimo patikimumo užtikrinimo paslauga – kadangi ši patikimumo užtikrinimo paslauga buvo įtraukta su eIDAS 2.0 reglamento pakeitimais. Rekomenduojama LR įstatyme laikytis principo dėl minimalaus nacionalinio reguliavimo ir, išlaikant įstatymo vientisumą, įtraukti atskirą nuostatą dėl elektroninių požymių liudijimo teisinės galios, aiškiai nurodant nuorodą į eIDAS 2.0 reglamentą.
45c	Elektroninis požymių liudijimas teikiant viešąsias paslaugas	<ul style="list-style-type: none"> eIDAS 2.0 reglamento 45c straipsnis numato, kad elektroniniame požymių liudijime esantys asmens tapatybės duomenys neatstoja elektroninės atpažinties naudojant elektroninės atpažinties priemones ir tapatumo nustatymą, jei to nėra konkrečiai leidusi valstybė narė. Jeigu LR siekia, kad norint pasinaudoti viešojo sektoriaus įstaigos teikiama internetine paslauga būtų galima naudoti elektroniniame požymių liudijime esančius asmens tapatybės duomenis nereikalaujant elektroninės atpažinties priemonių ir tapatumo nustatymo, tai turi būti įtvirtinta nacionalinėje teisėje. Rekomenduojame įvertinti tokios nuostatos praktinį poreikį bei technines įgyvendinimo galimybes.
45e	Požymių tikrinimas pagal autentiškus šaltinius	<ul style="list-style-type: none"> Siūloma LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme įtvirtinti kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų teisę tikrinti požymius pagal autentiškus šaltinius, vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 910/2014, su pakeitimais pagal Reglamentą (ES) 2024/1183, 45e straipsniu. Autentiškų šaltinių apibrėžimas ir pareiga suteikti prieigą patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams reglamentuotina papildant LR valstybės informacinių išteklių įstatymą.
45i	Elektroninio archyvavimo paslaugų teisinė galia	<ul style="list-style-type: none"> Šiuo metu LR įstatyme nėra jokių nuostatų, susijusių su elektroninio archyvavimo patikimumo užtikrinimo paslauga – kadangi ši patikimumo užtikrinimo paslauga buvo įtraukta su eIDAS 2.0 reglamento pakeitimais.

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 29 iš 81
---	--	----------------

Nr.	Straipsnio pavadinimas	Straipsnio analizė ir rekomendacija dėl LR pakeitimo
		<ul style="list-style-type: none"> Šio eIDAS 2.0 reglamento šio straipsnio nuostatos yra taikomos tiesiogiai, todėl rekomenduojame LR įstatyme laikytis principo dėl minimalaus nacionalinio reguliavimo ir, išlaikant įstatymo vientisumą: (i) įtraukti atskirą nuostatą dėl elektroninio archyvavimo paslaugos teisinės galios, aiškiai darant nuorodą į eIDAS 2.0 reglamentą arba (ii) įtraukti bendro pobūdžio nuostatą, taikomą visoms patikimumo užtikrinimo paslaugoms, kuri apimtų ir elektroninio archyvavimo paslaugas (rekomenduotina). Kitos eIDAS 2.0 reglamento šio straipsnio nuostatos yra taikomos tiesiogiai. Svarstytinai praktinis poreikis išsamiau reglamentuoti elektroninio archyvavimo paslaugas LR archyvų ir dokumentų įstatyme (nesusiję su EUDIW, todėl tolesnė analizė nepatenka į šios analitinės studijos apimtį).
45k	Elektroninių registrų teisinė galia	<ul style="list-style-type: none"> Šiuo metu LR įstatyme nėra jokių nuostatų, susijusių su elektroninių registrų patikimumo užtikrinimo paslauga – kadangi ši patikimumo užtikrinimo paslauga buvo įtraukta su eIDAS 2.0 reglamento pakeitimais. Rekomenduojama LR įstatyme laikytis principo dėl minimalaus nacionalinio reguliavimo ir, išlaikant įstatymo vientisumą: (i) įtraukti atskirą nuostatą dėl elektroninio registro teisinės galios, aiškiai darant nuorodą į eIDAS 2.0 reglamentą arba (ii) įtraukti bendro pobūdžio nuostatą, taikomą visoms patikimumo užtikrinimo paslaugoms, kuri apimtų ir elektroninio registro paslaugą (rekomenduotina). Kitos eIDAS 2.0 reglamento šio straipsnio nuostatos yra taikomos tiesiogiai.
46a	Europos skaitmeninės tapatybės sistemos priežiūra	<ul style="list-style-type: none"> Rekomenduojama į LR įstatymą įtraukti šias nuostatas: <ul style="list-style-type: none"> Paskirti priežiūros įstaigą, atsakingą už dėklės priežiūrą Lietuvoje. Paskirtoji institucija turi turėti prieigą prie įgaliojimų ir išteklių, reikalingų užduotims vykdyti veiksmingai, efektyviai ir nepriklausomai, kaip reikalaujama pagal eIDAS 2.0 reglamento 46a straipsnio 1 dalį. <ul style="list-style-type: none"> Rekomenduojama, kad priežiūros įstaiga atitiktų nepriklausomumo kriterijus, kurie laikomi gerąja praktika kituose ES teisės aktuose: sprendimų priėmimo organo paskyrimas, biudžeto valdymo autonomija, pakankami žmogiškieji ir finansiniai ištekliai, darbuotojų atlyginimų lygis ir kt. Įstatyme turi būti aiškiai nurodytos minimalios priežiūros įstaigos užduotys arba pateikta nuoroda į eIDAS 2.0 reglamento 46a straipsnio 4 dalyje išvardytas užduotis. Įstatyme turi būti įtvirtinta, kad priežiūros įstaiga, reikalaujanti dėklės teikėjo pašalinti pažeidimus pagal 46a straipsnio 4 dalies e punktą, turi teisę, jei teikėjas nesiima veiksmų per nustatytą terminą, atsižvelgdama į pažeidimo mastą, trukmę ir pasekmes, nurodyti sustabdyti arba nutraukti dėklės teikimą. Apie tokį sprendimą priežiūros įstaiga nedelsdama informuoja kitų valstybių narių priežiūros įstaigas, Komisiją, pasikliaujančias šalis ir dėklės naudotojus.

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 30 iš 81
---	--	----------------

Nr.	Straipsnio pavadinimas	Straipsnio analizė ir rekomendacija dėl LR pakeitimo
		<ul style="list-style-type: none"> LR įstatymo pakeitimo projekte siūloma skaitmeninės tapatybės sistemos priežiūros funkciją priskirti RRT. Verta paminėti, jog RRT atitinka nepriklausomumo kriterijus kaip už ryšių reguliavimą atsakinga institucija.¹³
46b	Patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūra	<ul style="list-style-type: none"> ☑Priežiūros įstaiga, atsakinga už patikimumo užtikrinimo paslaugas Lietuvoje, turi būti aiškiai paskirta įstatyme ir jai turi būti suteikti būtini įgaliojimai bei pakankami išteklių užduotims vykdyti, tačiau nepriklausomumo kriterijų taikymas nėra privalomas (skirtingai nei dėklės priežiūros įstaigai). ☑LR įstatyme turi būti nurodytos minimalios priežiūros įstaigos užduotys arba pateikta aiški nuoroda į užduotį, nustatytas eIDAS 2.0 reglamento 46a straipsnio 4 dalyje. Rekomenduojama papildomai įtraukti užduotį, numatytą 46b straipsnio 5 dalyje: sukurti, prižiūrėti ir atnaujinti patikimumo užtikrinimo modelį pagal nacionalinę teisę.
46c	Bendrieji kontaktiniai punktai	<ul style="list-style-type: none"> Rekomenduojama į LR įstatymą įtraukti straipsnį dėl vieno Lietuvos kontaktinio punkto paskyrimo, vadovaujantis eIDAS 2.0 reglamento 46c straipsnio 1 dalimi. Įstatyme turi būti nurodyta institucija / institucija, atsakinga už paskyrimą. Kontaktinis punktas yra atsakingas už ryšių palaikymą ir koordinavimą su kitų valstybių narių kontaktiniais punktais, Komisija ir kitomis kompetentingomis institucijomis. Rekomenduojama šią funkciją priskirti priežiūros įstaigai. Alternatyviai, šią funkciją galėtų vykdyti LR ekonomikos ir inovacijų ministerija ar jos paskirta institucija.
46d	Savitarpio pagalba	<ul style="list-style-type: none"> Rekomenduojama įtraukti straipsnį, skatinantį savitarpio pagalbą, kaip numatyta eIDAS 2.0 reglamento 46d straipsnyje. Šis straipsnis nusako, jog Lietuvos priežiūros įstaiga siekia ir teikia savitarpio pagalbą kitų valstybių narių priežiūros įstaigoms, vadovaudamasi eIDAS 2.0 reglamento 46d straipsnio (ypač 2 dalies) nuostatomis.
46e	Bendradarbiavimo dėl Europos skaitmeninės tapatybės grupė	<ul style="list-style-type: none"> Rekomenduojama įtraukti nuostatą dėl atstovo Bendradarbiavimo grupėje paskyrimo – siūloma, kad Bendradarbiavimo dėl Europos skaitmeninės tapatybės grupėje Lietuvos Respublikai atstovautų LR ekonomikos ir inovacijų ministerijos atstovas arba priežiūros įstaigos atstovas.
48a	Informacijos teikimo reikalavimai	<ul style="list-style-type: none"> Rekomenduojama aiškiai nurodyti instituciją, atsakingą už statistinių duomenų, susijusių su elektroninės atpažinties ir patikimumo užtikrinimo paslaugomis, rinkimą. Ši institucija turi užtikrinti duomenų rinkimą, ataskaitų teikimą ir viešą skelbimą pagal eIDAS 2.0 reglamento reikalavimus.

¹³ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/telecommunications-national-regulatory-authorities>

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 31 iš 81
---	--	----------------

Nr.	Straipsnio pavadinimas	Straipsnio analizė ir rekomendacija dėl LR pakeitimo
		<ul style="list-style-type: none"> Siūlomą šią funkciją priskirti priežiūros įstaigai, kuri užtikrintų visapusišką komunikaciją su Europos Sąjungos institucijomis.
I Priedas	Kvalifikuotiems elektroninių parašų sertifikatams keliami reikalavimai	<ul style="list-style-type: none"> eIDAS 2.0 reglamentu įtvirtinti minimalūs I Priedo pakeitimai (pasikeitė I Priedo i punktas), t. y. pagal naujus eIDAS 2.0 reikalavimus kvalifikuotuose elektroninių parašų sertifikatuose turi būti pateikiama informacija apie kvalifikuoto sertifikato galiojimą arba paslaugos, kuria naudojantis galima gauti tokią informaciją, nuoroda. I Priedo nuostatos yra taikomos tiesiogiai ir nereikalauja papildomo perkėlimo į LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymą.
II Priedas	Kvalifikuotiems elektroninio parašo įtaisams keliami reikalavimai	<ul style="list-style-type: none"> eIDAS 2.0 reglamentu pašalinti II Priedo 3 ir 4 punktai, numatę, kad elektroninio parašo kūrimo duomenis pasirašančio asmens vardu gali rengti arba tvarkyti tik kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, bei nustatę taisykles dėl elektroninio parašo kūrimo duomenų kopijų darymo. II Priedo nuostatos yra taikomos tiesiogiai ir nereikalauja papildomo perkėlimo į LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymą.
III Priedas	Kvalifikuotiems elektroninių spaudų sertifikatams keliami reikalavimai	<ul style="list-style-type: none"> eIDAS 2.0 reglamentu įtvirtinti minimalūs III Priedo pakeitimai (pasikeitė III Priedo i punktas), t. y. pagal naujus eIDAS 2.0 reikalavimus kvalifikuotuose elektroninių spaudų sertifikatuose turi būti pateikiama informacija apie kvalifikuoto sertifikato galiojimą arba paslaugos, kuria naudojantis galima gauti tokią informaciją, nuoroda. III Priedo nuostatos yra taikomos tiesiogiai ir nereikalauja papildomo perkėlimo į LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymą.
IV Priedas	Kvalifikuotiems interneto svetainės tapatumo nustatymo sertifikatams keliami reikalavimai	<ul style="list-style-type: none"> eIDAS 2.0 reglamentu IV Priede ištruktas naujas reikalavimas - kvalifikuotuose interneto svetainės tapatumo nustatymo sertifikatuose turi būti pateikiama informacija apie kvalifikuoto sertifikato galiojimą arba paslaugos, kuria naudojantis galima gauti tokią informaciją, nuoroda. Taip pat IV Priedo c punktas patikslintas, nustatant papildomus duomenis, pateikiamus apie juridinį asmenį. IV Priedo nuostatos yra taikomos tiesiogiai ir nereikalauja papildomo perkėlimo į LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymą.
V Priedas	Kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų reikalavimai	<ul style="list-style-type: none"> eIDAS 2.0 reglamentas papildytas nauju V priedu. V priede nustatoma informacija, kuri turi būti kvalifikuotuose elektroniniuose požymių liudijimuose.

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 32 iš 81
---	---	----------------

Nr.	Straipsnio pavadinimas	Straipsnio analizė ir rekomendacija dėl LR pakeitimo
VI Priedas	Būtinųjų požymių sąrašas	<ul style="list-style-type: none"> eIDAS 2.0 reglamentas papildytas nauju VI priedu. VI priede pateikiamas požymių sąrašas, kuriuos valstybės narės turi leisti patikrinti elektroninių požymių liudijimų teikėjams elektroniniu būdu. VI priedo nuostatos yra taikomos tiesiogiai. Siekiant užtikrinti požymių sąrašo patikrinimo galimybę kaip nurodyta 45e straipsnyje ir VI priede, rekomenduotina LR įstatyme įtraukti nuostatą, nustatančią, kad „kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai, teikiantys elektroninius požymių liudijimus, naudotojo prašymu turi teisę patikrinti Reglamento (ES) Nr. 910/2014 VI priede nurodytų požymių tikrumą pagal atitinkamas valstybės informacines sistemas ir registrus, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme. Požymių tikrumo patvirtinimo tvarką bei sąlygas nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija“. Atitinkamai, siūlytina papildyti LR valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymą nuostata, įpareigojančia peržiūrėti kitus nacionalinius teisės aktus (LR valstybės informacinių išteklių įstatymą, taip pat atitinkamus registrus ir informacines sistemas (autentiškus šaltinius) reglamentuojančius teisės aktus) ir numatyti patikimumo paslaugų teikėjų teisę tikrinti šiuos požymius bei nustatyti tokio tikrinimo tvarką.
VII Priedas	Už autentišką šaltinį atsakingos viešosios įstaigos arba jos vardu išduotiems elektroniniams požymių liudijimams taikomi reikalavimai	<ul style="list-style-type: none"> eIDAS 2.0 reglamentas papildytas nauju VII priedu. VII priede nustatoma informacija, kuri turi būti pateikiama už autentišką šaltinį atsakingos viešosios įstaigos arba jos vardu išduotame elektroniniame požymių liudijime. IV Priedo nuostatos yra taikomos tiesiogiai. Rekomenduotina peržiūrėti kitus nacionalinius teisės aktus (LR valstybės informacinių išteklių įstatymą, taip pat atitinkamus registrus ir informacines sistemas (autentiškus šaltinius) reglamentuojančius teisės aktus) ir numatyti už autentišką šaltinį atsakingų viešųjų įstaigų išduodamų elektroninių požymių liudijimų išdavimo tvarką.

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės deklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 33 iš 81
---	--	----------------

2.4 Teisinės bazės atnaujinimo planas

Numatoma, jog priėmus atnaujintą redakciją dėl LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo pakeitimų, bus paveikti ir kiti teisės aktai, susiję su:

- Institucijomis ir jų funkcijomis (rekomendacijos dėl siūlomų rolių pateikiamos Analitinės studijos 1 etapo, 2 uždavinio rezultato dokumente) – aktualūs teisės aktai, į kuriuos rekomenduojama atsižvelgti teisinės bazės atnaujinimo plano kontekste pateikti Lentelėje Nr. 5.
- Informacinėmis sistemomis, kurios galimai bus panaudojamos EUDIW techninės architektūros įgyvendinimui (analizė pateikta Analitinės studijos 2 etapo, 3 uždavinio rezultato dokumente) – IS sąrašas ir susiję teisės aktai pateikti Lentelėje Nr. 6.
- Kiti aktualūs teisės aktai (Lentelė Nr. 7).

Lentelė 5: Aktualūs LR teisės aktai dėl institucijų nuostatų peržiūros

Nr.	Institucija (subjektas)	Aktualūs teisės aktai dėl LR institucijų nuostatų
1.	Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	LR ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymas dėl valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros nuostatų patvirtinimo
2.	Registrų centras	LR gyventojų registro įstatymas
		LR Vyriausybės nutarimas dėl LR gyventojų registro nuostatų patvirtinimo
		LR teisingumo ministro įsakymas dėl LR gyventojų registro duomenų teikimo taisyklių patvirtinimo
		LR valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas
		LR gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymas
		LR civilinės būklės aktų registravimo įstatymas
		LR teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymas
		LR pilietybės įstatymas
3.	Migracijos departamentas	LR vidaus reikalų ministro įsakymas dėl migracijos departamento prie LR vidaus reikalų ministerijos nuostatų patvirtinimo
		Migracijos departamento prie LR vidaus reikalų ministerijos direktoriaus įsakymas dėl migracijos departamento prie LR vidaus reikalų ministerijos darbo reglamento patvirtinimo
		LR įstatymas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“
		Migracijos departamento prie LR vidaus reikalų ministerijos 2025 m. rugsėjo 5 d. įsakymu Nr. 3K-250 patvirtinti sertifikavimo veiklos nuostatai
4.	LR Ekonomikos ir inovacijų ministerija	LR Vyriausybės nutarimas dėl LR ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuostatų patvirtinimo
		LR ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymas dėl LR ir inovacijų ministerijos darbo reglamento patvirtinimo
		LR ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymas dėl duomenų subjektų teisių įgyvendinimo LR ekonomikos ir inovacijų

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 34 iš 81
---	--	----------------

		ministerijoje tvarkos aprašo patvirtinimo
5.	RRT	LR Vyriausybės nutarimas dėl RRT nuostatų patvirtinimo
		LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymas
6.	Nacionalinis akreditacijos biuras	LR ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymas dėl Nacionalinio akreditacijos biuro nuostatų patvirtinimo
		LR atitikties vertinimo įstatymas
7.	Papildomai – visoms įstaigoms aktualus teisės aktas	LR Vyriausybės nutarimas dėl įstaigų prie ministerijų

Lentelė 6: Aktualūs LR teisės aktai dėl informacinių sistemų / registrų

Nr.	Sistema / registras	Aktualūs teisės aktas dėl IS / registrų nuostatų
1.	VIISP (Valstybės IS sąveikumo platforma)	LR valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas
		LR ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymas dėl valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos modernizavimo, valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos nuostatų ir valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos duomenų saugos nuostatų patvirtinimo
		Informacinės visuomenės plėtros komiteto direktoriaus įsakymas dėl valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos funkcionavimo taisyklių patvirtinimo
2.	Registrų ir valstybės informacinių sistemų registras	LR Vyriausybės nutarimas dėl registrų sąrašo informacinių sistemų registrą ir registrų ir valstybės informacinių sistemų registro nuostatų patvirtinimo
3.	eIDAS Node (Nacionalinė elektroninės atpažinties informacinė sistema, NETAIS)	LR vidaus reikalų ministro įsakymas dėl nacionalinės elektroninės atpažinties informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo
4.	VIISP/ Skaitmeninių paslaugų platforma ¹⁴	LR valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas
		LR ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymas dėl valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos modernizavimo, valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos nuostatų ir valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos duomenų saugos nuostatų patvirtinimo
		Informacinės visuomenės plėtros komiteto direktoriaus įsakymas dėl valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos funkcionavimo taisyklių patvirtinimo
5.	VIISP/ Once-Only	LR valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas
		LR ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymas dėl valstybės

¹⁴ Analitinės studijos rengimo metu projektas dėl šios platformos yra vykdymo fazėje, tad į sąrašą įtraukti aktualūs tematiniai teisės aktai.

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 35 iš 81
---	--	----------------

	Technical System ¹⁵	informacinių išteklių sąveikumo platformos modernizavimo, valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos nuostatų ir valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos duomenų saugos nuostatų patvirtinimo
		Informacinės visuomenės plėtros komiteto direktoriaus įsakymas dėl valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos funkcionavimo taisyklių patvirtinimo
6.	Asmens dokumentų išdavimo informacinė sistema	LR vidaus reikalų ministro įsakymas dėl asmens dokumentų išdavimo informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo
7.	Užsieniečių registras	LR Vyriausybės nutarimas dėl užsieniečių registro reorganizavimo ir užsieniečių registro nuostatų patvirtinimo
8.	LR gyventojų registras	LR gyventojų registro įstatymas
		LR Vyriausybės nutarimas dėl LR gyventojų registro nuostatų patvirtinimo
9.	Juridinių asmenų registras	LR juridinių asmenų registro įstatymas
		LR Vyriausybės nutarimas dėl Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo
10.	Nacionalinė elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinė sistema	LR Vyriausybės nutarimas dėl nacionalinės elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinės sistemos nuostatų elektroninio pristatymo paslaugų teikimo šios sistemos priemonėmis taisyklių patvirtinimo ir tarifo nustatymo
11.	Techninis įrankis dėl patikimumo užtikrinimo paslaugų ekosistemos dalyvių	LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymas
12.	Kiti aktualūs teisės aktai	LR valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas
		LR Vyriausybės nutarimas dėl LR valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo
		LR Vyriausybės nutarimas dėl LR valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo

¹⁵ Kadangi analitinės studijos rengimo metu sistema yra vystymo fazėje, pridėti aktualūs teisės aktai, kurie numato bendrus principus dėl elektroninių viešųjų paslaugų teikimo, duomenų mainų, institucijų atsakomybę, techninius ir organizacinius reikalavimus.

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 36 iš 81
---	--	----------------

Lentelė 7: Rekomendacijos dėl kitų įstatymų pakeitimų

Nr.	Įstatymas	Rekomenduojamas pakeitimas
<i>Analizuoti įstatymai, kurių keitimas numatomas, ir konkrečios siūlomos pakeitimų formuluotės</i>		
1.	LR administracinių nusižengimų kodeksas	<p>1 rekomendacija:</p> <p><i>Rekomenduojame panaikinti LR administracinių nusižengimų kodekso 147 straipsnį.</i></p> <p><i>Rekomendacijos paaiškinimas:</i></p> <p>eIDAS 2.0 reglamentu buvo nustatytos patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams už eIDAS reglamento pažeidimus taikomų baudų ribos (minimalūs maksimalių baudų dydžiai). Remiantis eIDAS reglamento 16 straipsnio 2 dalimi, <i>valstybės narės užtikrina, kad už kvalifikuotų ir nekvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų padarytus šio reglamento pažeidimus būtų skiriamos administracinės baudos, kurių maksimalus dydis būtų bent:</i></p> <p><i>a) 5 000 000 EUR, kai patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas yra fizinis asmuo, arba</i></p> <p><i>b) kai patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas yra juridinis asmuo - 5 000 000 EUR arba 1 % įmonės, kuriai priklausė patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, bendros pasaulinės metinės apyvartos finansiniais metais, einančiais prieš metus, kuriais buvo padarytas pažeidimas, priklausomai nuo to, kuri suma yra didesnė.</i></p> <p>Šiuo metu atsakomybė už teisės aktų, reglamentuojančių patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų veiklą, pažeidimą yra reglamentuojama LR administracinių nusižengimų kodekso 147 straipsnyje, kuris neatitinka eIDAS 2.0 reikalavimų, kadangi:</p> <p>1) LR administracinių nusižengimų kodekso 147 straipsnyje įtvirtinti maksimalūs administracinių baudų dydžiai yra mažesni už nustatytus eIDAS reglamento 16 straipsnio 2 dalyje (pagal ANK 147 straipsnio 1 dalį taikoma bauda iki 1150 EUR, o pagal to paties straipsnio 2 dalį taikoma bauda iki 3000 EUR). Tai tiesiogiai prieštarauja eIDAS reglamento 16 straipsnio 2 daliai.</p> <p>2) pagal LR administracinių nusižengimų kodekso 147 straipsnį administracinė atsakomybė yra taikoma tik patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams fiziniams asmenims ar juridinių asmenų vadovams, t. y. atsakomybės subjektu nėra patikimumo užtikrinimo paslaugas teikiantis juridinis asmuo.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad panašaus pobūdžio atsakomybės nuostatos yra įtvirtintos ir kituose ES teisės aktuose, pavyzdžiui, BDAR ir NIS2 direktyvoje (BDAR 83 straipsnis, NIS2 direktyvos 34 straipsnis). Atitinkamos BDAR ir NIS2 direktyvos atsakomybės nuostatos nacionalinėje teisėje buvo įgyvendintos būtent specialiuose įstatymuose, t. y. LR asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ketvirtajame skirsnyje ir LR kibernetinio saugumo įstatymo 30 ir 31 straipsniuose, juose aptariant tiek baudų dydžius (ar darant nuorodą į atitinkamą reglamentą), tiek ir nustatant baudų skyrimo tvarką.</p>

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 37 iš 81
---	--	----------------

		<p>Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu LR administracinių nusižengimų kodekso 147 straipsnis nėra suderinamas su eIDAS reglamentu, o tokio dydžio baudos bei nuorodų į reglamentą darymas nėra įprastas LR administracinių nusižengimų kodekse, rekomenduojame remtis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo pavyzdžiais ir:</p> <p>1) panaikinti LR administracinių nusižengimų kodekso 147 straipsnį;</p> <p>2) reglamentuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atsakomybę tiesiogiai LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme, darant nuorodą į eIDAS reglamente nustatytus baudų dydžius bei nustatant aiškią baudų skyrimo tvarką. Nustatant baudų skyrimo tvarką, atsižvelgtina į atitinkamas LR asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme ir LR kibernetinio saugumo įstatyme nustatytą baudų skyrimo tvarką.</p> <p>Tokiu atveju siūloma LR administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo nuostata:</p> <p><i>“1 straipsnis. 147 straipsnio pripažinimas netekusiu galios.</i></p> <p><i>Pripažinti netekusiu galios 147 straipsnį.“</i></p> <p>2 rekomendacija:</p> <p><i>Rekomenduojame pasirinkti vieną iš siūlomų alternatyvų dėl ANK 147¹ straipsnio pakeitimo ar panaikinimo</i></p> <p>Kaip nurodyta, eIDAS reglamentas nustato privalomas nuostatas dėl patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atsakomybės, tačiau neįtvirtina jokio konkretaus reglamentavimo dėl kitų subjektų, įgyjančių tam tikras teises ir pareigas pagal eIDAS reglamentą, atsakomybės.</p> <p>Reglamento 16 straipsnio 1 dalis nustato tik bendrąją taisyklę: <i>nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2022/2555 (8) 31 straipsniui, valstybės narės nustato sankcijų, taikytinų už šio reglamento pažeidimus, taisykles. Tos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.</i></p> <p>Taigi valstybės narės turi diskreciją pasirinkti ir nustatyti konkrečias sankcijas už kitų subjektų, įgyjančių tam tikras teises ir pareigas pagal eIDAS reglamentą, padarytus pažeidimus. Tačiau šios sankcijos turi būti <u>veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.</u></p> <p>Šiuo metu LR administracinių nusižengimų kodeksas be patikimumo paslaugų teikėjų atsakomybės papildomai reglamentuoja kvalifikuotą elektroninės atpažinties priemonių išdavimo paslaugų teikėjų (paslaugų teikėjų kategorija, būdinga Lietuvos teisei) atsakomybę. LR administracinių nusižengimų kodekso 147¹ straipsnis šiuo metu nustato tokias pačias baudų ribas, kaip LR administracinių nusižengimų kodekso 147 straipsnis, reglamentuojantis patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atsakomybę, t. y.:</p>
--	--	---

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 38 iš 81
---	---	----------------

		<p>1) nuo 150 iki 1150 EUR – už ES ir LR teisės aktų, reglamentuojančių kvalifikuotų elektroninės atpažinties priemonių išdavimo paslaugų teikėjų veiklą, pažeidimą;</p> <p>2) nuo 1100 iki 3000 EUR – už ES ir LR teisės aktų, reglamentuojančių kvalifikuotų elektroninės atpažinties priemonių išdavimo paslaugų teikėjų veiklą, pažeidimą, jeigu žalos patyrė kvalifikuotų elektroninės atpažinties paslaugų naudotojai.</p> <p>Aiškinamajame rašte dėl Lietuvos Respublikos elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 1, 2, 3 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 4¹, 4² straipsniais, V¹, V², V³ skyriais įstatymo ir Lietuvos respublikos administracinių nusižengimų kodekso papildymo 147¹ straipsniu įstatymo projektų yra paaiškinta įstatymų leidėjo valia dėl tokios atsakomybės nuostatų nustatymo, t. y. <u>„Kadangi kvalifikuotos elektroninės atpažinties priemonių išdavimo paslauga turi panašumų su patikimumo užtikrinimo paslaugomis, ANK pakeitimo projekte už teisės aktų, reglamentuojančių kvalifikuotos elektroninės atpažinties paslaugos teikėjų veiklą, pažeidimą numatoma administracinė nuobauda – pinigine buda, kurios dydis yra analogiškas minimaliam ir maksimaliam piniginei baudos dydžiui, įtvirtintam Administracinių nusižengimų kodekso 147 straipsnyje, aptariančiame patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atsakomybę už teisės aktų, reglamentuojančių patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų veiklą, pažeidimą.</u></p> <p>Taigi, įstatymų leidėjas, įtvirtindamas LR administracinių nusižengimų kodekso 147¹ nustatytą reguliavimą siekė <u>suvienodinti</u> kvalifikuotos elektroninės atpažinties priemonių išdavimo paslaugos teikėjų atsakomybės nuostatas su patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams nustatytomis atsakomybės nuostatomis.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad eIDAS reglamento naujos nuostatos dėl privalomų maksimalių baudų dydžių yra taikomos tik patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atžvilgiu, LR kaip valstybė narė turi diskreciją nuspręsti dėl tolesnio LR administracinių nusižengimų kodekso 147¹ nustatyto reglamentavimo taikymo, t. y., <u>rekomenduojamos šios alternatyvos:</u></p> <p>1) palikti esamą LR administracinių nusižengimų kodekso 147¹ nustatytą reglamentavimą dėl kvalifikuotos elektroninės atpažinties priemonių išdavimo paslaugos teikėjų atsakomybės. Argumentas – eIDAS 2.0 reglamentu nebuvo priimta pakeitimų dėl atsakomybės taikymo elektroninės atpažinties srityje, be to, eIDAS 2.0 reglamentas apskritai neišskiria tokios kategorijos kaip kvalifikuotų elektroninės atpažinties priemonių išdavimo paslauga ir nereglamentuoja šios paslaugos teikėjų atsakomybės.</p> <p>2) panaikinti LR administracinių nusižengimų kodekso 147¹ straipsnį ir perkelti nuostatas dėl šių subjektų atsakomybės į LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymą, nustatant tokias pačias baudas kaip ir patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams. Argumentas: tokiu būdu išlaikoma LR administracinių nusižengimų kodekso 147¹ straipsnio teisėkūros dokumentuose</p>
--	--	--

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 39 iš 81
---	---	----------------

		<p>atskleista įstatymų leidėjo logika ir tikslas suvienodinti kvalifikuotos elektroninės atpažinties priemonių išdavimo paslaugos teikėjų atsakomybės ribas su eIDAS reglamente nustatytais patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams taikomomis atsakomybės riboms.</p> <p>3) panaikinti LR administracinių nusižengimų kodekso 147¹ straipsnį ir perkelti nuostatas dėl šių subjektų atsakomybės į LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymą, įtvirtinant šiame įstatyme bendro pobūdžio nuostatą dėl visų subjektų, išskyrus patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjus, atsakomybės. Šioje nuostatoje būtų įtvirtinamas atskiras baudos dydis, kuris būtų mažesnis už eIDAS reglamento 16 straipsnyje nustatytas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams taikomų baudų ribas. Toks baudos dydis turėtų būti veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas. Dėl baudos dydžio sprendimą turėtų priimti sprendimų priėmėjai, tačiau, atsižvelgiant į eIDAS reglamento 16 straipsnyje išskirtus veiksmingumo, proporcingumo reikalavimus, kitų valstybių praktiką, maksimalus baudos dydis galėtų siekti, pavyzdžiui, 20 000 Eur. Konkrečiu atveju baudos dydį paskirtų pažeidimą nagrinėjanti institucija. <i>Argumentas:</i> tokiu būdu būtų užtikrinamas platus subjektų, kuriems galėtų būti taikoma atsakomybė už eIDAS reglamento ir LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų pažeidimus, ratas bei išvengiama poreikio kiekvieno subjekto, įgyjančio tam tikras teises ir pareigas, atsakomybę reglamentuoti atskirai. Tačiau, tokiu atveju, lyginant su LR administracinių nusižengimų kodekso 147¹ straipsniu, pasikeistų atsakomybės subjektas – atsakomybės subjektu būtų ne juridinio asmens vadovas, o pats juridinis asmuo.</p> <p>Mūsų rekomenduojamas variantas – (3) variantas. Tokiu atveju siūloma LR administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo nuostata:</p> <p><i>“1 straipsnis. 147¹ straipsnio pripažinimas netekusiu galios.</i></p> <p><i>Pripažinti netekusiu galios 147¹ straipsnį.”</i></p> <p>3 rekomendacija:</p> <p><i>Rekomenduojame pasirinkti vieną iš alternatyvų dėl EUDIW teikėjų atsakomybės reglamentavimo</i></p> <p>eIDAS reglamentas nustato teises ir pareigas EUDIW teikėjams. Kaip jau nurodyta, eIDAS reglamentas neįtvirtina jokio konkretaus reglamentavimo dėl EUDIW teikėjų atsakomybės.</p> <p>Reglamento 16 straipsnio 1 dalis nustato tik bendrąją taisyklę: <i>nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2022/2555 (8) 31 straipsniui, valstybės narės nustato sankcijų, taikytinų už šio reglamento pažeidimus, taisykles. Tos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.</i></p> <p>Todėl turi būti priimamas sprendimas dėl EUDIW teikėjų atsakomybės. EUDIW teikėjų atsakomybės problematika yra susijusi su aplinkybe, kad EUDIW teikėju bus viešasis subjektas,</p>
--	--	---

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 40 iš 81
---	--	----------------

		<p>tačiau eIDAS reglamente ir LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme paliekama galimybė ateityje sudaryti sąlygas EUDIW dėkles teikti ir privatiems subjektams. Tokiu atveju kyla klausimas dėl sankcijų taikymo skirtingo pobūdžio subjektams (viešiesiems ir privatiems dėklės teikėjams).</p> <p>Rekomenduojamos alternatyvos:</p> <p>1) papildyti LR administracinių nusižengimų kodeksą nauja nuostata dėl EUDIW teikėjų atsakomybės, suvienodinant atsakomybės ribas su LR administracinių nusižengimų kodeksu 147¹ nustatytu reglamentavimu dėl kvalifikuotos elektroninės atpažinties priemonių išdavimo paslaugos teikėjų atsakomybės. <i>Argumentas:</i> eIDAS reglamentas EUDIW teikėjams nenustato privalomų maksimalių baudų dydžių, todėl LR turi diskrecijos teisę nustatyti nacionalines atsakomybės nuostatas. Tokiu būdu egzistuočių modelis, pagal kurį patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atsakomybė reglamentuojama LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme, o EUDIW teikėjų ir kvalifikuotos elektroninės atpažinties priemonių išdavimo paslaugos teikėjų atsakomybė reglamentuojama LR administracinių nusižengimų kodekse.</p> <p>2) įtraukti nuostatas dėl EUDIW teikėjų atsakomybės į LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymą, nustatant tokias pačias baudas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams, kvalifikuotos elektroninės atpažinties priemonių išdavimo paslaugos teikėjams ir EUDIW teikėjams. <i>Argumentas:</i> išlaikomas vientisumas visų subjektų atsakomybės atžvilgiu. Vis tik, atsižvelgiant į eIDAS reglamente įtvirtintų baudų dydžius bei aplinkybę, kad reglamentas šiuo klausimu diskreciją palieka valstybėms narėms, toks modelis gali reikšti neproporcingų baudų skyrimą viešojo sektoriaus subjektui, teikiančiam EUDIW. Remiantis LR asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo pavyzdžiu, ši situacija galėtų būti sprendžiama įtvirtinant papildomą nuostatą įstatyme, kuri numatytų, <i>kad valdžios institucijai ar įstaigai, pažeidusiai eIDAS reglamentą ar LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymą, priežiūros įstaiga turi teisę skirti ne didesnę nei, pavyzdžiui, 20 000 Eur dydžio baudą</i> (žr. LR asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 33 straipsnį). Tokiu būdu, privatiems EUDIW teikėjams būtų taikomos tokios pačios baudų ribos kaip ir patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams, tuo tarpu viešųjų subjektų EUDIW teikėjų atsakomybė būtų apribota konkrečia suma.</p> <p>3) LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme įtvirtinti atskirą bendro pobūdžio nuostatą dėl visų subjektų, išskyrus patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjus, atsakomybės. Šioje nuostatoje būtų įtvirtinamas atskiras baudos dydis, kuris būtų mažesnis už eIDAS reglamento 16 straipsnyje nustatytos patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams taikomų baudų ribos. Toks baudos dydis turėtų būti veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas. Dėl baudos dydžio sprendimą turėtų priimti sprendimų priėmėjai, tačiau, atsižvelgiant į eIDAS reglamento 16 straipsnyje</p>
--	--	--

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 41 iš 81
---	--	----------------

		<p>išskirtus veiksmingumo, proporcingumo reikalavimus, kitų valstybių praktiką, maksimalus baudos dydis galėtų siekti, pavyzdžiui, 20 000 Eur. Konkrečiu atveju baudos dydį paskirtų pažeidimą nagrinėjanti institucija. <i>Argumentas</i>: tokiu būdu būtų užtikrinamas platus subjektų, kuriems galėtų būti taikoma atsakomybė už eIDAS reglamento ir LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų pažeidimus, ratas bei išvengiama poreikio kiekvieno subjekto, įgyjančio tam tikras teises ir pareigas, atsakomybę reglamentuoti atskirai. Tokiu atveju, privačių ir viešųjų EUDIW teikėjų atsakomybė nebūtų diferencijuojama.</p> <p>Mūsų rekomenduojamas variantas – (3) variantas.</p>
2.	LR valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas	<p>Kaip nurodyta, vadovaujantis eIDAS reglamento 5f straipsnio 1 dalimi, <i>kai valstybės narės prieigai prie viešojo sektoriaus įstaigos teikiamos internetinės paslaugos reikalauja elektroninės atpažinties ir tapatumo nustatymo, jos taip pat pripažįsta pagal šį reglamentą suteiktas europines skaitmeninės tapatybės dėkles.</i></p> <p>LR valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme šiuo metu yra reglamentuojami valstybės ir (ar) Europos Sąjungos mastu administracinių ar viešųjų paslaugų teikimo elektroniniu būdu klausimai (2 straipsnio 1 dalis, 38 straipsnis). Nors eIDAS 5f straipsnio 1 dalis taikoma tiesiogiai viešojo sektoriaus įstaigoms, tačiau, siekiant aiškumo užtikrinant EUDIW pripažinimą teikiant viešąsias ir administracines paslaugas, siūlome tokius LR valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo pakeitimus:</p> <p>Papildyti LR valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 38 straipsnį ¹ dalimi:</p> <p><i>1¹. Teikiant valstybės ir (ar) Europos Sąjungos mastu administracines ar viešąsias paslaugas elektroniniu būdu, turi būti nustatytas taikomas elektroninės atpažinties saugumo užtikrinimo lygis ir suteikiama galimybė paslaugų gavėjams panaudoti elektroninės atpažinties priemones, nustatytas Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB, su visais pakeitimais ir Lietuvos Respublikos elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme.</i></p>
3.	LR teismų įstatymas	<p>eIDAS reglamento 5f straipsnyje nurodyta, kad <i>kai valstybės narės prieigai prie viešojo sektoriaus įstaigos teikiamos internetinės paslaugos reikalauja elektroninės atpažinties ir tapatumo nustatymo, jos taip pat pripažįsta pagal šį reglamentą suteiktas europines skaitmeninės tapatybės dėkles.</i></p> <p>Šiuo metu LR teismų įstatymo 37¹ straipsnio 3 dalis nustato asmenų, teikiančių procesinius dokumentus elektroninių ryšių priemonėmis, pareigą juos pasirašyti saugiu elektroniniu parašu arba savo asmens tapatybę patvirtinti kitais būdais (per elektroninės bankininkystės sistemas ir pan.), arba užsiregistruoti teismų informacinėje sistemoje. Nuostatos dėl informacinių ir elektroninių ryšių technologijų naudojimo teismuose taip pat</p>

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 42 iš 81
---	--	----------------

		<p>įtvirtintos LR teismų įstatymo 34 straipsnio 7 dalyje.</p> <p>Šios nuostatos savaime neriboja galimybės tapatybės nustatymui ar dokumentų pasirašymui naudoti EUDIW, tačiau, siekiant aiškumo bei atsisakant archajiškų nuorodų į elektroninės bankininkystės sistemas, rekomenduojame pakeisti LR teismų įstatymo 37¹ straipsnio 3 dalies nuostatą dėl tapatybės patvirtinimo ir daryti nuorodą į tapatybės nustatymą eIDAS 2.0 reglamento ir LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme nustatytais priemonėmis. Atkreipiame dėmesį, kad EUDIW taip pat yra elektroninės atpažinties priemonė (eIDAS reglamento 3 straipsnio 42 punktą). Taigi nuoroda į elektroninės atpažinties priemones apima taip pat ir EUDIW.</p> <p>Rekomenduojame: Pakeisti LR teismų įstatymo 37¹ straipsnio 3 dalį ir išdėstyti ją taip: <i>3. Proceso dalyviai turi teisę visus procesinius dokumentus ir su teismo procesu susijusią informaciją teismams teikti elektroninės formos, teisingumo ministro nustatyta tvarka naudodami elektroninių ryšių priemones. Asmenys, teikiantys procesinius dokumentus elektroninių ryšių priemonėmis, turi juos pasirašyti saugiu elektroniniu parašu arba savo asmens tapatybę patvirtinti Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB, su visais pakeitimais ir Lietuvos Respublikos elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme nustatytais elektroninės atpažinties priemonėmis, arba užsiregistruoti teismų informacinėje sistemoje. Asmens tapatybės patvirtinimo reikalavimus ir būdus nustato teisingumo ministras.“</i></p> <p>Atitinkamai, turėtų būti peržiūrėtas šios srities poįstatyminis reguliavimas, įskaitant Lietuvos teismų informacinės sistemos nuostatus ir Lietuvos teismų informacinės sistemos duomenų saugos nuostatus, patvirtintus nacionalinės teismų administracijos direktoriaus 2011 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. 6p-112-(1.1), juose darant aiškias nuorodas į eIDAS reglamentą ir LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymą.</p>
4.	LR notariato įstatymas	<p>LR notariato įstatymo 28¹ straipsnis jau šiuo metu įtvirtina pakankamai plačią nuostatą dėl tapatybės nustatymo, todėl tapatybės nustatymas ar pasirašymui kvalifikuotu elektroniniu parašu per EUDIW įstatymo lygmenyje teisinių kliūčių nėra. Siekiant vientisumo, LR notariato įstatymo 28¹ straipsnis galėtų būti pakoreguotas, darant nuorodą į eIDAS 2.0 reglamentą ir LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme nustatytas elektroninės atpažinties priemones (tai apima ir EUDIW).</p> <p>Atsižvelgiant į tai, rekomenduojame pakeisti LR notariato įstatymo 28¹ straipsnio 4 dalį ir išdėstyti ją taip: <i>Notarai gali nuotoliniu būdu atlikti notarinius veiksmus, jeigu užtikrina, kad bus laikomasi teisės aktų, reglamentuojančių asmens</i></p>

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 43 iš 81
---	--	----------------

		<p><i>tapatybės nustatymą, reikalavimų nustatant asmens tapatybę, gali nuotoliniu būdu išaiškinti notarinių veiksmų prasmę ir pasekmes ir įsitikinti asmens valia, kuri patvirtinama kvalifikuotu elektroniniu parašu. Asmens tapatybę patvirtinama Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB, su visais pakeitimais ir Lietuvos Respublikos elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme nustatytais elektroninės atpažinties priemonėmis, įskaitant europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis.</i></p> <p>Atitinkamai turi būti peržiūrėti ir poįstatyminiai teisės aktai.</p>
5.	LR antstolių įstatymas	<p>eIDAS reglamento 5f straipsnyje nurodyta, kad <i>kai valstybės narės prieigai prie viešojo sektoriaus įstaigos teikiamos internetinės paslaugos reikalauja elektroninės atpažinties ir tapatumo nustatymo, jos taip pat pripažįsta pagal šį reglamentą suteiktas europines skaitmeninės tapatybės dėkles.</i></p> <p>Šiuo metu LR antstolių įstatymo 43¹ straipsnio 3 dalis nustato asmenų, teikiančių dokumentus ir informaciją elektroninių ryšių priemonėmis, pareigą juos pasirašyti saugiu elektroniniu parašu arba savo asmens tapatybę patvirtinti kitais būdais (per elektroninės bankininkystės sistemas ir pan.).</p> <p>Ši nuostata savaime neriboja galimybės tapatybės nustatymui ar dokumentų pasirašymui naudoti EUDIW, tačiau, tačiau, siekiant aiškumo bei atsisakant archajiškų nuorodų į elektroninės bankininkystės sistemas, rekomenduojame pakeisti LR antstolių įstatymo 43¹ straipsnio 3 dalies nuostatą dėl tapatybės patvirtinimo ir daryti nuorodą į tapatybės nustatymą eIDAS 2.0 reglamento ir LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme nustatytais priemonėmis, įskaitant europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis. Atkreipiame dėmesį, kad EUDIW taip pat yra elektroninės atpažinties priemonė (eIDAS reglamento 3 straipsnio 42 punktą). Taigi nuoroda į elektroninės atpažinties priemones apima taip pat ir EUDIW.</p> <p>Rekomenduojame:</p> <p>Pakeisti LR teismų įstatymo 43¹ straipsnio 3 dalį ir išdėstyti ją taip: <i>3. Vykdyto proceso šalys ir suinteresuoti asmenys turi teisę visus dokumentus ir informaciją, susijusią su vykdyto procesu, antstoliui teikti elektroninės formos, teisingumo ministro nustatyta tvarka naudodami elektroninių ryšių priemones. Asmenys, teikiantys dokumentus elektroninių ryšių priemonėmis, turi juos pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu arba savo asmens tapatybę patvirtinti Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB, su visais pakeitimais ir Lietuvos Respublikos elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme nustatytais elektroninės atpažinties priemonėmis.</i></p> <p>Atitinkamai turi būti peržiūrėti ir šios srities poįstatyminiai teisės</p>

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 44 iš 81
---	--	----------------

		aktai. juose darant aiškias nuorodas į eIDAS reglamentą ir LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymą.
6.	LR asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas	<p>eIDAS reglamento 20 straipsnio 3b dalis reglamentuoja situaciją, kai pagal BDAR 51 straipsnį įsteigtos kompetentingos institucijos informuoja pagal eIDAS reglamentą paskirtą priežiūros įstaigą apie tai, kad kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas nevykdo kurio nors iš BDAR nustatytų reikalavimų.</p> <p>Pažymėtina, kad eIDAS reglamento 20 straipsnio 3b dalies nuostata yra tiesiogiai taikoma pagal BDAR paskirtai kompetentingai institucijai. Tačiau, siekiant aiškumo, rekomenduotina LR asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme nustatyti BDAR priežiūros institucijos pareigą informuoti pagal eIDAS reglamentą paskirtą patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų priežiūros įstaigą (RRT) apie LR BDAR ir LR asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo pažeidimus:</p> <p>Rekomenduojame papildyti LR asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 12 straipsnį 5 dalimi: „8. Nustačius Reglamento (ES) 2016/679, kitų tiesiogiai taikomų Europos Sąjungos teisės aktų, šio įstatymo ir (ar) kitų įstatymų, reglamentuojančių asmens duomenų ir (ar) privatumo apsaugą, pažeidimą, kai įstatymą pažeidęs asmuo yra patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, kaip apibrėžta 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB, ir Lietuvos Respublikos elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme, priežiūros institucija apie tokį pažeidimą nedelsdama informuoja kompetentingą priežiūros įstaigą pagal Lietuvos Respublikos elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo įstatymą.“</p>
7.	LR kibernetinio saugumo įstatymas	<p><u>1 rekomendacija</u></p> <p>eIDAS reglamentas nustato tam tikrus su kibernetiniu saugumu susijusius reikalavimus EUDIW ir EUDIW teikėjams, tačiau savaimė EUDIW teikėjai nepateka į NIS 2 direktyvos apimtį (eIDAS reglamento reikalavimai taikomi paraleliai su NIS 2 direktyvos reikalavimais). Kai EUDIW teikėjas yra viešojo sektoriaus subjektas, tai jis automatiškai patenka į NIS 2 direktyvos taikymo sritį. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad siūlomo LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo pakeitimo projekte siūloma numatyti galimybę ateityje EUDIW teikti ir privatiems teikėjams, kartu svarstytinas poreikis EUDIW teikėjus įtraukti taip pat ir į LR kibernetinio saugumo įstatymo taikymo apimtį. Tokie privatus EUDIW teikėjai galėtų būti priskiriami esminiams kibernetinio saugumo subjektams (kaip kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai) arba svarbiems kibernetinio saugumo subjektams, priskyrimą šiai kategorijai siejant su subjekto dydžiu (analogija su nekvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėju).</p> <p>Pasirinkus pirmąją alternatyvą siūlytina pakeisti LR kibernetinio</p>

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 45 iš 81
---	--	----------------

		<p>saugumo įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 2 punktą ir išdėstyti jį taip: „2) subjektas šio įstatymo 1 priede nurodytame skaitmeninės infrastruktūros sektoriuje teikia kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas, aukščiausio lygio domeno vardų registravimo paslaugas, domenų vardų sistemos (toliau – DNS) paslaugas, išskyrus šakninių vardų serverių operatorius, ar teikia europinę skaitmeninės tapatybės dėklę.“</p> <p>Pasirinkus antrąją alternatyvą siūlytina pakeisti LR kibernetinio saugumo įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 2 punktą ir išdėstyti jį taip: „subjektas teikia nekvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas ar teikia europinę skaitmeninės tapatybės dėklę šio įstatymo 1 priede nurodytame skaitmeninės infrastruktūros sektoriuje ir yra laikomas vidutine, maža ar labai maža įmone pagal Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymą“.</p> <p>Atitinkamai, 2 straipsnio 27 dalis pakeistina, įtraukiant „europinės skaitmeninės tapatybės dėklės“ sąvoką, t. y. rekomenduojame pakeisti LR kibernetinio saugumo įstatymo 2 straipsnio 27 dalį ir išdėstyti ją taip:</p> <p>27. Šiame įstatyme vartojamos sąvokos „Europos kibernetinio saugumo sertifikavimo schema“, „Europos kibernetinio saugumo sertifikatas“, „akreditavimas“ ir „atitikties vertinimo įstaiga“, „informacinių ir ryšių technologijų produktas“, „informacinių ir ryšių technologijų paslauga“, „informacinių ir ryšių technologijų procesas“, „kibernetinė grėsmė“, „kibernetinis saugumas“ suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos Reglamente (ES) 2019/881. Sąvokos „Kibernetinio saugumo kompetencijos bendruomenė“, „Europos kibernetinio saugumo pramonės, technologijų ir mokslinių tyrimų kompetencijos centras“, „Nacionalinių koordinavimo centrų tinklas“ šiame įstatyme suprantamos taip, kaip jos vartojamos Reglamente (ES) 2021/887. Sąvokos „patikimumo užtikrinimo paslauga“, „patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas“, „kvalifikuota patikimumo užtikrinimo paslauga“, „kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas“, „europinė skaitmeninės tapatybės dėklė“ šiame įstatyme suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB, su visais pakeitimais. Sąvoka „interneto paieškos sistema“ šiame įstatyme suprantama taip, kaip ji apibrėžiama 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2019/1150 dėl verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo didinimo. Sąvokos „standartas“, „techninė specifikacija“ šiame įstatyme suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB, su visais pakeitimais. Sąvoka „duomenys“ suprantama taip, kaip ji apibrėžiama Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių</p>
--	--	---

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 46 iš 81
---	---	----------------

		<p><i>valdymo įstatyme“</i></p> <p>2 rekomendacija:</p> <p>eIDAS reglamento 20 straipsnio 3 dalis nustato reglamentuoja situaciją, kai pagal NIS2 direktyvos 8 straipsnio 1 dalį paskirtos ar įsteigtos kompetentingos institucijos informuoja pagal eIDAS reglamentą paskirtą priežiūros įstaigą apie tai, kad kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas nevykdo kurio nors iš NIS2 direktyvos 21 straipsnyje nustatytų reikalavimų.</p> <p>Pažymėtina, kad eIDAS reglamento 20 straipsnio 3 dalies nuostata yra tiesiogiai taikoma pagal NIS2 direktyvą 8 paskirtai kompetentingai institucijai (Nacionaliniam kibernetinio saugumo centrui). Tačiau, siekiant aiškumo, rekomenduotina LR kibernetinio saugumo įstatyme nustatyti Nacionalinio kibernetinio saugumo centro pareigą informuoti pagal eIDAS reglamentą paskirtą patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų priežiūros įstaigą (RRT) apie LR Kibernetinio saugumo įstatymo pažeidimus.</p> <p>Rekomenduojame papildyti LR kibernetinio saugumo įstatymo 27 straipsnį 8 dalimi: „8. Nustačius šio įstatymo pažeidimą, kai įstatymą pažeidęs asmuo yra patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, Nacionalinis kibernetinio saugumo centras apie tokį pažeidimą nedelsiant informuoja kompetentingą priežiūros įstaigą pagal Lietuvos Respublikos elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymą.“</p> <p>3 rekomendacija</p> <p>eIDAS reglamento 21 straipsnio 2 dalis nustato priežiūros įstaigos pareigą kreiptis į pagal NIS2 direktyvą paskirtą kompetentingą instituciją atlikti priežiūros veiksmus bei pateikti informaciją apie rezultatus.</p> <p>Pažymėtina, kad eIDAS reglamento 20 straipsnio 3 dalies nuostata yra tiesiogiai taikoma pagal NIS2 direktyvą 8 paskirtai kompetentingai institucijai (Nacionaliniam kibernetinio saugumo centrui). Tačiau, siekiant aiškumo, rekomenduotina LR kibernetinio saugumo įstatyme nustatyti Nacionalinio kibernetinio saugumo centro pareigą atlikti patikrinimus pagal eIDAS reglamentą paskirtos priežiūros įstaigos prašymu.</p> <p>Rekomenduojame: 1) Pakeisti 26 straipsnio 2 dalį ir išdėstyti ją taip: <i>„2. Nacionalinis kibernetinio saugumo centras turi teisę pradėti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą kibernetinio saugumo subjekto patikrinimą bet koku klausimu, susijusiu su šio įstatymo reikalavimais, kurie nustatyti kibernetinio saugumo subjektams ir kurių nevykdymas laikomas pažeidimu, savo iniciatyva, gavęs skundą ar kitų šaltinių pagrindu, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytus atvejus. Nacionalinis kibernetinio saugumo centras taip pat pradeda šio straipsnio 1 dalyje nurodytą kibernetinio saugumo subjekto patikrinimą pagal Lietuvos Respublikos elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymą</i></p>
--	--	--

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 47 iš 81
---	---	----------------

		<p><i>paskirtos priežiūros įstaigos prašymu ir teikia jai informaciją apie patikrinimo rezultatus, vadovaujantis 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB“.</i></p> <p>2) Pakeisti 26 straipsnio 3 dalį ir išdėstyti ją taip: <i>„Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti svarbių subjektų patikrinimai atliekami tik gavus duomenų ar informacijos, kad svarbus subjektas, kaip įtariama, padarė šio įstatymo reikalavimų pažeidimą arba Lietuvos Respublikos elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymą paskirtos priežiūros įstaigos prašymu, vadovaujantis 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB.“</i></p>
Kiti analizuoti įstatymai, kurių keitimo poreikis nenumatomas		
8.	LR viešojo administravimo įstatymas	<p>eIDAS reglamento 5f straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad <i>kai valstybės narės prieigai prie viešojo sektoriaus įstaigos teikiamos <u>internetinės paslaugos</u> reikalauja elektroninės atpažinties ir tapatumo nustatymo, jos taip pat pripažįsta pagal šį reglamentą suteiktas europines skaitmeninės tapatybės dėkles.</i></p> <p>eIDAS reglamento 5f straipsnio 1 dalis taip pat nustato, kad <i>kai paslaugas teikiančios privačios pasikliaujančiosios šalys, išskyrus labai mažas ir mažąsias įmones, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB (5) priedo 2 straipsnyje, pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę <u>elektroninės atpažinties tikslu turi užtikrinti saugesnį naudotojo tapatumo nustatymą ar kai saugesnis naudotojo tapatumo nustatymas elektroninės atpažinties tikslu yra būtinas pagal sudarytas sutartis, įskaitant transporto, energetikos, bankininkystės, finansines paslaugas, socialinės apsaugos, sveikatos, geriamojo vandens, pašto paslaugas, skaitmeninės infrastruktūros, švietimo ar telekomunikacijų paslaugas, tos privačios pasikliaujančiosios šalys ne vėliau kaip per 36 mėnesius nuo 5a straipsnio 23 dalyje ir 5c straipsnio 6 dalyje nurodytų įgyvendinimo aktų įsigaliojimo dienos ir tik naudotojui savanoriškai pateikus prašymą <u>taip pat sutinka su pagal šį reglamentą suteiktų europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudojimu.</u></u></i></p> <p>eIDAS reglamento 5f straipsnio 1 dalyje nustatyta pareiga pripažinti europines skaitmenines dėkles tais atvejais, kai viešojo sektoriaus įstaigos teikiant būtent internetines paslaugas reikalauja elektroninės atpažinties ir tapatumo nustatymo. Nors LR viešojo administravimo įstatymas reglamentuoja administracinių ir viešųjų paslaugų teikimą, administracinių paslaugų sąrašo rengimo ir šių paslaugų aprašymų paskelbimą elektroninių valdžios vartų portale, tačiau atskirai nereglamentuoja būtent elektroniniu būdu teikiamų viešųjų paslaugų, kurioms yra taikoma eIDAS reglamento 5f straipsnio nuostata.</p> <p>Valstybės ir (ar) Europos Sąjungos mastu administracinių ar viešųjų</p>

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 48 iš 81
---	--	----------------

		<p>paslaugų teikimo elektroniniu būdu klausimai yra reglamentuojami LR valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme (2 straipsnio 1 dalis, 38 straipsnis).</p> <p>Atsižvelgiant į tai, Įgyvendinant eIDAS 2.0 reglamentu nustatytus eIDAS reglamento pakeitimus, poreikis keisti LR viešojo administravimo įstatymą, nenumatomas. Atitinkamą nuostatą dėl elektroninės atpažinties teikiant administracines ar viešąsias paslaugas, siūloma numatyti LR valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme (žr. žemiau pateiktą rekomendaciją), nustatant susiejimą su eIDAS ir LR elektroninės atpažinties įstatyme nurodytomis elektroninės atpažinties priemonėmis, įskaitant EUDIW, kaip reikalaujama eIDAS reglamento 5f straipsnio 1 dalyje.</p>
9.	LR asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymas	<p>Įgyvendinant eIDAS 2.0 reglamentu nustatytus eIDAS reglamento pakeitimus, poreikis keisti LR asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymą, nenumatomas.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad asmens tapatybės duomenų (PID), kaip jie apibrėžti eIDAS reglamento 3 straipsnio 3 punkte, teikimo į EUDIW, kaip jos apibrėžtos eIDAS reglamento 3 straipsnio 42 punkte, tvarką ir asmens tapatybės duomenis (PID) į EUDIW teikiančias institucijas siūloma apibrėžti LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme bei šį įstatymą įgyvendinančiuose teisės aktuose. Atsižvelgiant į eIDAS reglamento sistemą ir tikslus, asmens tapatybės duomenų (PID) teikimo į EUDIW klausimų reglamentavimas tikslingai siejamas su EUDIW ir elektroninės atpažinties teisiniu režimu, o ne su fizinių asmens tapatybės dokumentų išdavimu. Todėl PID statuso, teikimo tvarkos ir duomenis teikiančių institucijų nustatymas LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme geriausiai atitinka eIDAS reglamento logiką ir užtikrina teisėkūros nuoseklumą.</p> <p>.</p> <p>Numatoma, kad pirminis asmens tapatybės duomenų šaltinis išduodant šiuos duomenis į EUDIW bus Lietuvos Respublikos gyventojų registras. Asmens tapatybės duomenis į EUDIW išduos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) LR migracijos departamentas: (i) atvykus į vietą (fiziškai) – savanoriškai arba kai to reikalauja teisės aktai; (ii) nuotoliniu būdu; 2) LR gyventojų registro tvarkytojas – nuotoliniu būdu. <p>Asmens tapatybės duomenų išdavimo tvarka būtų nustatoma vyriausybės patvirtintoje tvarkoje.</p>
10.	LR gyventojų registro įstatymas	<p>Įgyvendinant eIDAS 2.0 reglamentu nustatytus eIDAS reglamento pakeitimus, poreikis keisti LR gyventojų registro įstatymą nenumatomas.</p> <p>Kaip nurodyta, asmens tapatybės duomenų (PID), kaip jie apibrėžti eIDAS reglamento 3 straipsnio 3 punkte, teikimo į EUDIW, kaip jos apibrėžtos eIDAS reglamento 3 straipsnio 42 punkte, tvarką ir asmens tapatybės duomenis į EUDIW teikiančias institucijas siūloma apibrėžti LR elektroninės atpažinties ir elektroninių</p>

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 49 iš 81
---	--	----------------

		<p>operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme bei šį įstatymą įgyvendinančiuose teisės aktuose.</p> <p>Šiuo metu LR gyventojų registro 4 straipsnio 2 dalis dėl LR gyventojų registro duomenų teikimo asmenims kitų teisės aktų nustatyta tvarka yra apibrėžta pakankamai plačiai: <i>Gyventojų registro paskirtis – rinkti, kaupti, apdoroti ir saugoti šio įstatymo 9 straipsnyje išvardytus duomenis apie šio įstatymo 5 straipsnyje išvardytus asmenis; teikti šiuos duomenis Lietuvos Respublikos valdžios institucijoms, viešojo administravimo subjektams, kitiems juridiniams asmenims, jų filialams, atstovybėms, įstatymų nustatytas funkcijas atliekantiems valstybės įgaliotiems asmenims, taip pat fiziniams asmenims įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.</i></p> <p>Todėl specialiajame teisės akte - LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme bei šį įstatymą įgyvendinančiuose teisės aktuose apibrėžus asmens duomenų teikimo tvarką, papildomų korekcijų LR gyventojų registro įstatyme poreikis nenumatomas.</p>
11.	LR įstatymas dėl užsieniečių teisinės padėties	<p>Įgyvendinant eIDAS 2.0 reglamentu nustatytus eIDAS reglamento pakeitimus, poreikis keisti LR įstatymą dėl užsieniečių teisinės padėties, nenumatomas.</p> <p>Kaip nurodyta, asmens tapatybės duomenų išdavimą į EUDIW siūloma reglamentuoti LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme bei šį įstatymą įgyvendinančiuose teisės aktuose, kuriuose apibrėžiamas asmenų, kuriems išduodamas PID ratas – LR piliečiai ir LR gyvenantys asmenys, kurių duomenys įregistruoti LR gyventojų registre.</p> <p>LR įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties 140⁴ straipsnyje reglamentuojamas e. rezidento statuso užsieniečiui suteikimas. Šio straipsnio 3 dalyje nurodoma, kad <i>užsieniečiui išduodama elektroninės atpažinties ir elektroninio parašo priemonė suteikia galimybę jam naudotis Lietuvos Respublikoje teikiamomis administracinėmis, viešosiomis ar komercinėmis elektroniniu (nuotoliniu) būdu teikiamomis paslaugomis.</i></p> <p>Atsižvelgiant į tai, jog LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo pakeitimaismatoma, kad EUDIW LR bus teikiama LR piliečiams ir LR gyventojams, įregistruotiems LR gyventojų egistre, poreikio keisti LR įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties 140⁴ nėra, šį statusą turintys asmenys ir toliau turės galimybę naudotis LR teikiamomis administracinėmis, viešosiomis ar komercinėmis elektroniniu (nuotoliniu) būdu teikiamomis paslaugomis naudojantis išduota elektroninės atpažinties ir elektroninio parašo priemone pagal 140⁴ straipsnio 3 dalį. Kartu pažymėtina, kad tai nedaro įtakos kitose ES šalyse išduotų EUDIW pripažinimui LR.</p>
12.	LR dokumentų ir archyvų įstatymas	Įgyvendinant eIDAS 2.0 reglamentu nustatytus eIDAS reglamento pakeitimus, poreikis keisti LR dokumentų ir archyvų įstatymą nenumatomas.

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 50 iš 81
---	--	----------------

		Atkreipiame dėmesį, kad „elektroninis archyvavimas“ eIDAS reglamento prasme yra patikimumo užtikrinimo paslauga (eIDAS reglamento 3 straipsnio 16 punkto m papunktis, eIDAS reglamento 10 skirsnis), kurią teikia patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai. eIDAS reglamento nuostatos taikomos šias paslaugas teikiantiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams. eIDAS reglamentas nenustato privalomų nuostatų valstybės institucijoms ar privatiems asmenims dėl archyvavimo.
13.	LR civilinio proceso kodeksas	<p>eIDAS reglamento 5f straipsnyje nurodyta, kad <i>kai valstybės narės prieigai prie viešojo sektoriaus įstaigos teikiamos internetinės paslaugos reikalauja elektroninės atpažinties ir tapatumo nustatymo, jos taip pat pripažįsta pagal šį reglamentą suteiktas europines skaitmeninės tapatybės dėkles.</i></p> <p>LR civilinio proceso kodekso 175¹ straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad <i>Elektroninės formos procesiniai dokumentai, pateikti teismui elektroninių ryšių priemonėmis asmens tapatybę patvirtinus Teismų įstatyme nustatytais būdais, atitinka šio Kodekso 111 straipsnyje nustatytą reikalavimą, kad procesinis dokumentas turi būti pasirašytas.</i></p> <p>Ši nuostata neprieštarauja eIDAS reglamentui, neapriboja galimybės EUDIW naudojimui bei daro nuorodą į LR teismų įstatyme nustatytus tapatybės patvirtinimo būdus. Atsižvelgiant į tai, LR teismų įstatymo korekcijos (žr. siūlymą žemiau) būtų pakankamos ir nereikalautų papildomo LR civilinio proceso kodekso nuostatų koregavimo dėl tapatybės nustatymo.</p>
14.	LR administracinių bylų teisenos įstatymas	<p>eIDAS reglamento 5f straipsnyje nurodyta, kad <i>kai valstybės narės prieigai prie viešojo sektoriaus įstaigos teikiamos internetinės paslaugos reikalauja elektroninės atpažinties ir tapatumo nustatymo, jos taip pat pripažįsta pagal šį reglamentą suteiktas europines skaitmeninės tapatybės dėkles.</i></p> <p>Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 23 straipsnio 7 dalyje, taip pat 24 straipsnio 4 dalyje numatoma galimybė teikiant skundą tapatybę patvirtinti LR teismų įstatyme nustatytais būdais.</p> <p>Ši nuostata neprieštarauja eIDAS reglamentui, įgalina EUDIW naudojimą bei daro nuorodą į LR teismų įstatyme nustatytus tapatybės patvirtinimo būdus. Atsižvelgiant į tai, LR teismų įstatymo korekcijos (žr. siūlymą žemiau) būtų pakankamos ir nereikalautų papildomo LR administracinių bylų teisenos įstatymo nuostatų koregavimo.</p>
15.	LR baudžiamojo proceso kodeksas	Informacinių ir elektroninių ryšių technologijų naudojimą baudžiamajame procese reglamentuoja LR baudžiamojo proceso kodekso 8 ² straipsnis. Šio straipsnio 5 dalyje nurodoma, kad <i>naudojant šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas informacines ir elektroninių ryšių technologijas, ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras ar teismas privalo teisingumo ministro nustatyta tvarka, suderinta su Teisėjų taryba, Lietuvos Respublikos generaline</i>

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 51 iš 81
---	---	----------------

		<p><i>prokuratūra ir Advokatų taryba, ir Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro nustatyta tvarka, suderinta su Teisėjų taryba ir Advokatų taryba, užtikrinti patikimą proceso dalyvių tapatybės nustatymą, duomenų, įrodymų objektyvų fiksavimą ir pateikimą, galimybę naudotis procesinėmis teisėmis ir bylos nagrinėjimo teisme viešumą, išskyrus šio Kodekso 9 straipsnyje numatytus atvejus.</i></p> <p>Taigi, LR baudžiamojo proceso kodeksas nesudaro kliūčių EUDIW taikymui baudžiamajame procese. Tačiau rekomenduotina peržiūrėti šios srities poįstatyminių reguliavimą, įskaitant Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2021 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. I-127 patvirtintą informacinių ir elektroninių ryšių technologijų (per vaizdo konferencijas) naudojimo atliekant ikiteisminį tyrimą tvarkos aprašą, nustatant elektroninės atpažinties priemonių (įskaitant EUDIW) naudojimo galimybes.</p>
16.	LR mokesčių administravimo įstatymas	<p><i>eIDAS reglamento 5f straipsnyje nurodyta, kad kai valstybės narės prieigai prie viešojo sektoriaus įstaigos teikiamos internetinės paslaugos reikalauja elektroninės atpažinties ir tapatumo nustatymo, jos taip pat pripažįsta pagal šį reglamentą suteiktas europines skaitmeninės tapatybės dėkles.</i></p> <p>Šiuo metu LR mokesčių administravimo įstatymo 79 straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad <i>elektronine forma pateikiama deklaracija patvirtinama elektroniniu parašu arba kitu būdu, užtikrinančiu ją pateikusių mokesčių mokėtojo tapatybę.</i></p> <p>Ši nuostata savaime neriboja galimybės tapatybės nustatymui ar dokumentų pasirašymui naudoti EUDIW ir joje nėra naudojamos nekorektiškos nuorodos į bankininkystės sistemas, todėl ši nuostata gali likti nepakeista.</p>
17.	LR pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymas	<p>Įgyvendinant eIDAS 2.0 reglamentu nustatytus eIDAS reglamento pakeitimus, poreikis keisti LR pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymą nenumatoma.</p> <p>Šiuo metu LR pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje pateiktos nuorodos į eIDAS reglamentą nustatant naudos gavėjo tapatybę klientui fiziškai nedalyvaujant</p> <p>Taigi įstatyme jau šiuo metu yra daroma nuoroda į eIDAS reglamentą.</p>
18.	LR elektroninių ryšių įstatymas	<p>LR elektroninių ryšių įstatymo 40 straipsnio 1¹ dalyje nustatyta, kad <i>„Asmuo, sudarantis viešųjų mobiliojo ryšio paslaugų teikimo sutartį, pagal kurią už viešąsias mobiliojo ryšio paslaugas yra apmokama iš anksto, privalo šių paslaugų teikėjui pateikti duomenis, reikalingus jo, kaip abonento, asmens tapatybei identifikuoti. Viešųjų mobiliojo ryšio paslaugų teikėjas neturi teisės teikti viešųjų mobiliojo ryšio paslaugų pagal šioje dalyje nurodytą sutartį, jeigu nėra identifikuota asmens tapatybė.“</i></p>

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 52 iš 81
---	--	----------------

		Ši nuostata savaime neriboja galybės tapatybės nustatymui ar dokumentų pasirašymui naudoti EUDIW ir joje nėra naudojamos nekorektiškos nuorodos į bankininkystės sistemas, todėl ši nuostata gali likti nepakeista.
19.	LR pašto įstatymas	LR pašto įstatymas nereglamentuoja tapatybės nustatymo klausimų, todėl nesudaro kliūčių eIDAS reglamento taikymui dėl tapatybės nustatymo naudojantis EUDIW dėklėmis.
20.	LR atitikties vertinimo įstatymas	<p>Vadovaujantis eIDAS reglamento 5c dalimi, europinių skaitmeninės tapatybės dėklių ir elektroninės atpažinties schemas, pagal kurias jos teikiamos, atitiktį 5a straipsnio 4, 5 ir 8 dalyse nustatytiems reikalavimams, 5a straipsnio 14 dalyje nustatytam loginio atskyrimo reikalavimui ir, kai taikytina, 5a straipsnio 24 dalyje nurodytiems standartams ir techninėms specifikacijoms sertifikuoja valstybių narių paskirtos atitikties vertinimo įstaigos. Remiantis eIDAS reglamento 3 straipsnio 18 punktu, atitikties vertinimo įstaiga – Reglamento (EB) Nr. 765/2008 2 straipsnio 13 punkte apibrėžta atitikties vertinimo įstaiga, pagal tą reglamentą akredituota kaip kompetentinga įstaiga atlikti kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo ir jo teikiamų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų atitikties vertinimą arba kaip kompetentinga atlikti europinių skaitmeninės tapatybės dėklių ar elektroninės atpažinties priemonių sertifikavimą.</p> <p>Šiuo metu LR atitikties vertinimo įstatymas nustato tokią akreditacijos įstaigą – Nacionalinį akreditacijos biurą, taip pat nustato aiškią akreditacijos tvarką, vertinimo įstaigų priežiūrą. Be to, LR atitikties vertinimo įstatymas reglamentuoja atitikties vertinimo veiklą bei nustato atitikties vertinimo įstaigų funkcijas (be kita ko, sertifikavimą).</p> <p>Atsižvelgiant į tai, poreikis keisti LR atitikties vertinimo įstatymą nenumatomas.</p> <p>Siūloma LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo 31 straipsnyje nustatyti bendro pobūdžio nuostatą dėl EUDIW sertifikavimo bei suteikti įgaliojimus Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai įgyvendinamaisiais teisės aktais nustatyti EUDIW sertifikavimo schemą.</p>

Atkreiptinas dėmesys, kad aukščiau pateikiamos rekomendacijos yra preliminaros ir pateiktos, atsižvelgiant į tiesiogiai iš reglamento kylančius reikalavimus bei numatomus ekosistemos rolių vaidmenis, kiek tai susiję su EUDIW.

Siekiant užtikrinti EUDIW sistemos veikimą taip pat reikės priimti naujus bei koreguoti esamus poįstatyminius teisės aktus.

Numatomas poreikis priimti šiuos naujus poįstatyminius teisės aktus, reglamentuojant žemiau nurodytus aspektus tiek, kiek to nereglamentuoja eIDAS 2.0 ir jį įgyvendinantys teisės aktai:

- EUDIW funkcionavimo taisyklės (tvirtina Vyriausybė), kuriose bus reglamentuojami:
 - europinės skaitmeninės tapatybės dėklės funkcionalumai, įskaitant sąveikumą su elektroninės atpažinties priemonėmis ir valstybės informacinėmis sistemomis, išorinėmis priemonėmis;

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 53 iš 81
---	--	----------------

- reikalavimai artimo veikimo įrenginiams ir kitoms išorinėms priemonėms, skirtoms sąveikai su europinėmis skaitmeninėmis tapatybės dėklėmis, jų naudojimo būdai;
- europinei skaitmeninės tapatybės dėklei taikomi techniniai reikalavimai;
- europinei skaitmeninės tapatybės dėklei taikomų privatumo, asmens duomenų apsaugos priemonių taikymo tvarką, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 910/2014 5a straipsnio 17 dalyje, laikantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir juos įgyvendinančių teisės aktų reikalavimų;
- europinės skaitmeninės tapatybės dėklės išdavimo naudotojams ir aktyvavimo tvarka;
- kitos nuostatos, būtinos siekiant užtikrinti tinkamą europinės skaitmeninės tapatybės dėklės veikimą.
- EUDIW sustabdymo ir atšaukimo tvarka (tvirtina dėklės priežiūros įstaiga);
- EUDIW teikėjo statuso suteikimo privatiems dėklės teikėjams tvarka (tvirtina dėklės priežiūros įstaiga);
- EUDIW pasikliaujančiųjų šalių registro informacinės sistemos nuostatai (tvirtina informacinės sistemos valdytojas – RRT);
- Nacionalinė EUDIW sertifikavimo schema (tvirtina schemas savininkas – RRT);
- Elektroninių požymių liudijimų, išduodamų už autentišką šaltinį atsakingų viešojo sektoriaus įstaigų, sąrašas ir elektroninių požymių liudijimų išdavimo bei atšaukimo tvarka (tvirtina – Vyriausybė);
- Požymių tikrinimo pagal viešojo sektoriaus autentiškus šaltinius tvarka (tvirtina – Vyriausybė);
- Viešojo sektoriaus požymių liudijimų schemų kūrimo ir prašymų atstovauti viešojo sektoriaus požymių liudijimų schemų savininkus Europos Komisijoje teikiant prašymus dėl schemų įtraukimo į Europos Komisijos schemų katalogą tvarka (tvirtina – VSSA).

Numatomas poreikis peržiūrėti ir koreguoti šiuos poįstatyminius teisės aktus:

- Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2018 m. birželio 21 d. įsakymas Nr. 1V-588 „Dėl Kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų ir kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų statuso suteikimo ir jų įrašymo į nacionalinį patikimą sąrašą bei kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų veiklos ataskaitų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“
- Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2023 m. gruodžio 7 d. nutarimas Nr. TN-659 „Dėl Asmens tapatybės ir papildomų specifinių požymių tikrinimo išduodant kvalifikuotus sertifikatus tvarkos aprašo patvirtinimo“ ;
- Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros direktoriaus 2025 m. sausio 21 d. įsakymas Nr. T-4(2025) „Dėl Nacionalinės elektroninės atpažinties informacinės sistemos pertvarkymo ir Nacionalinės elektroninės atpažinties informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2021 m. rugpjūčio 9 d. įsakymas ekonNr. 4-886 „Dėl valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos modernizavimo ir Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos nuostatų ir Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos duomenų saugos nuostatų patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 23 d. nutarimas Nr. 921 „Dėl Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuostatų patvirtinimo“.

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 54 iš 81
---	--	----------------

Lentelė 8: siūlymai dėl EUDIW ekosistemos rolių atspindėjimo Lietuvos teisinėje sistemoje

Nr.	Rolė	Institucija / subjektas	Įstatymai, reglamentuojantys institucijos veiklą	Siūlomi įstatymų pakeitimai	Paiškinimas / komentarai
1.	Naudotojas	1) LR pilietybę turintis asmenys 2) LR gyvenantys fiziniai asmenys, registruoti LR Gyventojų registre	LR gyventojų registro įstatymas LR pilietybės įstatymas LR įstatymas dėl užsieniečių teisinės padėties LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymas	<p>Įstatymas</p> <p>36 straipsnis. Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės vieneto aktyvavimas ir jame esančių asmens tapatybės duomenų teisinė galia</p> <p><...></p> <p>2. Naudotojui išduotas europinės skaitmeninės tapatybės dėklės vienetas gali būti aktyvuojamas tik po to, kai į jį šio įstatymo ir jį įgyvendinančių teisės aktų nustatyta tvarka išduodami ir su europinės skaitmeninės tapatybės dėklės vienetu susiejami šio įstatymo 37 straipsnyje nurodyti asmens tapatybės duomenys, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 910/2014 5a straipsnio 5 dalies f punkte ir 2024 m. lapkričio 28 d. Europos Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2024/2977, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 nuostatų dėl naudojamis europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis išduodamų asmens tapatybės duomenų ir elektroninių požymių liudijimų taikymo taisyklės, nustatytų techninių specifikacijų.</p> <p>37 straipsnis. Asmens tapatybės duomenų išdavimas į europinę skaitmeninės tapatybės dėklę</p> <p>1. Asmens tapatybės duomenis į Lietuvos Respublikoje išduotą europinės skaitmeninės tapatybės dėklės vienetą asmens prašymu išduoda:</p> <p>1) Lietuvos Respublikos pilietybę turintiems fiziniams asmenims bei Lietuvos Respublikoje gyvenantiems fiziniams asmenims, įregistruotiems Lietuvos Respublikos gyventojų registre:</p> <p>a) Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos;</p> <p>b) valstybės įmonė Registrų centras.</p> <p>2) juridiniams asmenims, kurių buveinė yra Lietuvos Respublikoje ir kurie yra teisės aktų nustatyta tvarka įregistruoti Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre – Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registro tvarkytojas.</p>	

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 55 iš 81
---	--	----------------

				<...>	
2.	Dėklės teikėjas	VSSA	<p>LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymas;</p> <p>LR biudžetinių įstaigų įstatymas (<i>pakeitimų nenumatoma</i>);</p> <p>LR valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas (<i>pakeitimų dėl šios rolės įteisinimo nenumatoma</i>);</p> <p>LR teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymas (<i>pakeitimų nenumatoma</i>);</p> <p>LR strateginio valdymo įstatymas (<i>pakeitimų nenumatoma</i>).</p>	<p>34 straipsnis. Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės sistema</p> <p>1. Vadovaujantis Reglamentu (ES) Nr. 910/2014, šiuo įstatymu ir juos įgyvendinančiais teisės aktais Lietuvos Respublikoje teikiamos, naudojamos ir pripažįstamos europinės skaitmeninės tapatybės dėklės.</p> <p>2. Lietuvos Respublikoje europinės skaitmeninės tapatybės dėklės sistemą sudaro:</p> <p>1) nacionalinė europinės skaitmeninės tapatybės dėklė, kurią teikia Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro įgaliota institucija;</p> <p>2) europinės skaitmeninės tapatybės dėklės, kurias teikia europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjai, priežiūros institucijos nustatyta tvarka įgiję europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjo statusą.</p> <p><...></p>	<p>eIDAS reglamento 5a straipsnyje yra nustatyti keli būdai, kuriais gali būti teikiama dėklė, t. y.</p> <p>a) tiesiogiai valstybės narės;</p> <p>b) pagal valstybės narės suteiktą įgaliojimą;</p> <p>c) nepriklausomai nuo valstybės narės, bet tai valstybei narei pripažįstant.</p> <p>Yra pateiktas siūlymas įstatyme įtvirtinti nacionalinę kurią teiktų Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro įgaliota institucija (numatoma – VSSA). Įstatyme konkretus institucijos</p>

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 56 iš 81
---	--	----------------

					<p>pavadinimas nenurodomas siekiant išvengti poreikio keisti įstatymą pasikeitus institucijos pavadinimui ar įvykus kitiems pasikeitimams.</p> <p>Alternatyviai, įstatyme galėtų būti nurodomas konkretus įstaigos pavadinimas arba referuojama į mazgo operatorių.</p> <p>Taip pat įstatyme paliekama galimybė ateityje dėklės teikti privatiems subjektams, t. y. nepriklausomai nuo valstybės narės, bet jai pripažįstant (eIDAS reglamento 5a straipsnio 2 dalies c punktą). Tokios galimybės realiam veikimui turėtų būti priimamas atitinkamas poįstatyminis reguliavimas. Atkreiptinas</p>
--	--	--	--	--	---

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 57 iš 81
---	---	----------------

					dėmesys, kad valstybė narė neprivalo numatyti šios alternatyvos.
3.	PID teikėjas	Scenarijus 1: Migracijos departamentas	<p>LR įstatymas dėl užsieniečių teisinės padėties; <i>(pakeitimų dėl šio rolės įteisinimo nenumatoma);</i></p> <p>LR biudžetinių įstaigų įstatymas <i>(pakeitimų nenumatoma);</i></p> <p>LR pilietybės įstatymas <i>(pakeitimų nenumatoma);</i></p> <p>LR gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymas <i>(pakeitimų nenumatoma);</i></p> <p>LR asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymas <i>(pakeitimų nenumatoma);</i></p> <p>LR asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymas <i>(pakeitimų nenumatoma).</i></p>	<p>Įstatymas</p> <p>37 straipsnis. Asmens tapatybės duomenų išdavimas į europinę skaitmeninės tapatybės dėklę</p> <p>1. Asmens tapatybės duomenis į Lietuvos Respublikoje išduotą europinės skaitmeninės tapatybės dėklės vienetą asmens prašymu išduoda:</p> <p>1) Lietuvos Respublikos pilietybę turintiems fiziniams asmenims bei Lietuvos Respublikoje gyvenantiems fiziniams asmenims, įregistruotiems Lietuvos Respublikos gyventojų registre:</p> <p>a) Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos;</p> <p>b) valstybės įmonė Registrų centras.</p> <p>2) juridiniams asmenims, kurių buveinė yra Lietuvos Respublikoje ir kurie yra teisės aktų nustatyta tvarka įregistruoti Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre – Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registro tvarkytojas.</p> <p>2. Į Lietuvos Respublikoje išduotą europinės skaitmeninės tapatybės dėklės vienetą pagal Lietuvos Respublikos gyventojų registro duomenų bazės duomenis fiziniams asmenims jų prašymu išduodami šie asmens tapatybės duomenys:</p> <p>1) veido atvaizdas;</p> <p>2) vardas (vardai);</p> <p>3) pavardė;</p> <p>4) gimimo data;</p> <p>5) asmens kodas;</p> <p>6) pilietybė;</p> <p>7) gimimo vieta.</p>	

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 58 iš 81
---	--	----------------

				<p>3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyti į Lietuvos Respublikoje išduotą europinės skaitmeninės tapatybės dėklės vienetą išduoti asmens tapatybės duomenys galioja 3 metus.</p> <p>4. Asmens tapatybės duomenys į europinę skaitmeninės tapatybės dėklės vienetą išduodami šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytiems fiziniams asmenims, sulaukusiems 14 metų.</p> <p>5. Į Lietuvos Respublikoje suteiktą europinę skaitmeninės tapatybės dėklę pagal Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registro duomenų bazės duomenis juridiniams asmenims išduodami šie asmens tapatybės duomenys:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) juridinio asmens pavadinimas, 2) juridinio asmens kodas; 3) juridinio asmens adresas. <p>6. Šio straipsnio 2 ir 6 dalyse nurodyti duomenys išduodami laikantis 2024 m. lapkričio 28 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2024/2977, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 nuostatų dėl naudojamis europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis išduodamų asmens tapatybės duomenų ir elektroninių požymių liudijimų taikymo taisyklės, nustatytą techninių specifikacijų.</p> <p>7. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos institucijos nustato jų išduodamų asmens tapatybės duomenų išdavimo ir galiojimo būsenos valdymo tvarką, kurioje nustatoma asmens tapatybės duomenų išdavimo į Lietuvos Respublikoje išduotas europines skaitmenines tapatybės dėkles tvarka, šių asmens tapatybės duomenų atšaukimo ir keitimo atvejai, sąlygos ir tvarka. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos institucijos užtikrina, kad jų išduodami asmens tapatybės duomenys būtų atšaukti bent šioje 2024 m. lapkričio 28 d. Europos Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2024/2977, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 nuostatų dėl naudojamis europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis išduodamų asmens tapatybės duomenų ir elektroninių požymių liudijimų taikymo taisyklės, nustatytais atvejais.</p> <p>8. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos institucijos, išduodančios asmens tapatybės duomenis į Lietuvos Respublikoje suteiktas europines skaitmeninės tapatybės dėkles, yra atsakingos už asmens tapatybės duomenų susiejimą su europine skaitmeninės tapatybės dėkle, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 910/2014 5a straipsnio 5 dalies f punkte.</p>	
--	--	--	--	--	--

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 59 iš 81
---	---	----------------

	Scenarijus 2: Registru centras	<p>LR gyventojų registro įstatymas; <i>(pakeitimų, susijusių su šia role, nenumatoma);</i></p> <p>LR valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas <i>(pakeitimų, susijusių su šia role, nenumatoma);</i></p> <p>LR asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas <i>(pakeitimų, susijusių su šia role, nenumatoma);</i></p> <p>LR teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymas <i>(pakeitimų nenumatoma);</i></p> <p>LR kibernetinio saugumo įstatymas <i>(pakeitimų, susijusių su šia role, nenumatoma);</i></p> <p>LR gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymas <i>(pakeitimų nenumatoma);</i></p> <p>LR civilinės būklės aktų registravimo įstatymas <i>(pakeitimų nenumatoma);</i></p> <p>LR pilietybės įstatymas; <i>(pakeitimų nenumatoma);</i></p> <p>LR įstatymas dėl užsieniečių teisinės padėties <i>(pakeitimų,</i></p>	<p>Įstatymas</p> <p>37 straipsnis. Asmens tapatybės duomenų išdavimas į europinę skaitmeninės tapatybės dėklę</p> <p>1. Asmens tapatybės duomenis į Lietuvos Respublikoje išduotą europinės skaitmeninės tapatybės dėklės vieneta asmens prašymu išduoda:</p> <p>1) Lietuvos Respublikos pilietybę turintiems fiziniams asmenims bei Lietuvos Respublikoje gyvenantiems fiziniams asmenims, įregistruotiems Lietuvos Respublikos gyventojų registre:</p> <p>a) Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos;</p> <p>b) valstybės įmonė Registru centras.</p> <p>2) juridiniams asmenims, kurių buveinė yra Lietuvos Respublikoje ir kurie yra teisės aktų nustatyta tvarka įregistruoti Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre – Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registro tvarkytojas.</p> <p>2. Į Lietuvos Respublikoje išduotą europinės skaitmeninės tapatybės dėklės vieneta pagal Lietuvos Respublikos gyventojų registro duomenų bazės duomenis fiziniams asmenims jų prašymu išduodami šie asmens tapatybės duomenys:</p> <p>1) veido atvaizdas;</p> <p>2) vardas (vardai);</p> <p>3) pavardė;</p> <p>4) gimimo data;</p> <p>5) asmens kodas;</p> <p>6) pilietybė;</p> <p>7) gimimo vieta.</p> <p>3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyti į Lietuvos Respublikoje išduotą europinės skaitmeninės tapatybės dėklės vieneta išduoti asmens tapatybės duomenys galioja 3 metus.</p>	
--	-----------------------------------	--	---	--

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 60 iš 81
---	--	----------------

			<p><i>susijusių su šia role, nenumatoma);</i></p> <p>4. Asmens tapatybės duomenys į europinę skaitmeninės tapatybės dėklės vieneta išduodami šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytiems fiziniams asmenims, sulaukusiems 14 metų.</p> <p>5. Į Lietuvos Respublikoje suteiktą europinę skaitmeninės tapatybės dėklę pagal Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registro duomenų bazės duomenis juridiniams asmenims išduodami šie asmens tapatybės duomenys:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) juridinio asmens pavadinimas, 2) juridinio asmens kodas; 3) juridinio asmens adresas. <p>6. Šio straipsnio 2 ir 6 dalyse nurodyti duomenys išduodami laikantis 2024 m. lapkričio 28 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2024/2977, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 nuostatų dėl naudojamis europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis išduodamų asmens tapatybės duomenų ir elektroninių požymių liudijimų taikymo taisyklės, nustatytų techninių specifikacijų.</p> <p>7. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos institucijos nustato jų išduodamų asmens tapatybės duomenų išdavimo ir galiojimo būsenos valdymo tvarką, kurioje nustatoma asmens tapatybės duomenų išdavimo į Lietuvos Respublikoje išduotas europines skaitmenines tapatybės dėkles tvarka, šių asmens tapatybės duomenų atšaukimo ir keitimo atvejai, sąlygos ir tvarka. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos institucijos užtikrina, kad jų išduodami asmens tapatybės duomenys būtų atšaukti bent šioje 2024 m. lapkričio 28 d. Europos Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2024/2977, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 nuostatų dėl naudojamis europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis išduodamų asmens tapatybės duomenų ir elektroninių požymių liudijimų taikymo taisyklės, nustatytais atvejais.</p> <p>8. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos institucijos, išduodančios asmens tapatybės duomenis į Lietuvos Respublikoje suteiktas europines skaitmeninės tapatybės dėkles, yra atsakingos už asmens tapatybės duomenų susiejimą su europine skaitmeninės tapatybės dėkle, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 910/2014 5a straipsnio 5 dalies f punkte.</p>		
4.	Patikimų dėklės ekosistemos sąrašų teikėjas	RRT	LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo	4 straipsnis. Patikimumo užtikrinimo priežiūros įstaigos įgaliojimai patikimumo užtikrinimo paslaugų srityje	<i>Pastaba: ARF ši rolė yra išskirta kaip „patikimas sąrašas“ (praktiniu</i>

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 61 iš 81
---	--	----------------

	<p>užtikrinimo paslaugų įstatymas;</p> <p>LR elektroninių ryšių įstatymas (<i>pakeitimų nenumatoma</i>);</p> <p>LR pašto įstatymas (<i>pakeitimų nenumatoma</i>);</p> <p>LR geležinkelių transporto kodeksas (<i>pakeitimų nenumatoma</i>);</p> <p>LR biudžetinių įstaigų įstatymas (<i>pakeitimų nenumatoma</i>);</p> <p>LR viešojo administravimo įstatymas (<i>pakeitimų nenumatoma</i>);</p> <p>LR nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymas (<i>pakeitimų nenumatoma</i>);</p> <p>LR švietimo įstatymas (<i>pakeitimų nenumatoma</i>);</p> <p>LR visuomenės informavimo įstatymas (<i>pakeitimų nenumatoma</i>);</p> <p>LR informacinės visuomenės paslaugų įstatymas (<i>pakeitimų nenumatoma</i>);</p>	<p>1. Patikimumo užtikrinimo priežiūros įstaigos tikslas – užtikrinti, kad patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ir jų teikiamos patikimumo užtikrinimo paslaugos atitiktų jiems Reglamente (ES) Nr. 910/2014, šiame įstatyme ir jų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytus reikalavimus.</p> <p>2. Patikimumo užtikrinimo priežiūros įstaiga atlieka šias funkcijas:</p> <p>1) vykdo Reglamente (ES) Nr. 910/2014 patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros įstaigai nustatytas funkcijas;</p> <p>2) sudaro, tvarko ir skelbia nacionalinį patikimą sąrašą;</p> <p>3) pagal kompetenciją įgyvendina Reglamento (ES) Nr. 910/2014, šio įstatymo ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatas ir prižiūri, kaip jų laikomasi;</p> <p>4) nustato asmens tapatybės ir papildomų specifinių požymių tikrinimo išduodant kvalifikuotus sertifikatus tvarką, jeigu kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose nenustatyta kitaip;</p> <p>5) nustato kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų ir kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų statuso suteikimo ir jų įrašymo į nacionalinį patikimą sąrašą tvarką, kiek tai nereglementuota Europos Komisijos priimtuose Reglamente (ES) Nr. 910/2014 įgyvendinamuosiuose teisės aktuose;</p> <p>6) nustato kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų veiklos ataskaitų pateikimo priežiūros įstaigai tvarką;</p> <p>7) pagal kompetenciją nagrinėja Reglamento (ES) Nr. 910/2014, šio įstatymo ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų pažeidimus, skiria baudas Reglamente (ES) Nr. 910/2014 bei šio įstatymo nustatyta tvarka;</p> <p>8) pagal kompetenciją atstovauja Lietuvos Respublikai tarptautinių organizacijų ir Europos Sąjungos institucijų, komitetų ir grupių veikloje, reikiamais atvejais skiria ekspertus, kurie dalyvautų nurodytų komitetų ir grupių veikloje;</p> <p>9) kartu su kitų Europos Sąjungos valstybių narių priežiūros įstaigų darbuotojais (priežiūros įstaigos ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių priežiūros įstaigų sudarytų susitarimų pagrindu) atlieka bendrus tyrimus ar dalyvauja kitos Europos Sąjungos valstybės narės priežiūros įstaigos atliekamuose tyrimuose bei atlieka kitus savitarpio pagalbos veiksmus, kaip nurodyta Reglamente (ES) Nr. 910/2014 46d straipsnyje;</p>	<p><i>požiūriu). Teisiniu požiūriu eIDAS reglamentas neišskiria „Patikimų dėklės ekosistemos sąrašų“ sąvokos ir reglamentuoja valstybių narių pareigą informuoti Europos Komisiją apie atitinkamus dėklės ekosistemos dalyvius / mechanizmus (eIDAS reglamento 5a straipsnio 18 dalis, Komisijos įgyvendinimo reglamento 2 priedas.</i></p> <p>Tai nėra tapati rolė pasikliaujančiųjų šalių registruotojui</p>
--	--	---	--

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 62 iš 81
---	---	----------------

		<p>LR tarptautinių sankcijų įstatymas (<i>pakeitimų nenumatoma</i>);</p> <p>LR nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas (<i>pakeitimų nenumatoma</i>).</p>	<p>10) praneša Europos Komisijai apie Reglamento (ES) Nr. 910/2014 3 straipsnio 46 punkte nurodytas už autentišką šaltinį atsakingas viešojo sektoriaus įstaigas;</p> <p>11) renka statistinius duomenis, susijusius su kvalifikuotomis patikimumo užtikrinimo paslaugomis, teikiamomis Lietuvos Respublikoje, pagal Reglamento (ES) Nr. 910/2014 48a straipsnį ir teikia Europos Komisijai surinktų statistinių duomenų ataskaitą;</p> <p>12) praneša Europos Komisijai Reglamento (ES) Nr. 910/2014 20 straipsnio 1b dalyje nurodytų atitikties vertinimo įstaigų pavadinimus, adresus ir akreditavimo duomenis bei informuoja apie visus vėlesnius tų pavadinimų, adresų ir duomenų pasikeitimus;</p> <p>3. Patikimumo užtikrinimo priežiūros įstaiga, įgyvendindama Reglamente (ES) Nr. 910/2014 ir šiame įstatyme nustatytus uždavinius ir atlikdama funkcijas, turi Reglamente (ES) Nr. 910/2014, šiame įstatyme ir kituose įstatymuose jai suteiktas teises.</p> <p>7 straipsnis. Dėklės priežiūros įstaigos įgaliojimai skaitmeninės tapatybės srityje</p> <p>1. Skaitmeninės tapatybės priežiūros įstaigos tikslas – užtikrinti, kad Lietuvos Respublikoje įsisteigę ar įsteigti europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjai ir jų teikiamos europinės skaitmeninės tapatybės dėklės atitiktų Reglamente (ES) Nr. 910/2014, šiame įstatyme ir jų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytus reikalavimus, bei vykdyti europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjų priežiūrą.</p> <p>3. Skaitmeninės tapatybės priežiūros įstaiga atlieka šias funkcijas:</p> <p>1) vykdo Reglamente (ES) Nr. 910/2014 Europos skaitmeninės tapatybės sistemos priežiūros įstaigai nustatytas funkcijas;</p> <p>2) praneša Europos Komisijai Reglamento (ES) Nr. 910/2014 5a straipsnio 18 dalyje ir 2024 m. lapkričio 28 d. Europos Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2024/2980, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 taikymo taisyklės, susijusios su pranešimais Komisijai dėl europinių skaitmeninės tapatybės dėklių ekosistemos nurodytą informaciją;</p> <p>3) praneša Europos Komisijai Reglamento (ES) Nr. 910/2014 5 c straipsnyje nurodytų atitikties vertinimo įstaigų pavadinimus ir adresus;</p> <p>4) renka iš europinių skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjų statistinius duomenis, susijusius su europinių skaitmeninės tapatybės dėklių funkcionavimu Lietuvos</p>	
--	--	--	---	--

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 63 iš 81
---	--	----------------

				<p>Respublikoje pagal Reglamento (ES) Nr. 910/2014 48a straipsnį ir teikia Europos Komisijai surinktų statistinių duomenų ataskaitą;</p> <p>5) perduoda nacionalinių sertifikavimo schemų projektus Bendradarbiavimo dėl Europos skaitmeninės tapatybės grupei, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. 910/2014 5c straipsnio 3 dalyje;</p> <p>6) teikia Europos Komisijai ir Bendradarbiavimo dėl Europos skaitmeninės tapatybės grupei Reglamento (ES) Nr. 910/2014 5d straipsnyje nurodytą informaciją apie sertifikuotas europines skaitmeninės tapatybės dėkles;</p> <p>7) pagal kompetenciją nagrinėja Reglamento (ES) Nr. 910/2014 ir šio įstatymo pažeidimus ir skiria baudas Reglamento (ES) Nr. 910/2014 bei šio įstatymo nustatyta tvarka;</p> <p>8) praneša Europos Komisijai ir paveiktų valstybių narių bendriesiems kontaktiniams punktam, paskirtiems pagal Reglamento (ES) Nr. 910/2014 46c straipsnio 1 dalį informaciją, susijusią su galimu saugumo arba patikimumo pažeidimu, galinčiu daryti poveikį vieno ar daugiau kitos valstybės narės pateiktų dėklės sprendinių patikimumui, kaip nurodyta 2025 m. gegužės 6 d. Europos Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/847, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 nuostatų dėl reagavimo į europinių skaitmeninės tapatybės deklių saugumo pažeidimus taikymo taisyklės 3 straipsnio 3 dalyje;</p> <p>9) kartu su kitų Europos Sąjungos valstybių narių priežiūros įstaigų darbuotojais (priežiūros įstaigos ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių priežiūros įstaigų sudarytų susitarimų pagrindu) atlieka bendrus tyrimus ar dalyvauja kitos Europos Sąjungos valstybės narės priežiūros įstaigos atliekamuose tyrimuose ir atlieka kitus savitarpio pagalbos veiksmus, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 910/2014 46d straipsnyje.</p> <p>3. Skaitmeninės tapatybės priežiūros įstaiga, įgyvendindama Reglamente (ES) Nr. 910/2014 ir šiame įstatyme nustatytus uždavinius ir atlikdama funkcijas, turi Reglamente (ES) Nr. 910/2014, šiame įstatyme ir kituose įstatymuose jai suteiktas teises.</p>	
5.	Kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų (QEAA) teikėjas	Verslo subjektai (bankai, privatūs paslaugų tiekėjai gyventojams)	LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo	<i>Rolė nereikalauja specialaus įteisinimo nacionalinėje teisėje</i>	

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 64 iš 81
---	---	----------------

			užtikrinimo paslaugų įstatymas;		
6.	Viešųjų elektroninių požymių liudijimų (PuB-EAA) teikėjas	<p>Scenarijus 1 - VSSA</p> <p>Scenarijus 2 - Registrų centras</p> <p>Scenarijus 3 - visi viešojo sektoriaus subjektai</p>	<p>LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymas;</p> <p>LR valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas <i>(pakeitimų, susijusių su šia role, nenumatoma)</i></p> <p>LR viešojo administravimo įstatymas <i>(pakeitimų, susijusių su šia role, nenumatoma)</i></p>	<p>Įstatymas</p> <p>18 straipsnis. Elektroninių požymių liudijimų, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga, teikimas</p> <p>1. Viešojo sektoriaus autentiškais šaltiniais, kaip numatyta Reglamente (ES) Nr. 910/2014, yra laikomos valstybės informacinės sistemos ir registrų informacinės sistemos, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos informacinių išteklių valdymo įstatyme.</p> <p>2. Vyriausybė tvirtina elektroninių požymių liudijimų, išduodamų už autentišką šaltinį atsakingų viešojo sektoriaus įstaigų, sąrašą bei nustato šių elektroninių požymių liudijimų išdavimo ir atšaukimo atvejus ir tvarką, kiek to nereglamentuoja Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 ir 2025 m. liepos 29 d. Europos Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2025/1569, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 nuostatų dėl kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų ir elektroninių požymių liudijimų, kuriuos teikia už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie teikiami jos vardu, taikymo taisyklės.</p> <p>3. Už atitinkamą autentišką šaltinį atsakingos įstaigos teikia šio straipsnio 2 dalyje nurodytame Vyriausybės patvirtintame sąrašė nurodytus elektroninius požymių liudijimus Reglamente (ES) Nr. 910/2014, šiame įstatyme ir juos įgyvendinančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka, užtikrina sąsają su europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis ir nustato apmokėjimo už jų teikiamus elektroninius požymių liudijimus sąlygas tvarką. Elektroniniai požymių liudijimai už atitinkamą autentišką šaltinį atsakingos įstaigos vardu gali būti teikiami ir sąsaja su europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis gali būti užtikrinama centralizuotai per Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformą, jos veikimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.</p> <p>4. Už autentišką šaltinį atsakingos įstaigos, teikiančios šio straipsnio 2 dalyje nurodytame Vyriausybės patvirtintame sąrašė nurodytus elektroninius požymių liudijimus, ir jų vardu elektroninius požymių liudijimus teikianti institucija, atsakinga už centrinį elektroninių valdžios vartų portalą, privalo užtikrinti tokį patį patikimumo ir pasikliaujamumo lygį kaip kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai pagal</p>	

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 65 iš 81
---	--	----------------

				Reglamento (ES) Nr. 910/2014 24 straipsnį, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 910/2014 45f straipsnyje.	
7.	Elektroninių požymių liudijimų (EAA) teikėjas	Verslo / ūkio subjektai		<i>Rolė nereikalauja specialaus įteisinimo nacionalinėje teisėje.</i>	
8.	Nuotolinio kvalifikuoto elektroninio parašo paslaugų teikėjas	1) Registrų centras 2) Migracijos departamentas 3) Verslo subjektai		<i>Rolė nereikalauja specialaus įteisinimo nacionalinėje teisėje, institucijos atitinkamą statusą įgyja eIDAS reglamento ir įstatymo nustatyta tvarka.</i>	
9.	Autentiškas šaltinis	Valstybės informacinės sistemos ir registrai, kaip pirminių duomenų šaltiniai, kiti verslo subjektai, kurie turi pirminius duomenų šaltinius	LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymas LR valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas <i>(pakeitimų, susijusių su šia role, nenumatoma)</i> LR viešojo administravimo įstatymas <i>(pakeitimų, susijusių su šia role, nenumatoma)</i>	Įstatymas 18 straipsnis. Elektroninių požymių liudijimų, kuriuos išduoda už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga, teikimas 1. Viešojo sektoriaus autentiškais šaltiniais, kaip numatyta Reglamente (ES) Nr. 910/2014, yra laikomos valstybės informacinės sistemos ir registrų informacinės sistemos, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme. 2. Vyriausybė tvirtina elektroninių požymių liudijimų, išduodamų už autentišką šaltinį atsakingų viešojo sektoriaus įstaigų, sąrašą bei nustato šių elektroninių požymių liudijimų išdavimo ir atšaukimo atvejus ir tvarką, kiek to nereglamentuoja Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 ir 2025 m. liepos 29 d. Europos Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2025/1569, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 nuostatų dėl kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų ir elektroninių požymių liudijimų, kuriuos teikia už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie teikiami jos vardu, taikymo taisyklės. 3. Už atitinkamą autentišką šaltinį atsakingos įstaigos teikia šio straipsnio 2 dalyje nurodytame Vyriausybės patvirtintame sąrašė nurodytus elektroninius požymių liudijimus Reglamente (ES) Nr. 910/2014, šiame įstatyme ir juos įgyvendinančiuose	

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 66 iš 81
---	---	----------------

				<p>teisės aktuose nustatyta tvarka, užtikrina sąsają su europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis ir nustato apmokėjimo už jų teikiamus elektroninius požymių liudijimus sąlygas tvarką . Elektroniniai požymių liudijimai už atitinkamą autentišką šaltinį atsakingos įstaigos vardu gali būti teikiami ir sąsaja su europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis gali būti užtikrinama centralizuotai per Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformą, jos veikimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.</p> <p>4. Už autentišką šaltinį atsakingos įstaigos, teikiančios šio straipsnio 2 dalyje nurodytame Vyriausybės patvirtintame sąraše nurodytus elektroninius požymių liudijimus, ir jų vardu elektroninius požymių liudijimus teikianti institucija, atsakinga už centrinį elektroninių valdžios vartų portalą, privalo užtikrinti tokį patį patikimumo ir pasikliaujamumo lygį kaip kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai pagal Reglamento (ES) Nr. 910/2014 24 straipsnį, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 910/2014 45f straipsnyje.</p>	
10.	Pasikliaujančioji šalis	<p>1) Scenarijus 1. Tarpinė (tarpininkaujanti) pasikliaujančioji šalis, aptarnaujanti viešąjį sektorių teikiant viešąsias ir administracines paslaugas. VSSA kaip VIISP valdytoja ir tvarkytoja</p> <p>2) Scenarijus 2. Savarankiška užsiregistravusi</p>	<p><i>Žr. į aukščiau minimus įstatymus.</i></p>	<p>Įstatymas</p> <p>39 straipsnis. Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės pasikliaujančiosios šalys</p> <p>1. Lietuvos Respublikoje įsisteigusios pasikliaujančiosios šalys, kurios, teikdamos skaitmeninę sąveiką viešąsias ar privačiąsias paslaugas, ketina kliautis europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis, ir jų vardu veikiančios tarpininkai, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 910/2014 5b straipsnyje, privalo registruotis europinės skaitmeninės tapatybės dėklės pasikliaujančiųjų šalių registre šio įstatymo 40 straipsnyje nustatyta tvarka.</p> <p>2. Viešąsias ir administracines paslaugas, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme, teikiančios pasikliaujančiosios šalys gali kliautis europinėmis skaitmeninėmis dėklėmis centralizuotai per Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformą, jos veikimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka. Tokiu atveju laikoma, kad Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos tvarkytojas veikia kaip pasikliaujančiosios šalies tarpininkas, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 910/2014 5b straipsnio 10 dalyje.</p>	

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 67 iš 81
---	--	----------------

		vė viešųjų ir administracinių paslaugų teikėjai (po 2026 m.) 3) Scenarijus 3. Verslo subjektai, registruoti JAR			
11.	Atitikties vertinimo įstaiga (CAB)	Verslo subjektai	LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymas LR atitikties vertinimo įstatymas (<i>pakeitimų nenumatoma</i>);	Įstatymas 8 straipsnis. Kitos institucijų funkcijos ir įgaliojimai elektroninės atpažinties, skaitmeninės tapatybės ir patikimumo užtikrinimo srityse 1. Nacionalinis akreditacijos biuras Reglamento (EB) Nr. 765/2008, Lietuvos Respublikos atitikties vertinimo įstatymo ir juos įgyvendinančių teisės aktų nustatyta tvarka akredituoja Lietuvos Respublikoje įsteigtas atitikties vertinimo įstaigas, vykdančias: 1) elektroninės atpažinties schemų, apie kurias turi būti pranešta, atitiktį Reglamento (ES) Nr. 910/2014 12a straipsnyje nustatytiems reikalavimams, sertifikavimą; 2) europinių skaitmeninės tapatybės dėklių bei elektroninės atpažinties schemas, pagal kurias jos teikiamos, atitiktį Reglamento (ES) Nr. 910/2014 5c straipsnyje nustatytiems reikalavimams, sertifikavimą. 2. Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba paskiriama nacionalinių sertifikavimo schemų savininku pagal 2024 m. lapkričio 28 d. Europos Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2024/2981, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 nuostatų dėl europinių skaitmeninės tapatybės dėklių sertifikavimo taikymo taisyklės 3 straipsnio 1 dalį. 3. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija: 1) atstovauja Lietuvai Europos Komisijos įsteigtoje Bendradarbiavimo dėl Europos skaitmeninės tapatybės grupėje, paskirdama Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos atstovą, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 910/2014 46e straipsnio 2 dalyje;	

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 68 iš 81
---	---	----------------

				<p>2) atlieka bendrojo kontaktinio punkto dėl patikimumo užtikrinimo paslaugų, europinių skaitmeninės tapatybės dėklių ir elektroninės atpažinties schemų, apie kurias pranešta, funkcijas, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. 910/2014 46c straipsnyje;</p> <p>3) praneša Europos Komisijai Reglamento (ES) Nr. 910/2014 priežiūros įstaigų, paskirtų pagal Reglamento (ES) Nr. 910/2014 46a straipsnio 1 dalį ir 46b straipsnio 1 dalį pavadinimus bei adresus ir informuoja apie visus vėlesnius jų pakeitimus.</p> <p>4. Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra pagal jos nustatytą tvarką atstovauja viešojo sektoriaus požymių liudijimų schemų savininkams Europos Komisijoje teikiant prašymus dėl schemų įtraukimo į Europos Komisijos schemų katalogą, vadovaujantis 2025 m. liepos 29 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2025/1569, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 nuostatų dėl kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų ir elektroninių požymių liudijimų, kuriuos teikia už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie teikiami jos vardu, taikymo taisyklės.</p> <p>5. Valstybės įmonė Registrų centras paskiriama dėklės pasikliaujančiosios šalies prieigos sertifikatų teikėju, kaip apibrėžta 2025 m. gegužės 6 d. Europos Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2025/848, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 nuostatų dėl dėklės pasikliaujančiųjų šalių registracijos taikymo taisyklės. Valstybės įmonė Registrų centras nustato dėklės pasikliaujančiosios šalies prieigos sertifikatų teikimo tvarką, kiek to nereglamentuoja Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 ir 2025 m. gegužės 6 d. Europos Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2025/848, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 nuostatų dėl dėklės pasikliaujančiųjų šalių registracijos taikymo taisyklės.</p>	
12.	Dėklės priežiūros įstaiga	RRT	Žr. į aukščiau minimus įstatymus.	<p>Įstatymas</p> <p>3 straipsnis. Elektroninės atpažinties, skaitmeninės tapatybės ir patikimumo užtikrinimo paslaugų politikos formavimo ir įgyvendinimo institucijos</p> <p><...></p> <p>4. Skaitmeninės tapatybės politiką įgyvendina europinės skaitmeninės tapatybės dėklės priežiūros įstaiga – Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (toliau – Dėklės priežiūros įstaiga).</p> <p>7 straipsnis. Dėklės priežiūros įstaigos įgaliojimai skaitmeninės tapatybės srityje</p>	

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 69 iš 81
---	--	----------------

				<p>1. Dėklės priežiūros įstaigos tikslas – užtikrinti, kad Lietuvos Respublikoje įsisteigę ar įsteigti europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjai ir jų teikiamos europinės skaitmeninės tapatybės dėklės atitiktų Reglamente (ES) Nr. 910/2014, šiame įstatyme ir jų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytus reikalavimus, bei vykdyti europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjų priežiūrą.</p> <p>3. Dėklės priežiūros įstaiga atlieka šias funkcijas:</p> <p>1) vykdo Reglamente (ES) Nr. 910/2014 Europos skaitmeninės tapatybės sistemos priežiūros įstaigai nustatytas funkcijas;</p> <p>2) praneša Europos Komisijai Reglamento (ES) Nr. 910/2014 5a straipsnio 18 dalyje ir 2024 m. lapkričio 28 d. Europos Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2024/2980, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 taikymo taisyklės, susijusios su pranešimais Komisijai dėl europinių skaitmeninės tapatybės dėklių ekosistemos nurodytą informaciją;</p> <p>3) praneša Europos Komisijai Reglamento (ES) Nr. 910/2014 5c straipsnyje nurodytų atitikties vertinimo įstaigų pavadinimus ir adresus;</p> <p>4) renka iš europinių skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjų statistinius duomenis, susijusius su europinių skaitmeninės tapatybės dėklių funkcionavimu Lietuvos Respublikoje pagal Reglamento (ES) Nr. 910/2014 48a straipsnį ir teikia Europos Komisijai surinktų statistinių duomenų ataskaitą;</p> <p>5) perduoda nacionalinių sertifikavimo schemų projektus Bendradarbiavimo dėl Europos skaitmeninės tapatybės grupei, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. 910/2014 5c straipsnio 3 dalyje;</p> <p>6) teikia Europos Komisijai ir Bendradarbiavimo dėl Europos skaitmeninės tapatybės grupei Reglamento (ES) Nr. 910/2014 5d straipsnyje nurodytą informaciją apie sertifikuotas europines skaitmeninės tapatybės dėkles;</p> <p>7) pagal kompetenciją nagrinėja Reglamento (ES) Nr. 910/2014 ir šio įstatymo pažeidimus ir skiria baudas Reglamento (ES) Nr. 910/2014 bei šio įstatymo nustatyta tvarka;</p> <p>8) praneša Europos Komisijai ir paveiktų valstybių narių bendriesiems kontaktiniams punktams, paskirtiems pagal Reglamento (ES) Nr. 910/2014 46c straipsnio 1 dalį informaciją, susijusią su galimu saugumo arba patikimumo pažeidimu, galinčiu daryti poveikį vieno ar daugiau kitos valstybės narės pateiktų dėklės sprendinių patikimumui, kaip nurodyta 2025 m. gegužės 6 d. Europos Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES)</p>	
--	--	--	--	---	--

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 70 iš 81
---	--	----------------

				<p>2025/847, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 nuostatų dėl reagavimo į europinių skaitmeninės tapatybės dėklių saugumo pažeidimus taikymo taisyklės 3 straipsnio 3 dalyje;</p> <p>9) kartu su kitų Europos Sąjungos valstybių narių priežiūros įstaigų darbuotojais (priežiūros įstaigos ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių priežiūros įstaigų sudarytų susitarimų pagrindu) atlieka bendrus tyrimus ar dalyvauja kitos Europos Sąjungos valstybės narės priežiūros įstaigos atliekamuose tyrimuose ir atlieka kitus savitarpio pagalbos veiksmus, kaip nurodyta Reglamente (ES) Nr. 910/2014 46d straipsnyje.</p> <p>3. Dėklės priežiūros įstaiga, įgyvendindama Reglamente (ES) Nr. 910/2014 ir šiame įstatyme nustatytus uždavinius ir atlikdama funkcijas, turi Reglamente (ES) Nr. 910/2014, šiame įstatyme ir kituose įstatymuose jai suteiktas teises.</p>	
13.	Įrenginių gamintojas ir susijusių sistemų teikėjas	Technologijų teikėjai / gamintojai		<p><i>Rolė nereikalauja specialaus įteisavimo nacionalinėje teisėje.</i></p>	
14.	Viešojo sektoriaus požymių liudijimų schemų teikėjas		<p>VSSA</p> <p><i>Žr. į aukščiau minimus įstatymus.</i></p>	<p>8 straipsnis. Kitos institucijų funkcijos ir įgaliojimai elektroninės atpažinties, skaitmeninės tapatybės ir patikimumo užtikrinimo srityse</p> <p><...></p> <p>4. Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra pagal jos nustatytą tvarką atstovauja viešojo sektoriaus požymių liudijimų schemų savininkams Europos Komisijoje teikiant prašymus dėl schemų įtraukimo į Europos Komisijos schemų katalogą, vadovaujantis 2025 m. liepos 29 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2025/1569, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 nuostatų dėl kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų ir elektroninių požymių liudijimų, kuriuos teikia už autentišką šaltinį atsakinga viešojo sektoriaus įstaiga arba kurie teikiami jos vardu, taikymo taisyklės.</p>	
15.	Nacionalinė akreditacijos įstaiga	Nacionalinis akreditacijos biuras	<p>LR atitikties vertinimo įstatymas <i>(pakeitimų nenumatoma)</i>;</p>	<p>8 straipsnis. Kitos institucijų funkcijos ir įgaliojimai elektroninės atpažinties, skaitmeninės tapatybės ir patikimumo užtikrinimo srityse</p> <p>1. Nacionalinis akreditacijos biuras Reglamente (EB) Nr. 765/2008, Lietuvos Respublikos atitikties vertinimo įstatymo ir juos įgyvendinančių teisės aktų nustatyta tvarka akredituoja Lietuvos Respublikoje įsteigtas atitikties vertinimo įstaigas, vykdančias:</p>	

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 71 iš 81
---	--	----------------

			LR biudžetinių įstaigų įstatymas <i>(pakeitimų nenumatoma)</i> ; LR strateginio valdymo įstatymas <i>(pakeitimų nenumatoma)</i> ; LR valstybės tarnybos įstatymas <i>(pakeitimų nenumatoma)</i> ;	<...> 2) europinių skaitmeninės tapatybės dėklių bei elektroninės atpažinties schemas, pagal kurias jos teikiamos, atitiktį Reglamento (ES) Nr. 910/2014 5c straipsnyje nustatytiems reikalavimams, sertifikavimą. <...>	
16.	Registratoriai	RRT (kaip valdytojas) kartu su RC	LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo įstatymas	<p>Įstatymas</p> <p>40 straipsnis. Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės pasikliaujančiųjų šalių registras</p> <p>1. Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės pasikliaujančiųjų šalių registras yra šio registro informacinėje sistemoje tvarkomas duomenų apie šio registro objektus – europinės skaitmeninės tapatybės dėklės pasikliaujančiasis šalis – rinkinys. Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės pasikliaujančiųjų šalių registro informacinėse sistemoje (toliau – Dėklės pasikliaujančiųjų šalių registro informacinė sistema) tvarkomi Reglamento (ES) Nr. 910/2014 5b straipsnio 2 dalyje ir 2025 m. gegužės 6 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/848, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 nuostatų dėl dėklės pasikliaujančiųjų šalių registracijos taikymo taisyklės, 1 priede nurodyti duomenys apie europinės skaitmeninės dėklės pasikliaujančiasis šalis. Konkretūs Registro informacinėje sistemoje tvarkomų duomenų rinkinius sudarantys duomenys yra nustatomi Dėklės pasikliaujančiųjų šalių registro informacinės sistemos nuostatuose.</p> <p>2. Dėklės pasikliaujančiųjų šalių registro informacinės sistemos valdytoja ir duomenų valdytoja yra Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba. Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės pasikliaujančiųjų šalių registro informacinės sistemos tvarkytojas ir duomenų tvarkytojas yra valstybės įmonė Registrų centras.</p> <p>3. Dėklės pasikliaujančiųjų šalių registro informacinės sistemos duomenys tvarkomi siekiant:</p> <p>1) identifikuoti pasikliaujančiasis šalis, kurios, teikdamos skaitmeninę sąveiką viešąsias ar privačias paslaugas, ketina kliautis europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis,</p>	

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 72 iš 81
---	--	----------------

				<p>užtikrinti informacijos, kurios reikia šių pasikliaujančiųjų šalių elektroninei atpažinčiai ir tapatumo nustatymui, susijusiam su europine skaitmeninės tapatybės dėkle;</p> <p>2) užtikrinti informacijos apie numatomą apie numatomą europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudojimą, įskaitant duomenų, kurių pasikliaujančioji šalis prašys iš naudotojų, teikimą duomenų gavėjams,</p> <p>3) atlikti kitus tvarkymo veiksmus, būtinus įgyvendinti Reglamento (ES) Nr. 910/2014 nuostatomis ir vykdyti valstybės funkcijoms šioje srityje.</p> <p>4. Dėklės pasikliaujančiųjų šalių registro informacinės sistemos nuostatuose turi būti nurodoma 2025 m. gegužės 6 d. Europos Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/848, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 nuostatų dėl dėklės pasikliaujančiųjų šalių registracijos taikymo taisyklės, 4 straipsnyje nurodyta informacija.</p> <p>5. Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės pasikliaujančiosios šalys registruojamos, išregistruojamos, pasikliaujančiosios šalies registracija sustabdoma ar atšaukiama, Dėklės pasikliaujančiųjų šalių registro informacinės sistemos nuostatuose nustatyta tvarka.</p> <p>6. Dėklės pasikliaujančiųjų šalių registro informacinės sistemos duomenys, išskyrus asmens duomenis, yra vieši. Šie duomenys yra viešai skelbiami internete elektroniniu parašu arba spaudu patvirtinta forma, tinkama automatizuotam tvarkymui, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 910/2014 5b straipsnio 5 dalyje. Dėklės pasikliaujančiųjų šalių registro informacinės sistemos duomenys teikiami laikantis Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 28 straipsnio 11 dalyje nurodytų apribojimų, Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 5 straipsnyje apibrėžtų asmens duomenų tvarkymo principų ir 6 straipsnyje nustatytų asmens duomenų teisėto tvarkymo sąlygų ir atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 3 straipsnyje nustatytus asmens kodo tvarkymo ypatumus.</p> <p>7. Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudotojai Dėklės pasikliaujančiųjų šalių registro informacinės sistemos nuostatuose nustatyta tvarka gali nemokamai patikrinti Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės pasikliaujančiųjų šalių registre įregistruotų pasikliaujančiųjų šalių tapatybės autentiškumą ir galiojimą, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 910/2014 5a straipsnio 8 dalyje.</p>	
17.	Prieigos sertifikatų teikėjas	RC	Žr. <i>į aukščiau minimus įstatymus.</i>	8 straipsnis. Kitos institucijų funkcijos ir įgaliojimai elektroninės atpažinties, skaitmeninės tapatybės ir patikimumo užtikrinimo srityse	

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 73 iš 81
---	--	----------------

				<p><...></p> <p>5. Valstybės įmonė Registrų centras paskiriama dėklės pasikliaujančiosios šalies prieigos sertifikatų teikėju, kaip apibrėžta 2025 m. gegužės 6 d. Europos Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2025/848, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 nuostatų dėl dėklės pasikliaujančiųjų šalių registracijos taikymo taisyklės. Valstybės įmonė Registrų centras nustato dėklės pasikliaujančiosios šalies prieigos sertifikatų teikimo tvarką, kiek to nereglamentuoja Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 ir 2025 m. gegužės 6 d. Europos Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2025/848, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 nuostatų dėl dėklės pasikliaujančiųjų šalių registracijos taikymo taisyklės.</p> <p><...></p>	
18.	Registracijos sertifikatų teikėjas	RC	Žr. į aukščiau minimus įstatymus.	Rolė nenumatoma. Esant poreikiui, nustatoma Pasikliaujančiųjų šalių registro informacinės sistemos nuostatuose.	
19.	Dėklės sertifikavimo schemos savininkas	RRT	Žr. į aukščiau minimus įstatymus.	<p>8 straipsnis. Kitos institucijų funkcijos ir įgaliojimai elektroninės atpažinties, skaitmeninės tapatybės ir patikimumo užtikrinimo srityse</p> <p><...></p> <p>2. Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba paskiriama nacionalinių sertifikavimo schemų savininku pagal 2024 m. lapkričio 28 d. Europos Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2024/2981, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 nuostatų dėl europinių skaitmeninės tapatybės dėklių sertifikavimo taikymo taisyklės 3 straipsnio 1 dalį.</p>	
20.	Už kibernetinių pažeidimų valdymą atsakinga institucija	Nacionalinis kibernetinio saugumo centras prie Krašto apsaugos ministerija	LR kibernetinio saugumo įstatymas	<p>Rekomenduojame:</p> <p>1) Pakeisti 26 straipsnio 2 dalį ir išdėstyti ją taip:</p> <p>„2. Nacionalinis kibernetinio saugumo centras turi teisę pradėti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą kibernetinio saugumo subjekto patikrinimą bet koku klausimu, susijusiu su šio įstatymo reikalavimais, kurie nustatyti kibernetinio saugumo subjektams ir kurių nevykdymas laikomas pažeidimu, savo iniciatyva, gavęs skundą ar kitų šaltinių pagrindu, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytus atvejus. Nacionalinis kibernetinio saugumo centras taip pat pradeda šio straipsnio 1 dalyje nurodytą kibernetinio saugumo subjekto patikrinimą pagal Lietuvos Respublikos elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymą paskirtos priežiūros įstaigos prašymu ir teikia jai informaciją apie patikrinimo rezultatus, vadovaujantis 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir</p>	<p>Papildomų įstatymo korekcijų ši rolė nereikalauja. Priežiūros institucijos, paskirtos pagal LR kibernetinio saugumo įstatymą, vykdo savo priežiūros funkcijas pagal minėtą LR</p>

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 74 iš 81
---	---	----------------

				<p><i>elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB“.</i></p> <p>2) Pakeisti 26 straipsnio 3 dalį ir išdėstyti ją taip: <i>„Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti svarbių subjektų patikrinimai atliekami tik gavus duomenų ar informacijos, kad svarbus subjektas, kaip įtariama, padarė šio įstatymo reikalavimų pažeidimą arba Lietuvos Respublikos elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymą paskirtos priežiūros įstaigos prašymu, vadovaujantis 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB.“</i></p> <p>Kitų pakeitimų nenumatoma, funkcijos įgyvendinamos pagal institucijos veiklą reglamentuojančius teisės aktus</p>	<p><i>kibernetinio saugumo įstatymą. Minimalios spec. įstatymų korekcijos pasiūlytos.</i></p>
21.	Asmens duomenų apsaugos nuostatai įgyvendinami institucija	Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija	LR asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas	<p>Rekomenduojame papildyti LR asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 12 straipsnį 5 dalimi:</p> <p><i>„8. Nustačius Reglamento (ES) 2016/679, kitų tiesiogiai taikomų Europos Sąjungos teisės aktų, šio įstatymo ir (ar) kitų įstatymų, reglamentuojančių asmens duomenų ir (ar) privatumo apsaugą, pažeidimą, kai įstatymą pažeidęs asmuo yra patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, kaip apibrėžta 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB, ir Lietuvos Respublikos elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme, priežiūros institucija apie tokį pažeidimą nedelsdama informuoja kompetentingą priežiūros įstaigą pagal Lietuvos Respublikos elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo įstatymą.“</i></p> <p>Kitų pakeitimų nenumatoma, funkcijos įgyvendinamos pagal institucijos veiklą reglamentuojančius teisės aktus</p>	<p><i>Papildomų įstatymo korekcijų ši rolė nereikalauja. Priežiūros institucija, paskirta pagal LR asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymą, vykdo savo priežiūros funkcijas pagal minėtą LR asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymą ir BDAR. Minimalios spec. įstatymų korekcijos pasiūlytos.</i></p>
22.	Skaitmeninės veiklos atsparumo nuostatai finansų	Lietuvos bankas	Lietuvos banko įstatymas	<p>Pakeitimų nenumatoma, funkcijos įgyvendinamos pagal institucijos veiklą reglamentuojančius teisės aktus</p>	

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 75 iš 81
---	--	----------------

	sektoriuje įgyvendinanti institucija		LR pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymas		
--	---	--	--	--	--

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 76 iš 81
---	--	----------------

2.5 Įstatymo pakeitimo projekto siūlymas

Analitinės studijos prieduose (Priedas Nr. 2 ir Nr. 3) yra pateikiami šie dokumentai:

- Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo siūlomi pakeitimai.
- Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo pakeitimo įstatymo aiškinamojo rašto projektas.

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 77 iš 81
---	--	----------------

3. Išvados ir rekomendacijos

Apačioje pateikiame bendras išvadas, apimančias Teisinės analizės rezultatus, rekomendacijas ir siūlomus sprendimus dėl EUDIW teisinio reguliavimo. Šios išvados skirtos užtikrinti aiškų reguliacinį pagrindą ir nuoseklų įgyvendinimą EUDIW ekosistemoje.

Lentelė 9: Teisinės analizės išvados, rekomendacijos, rizikos ir valdymo priemonės

Nr.	Išvada	Rekomendacijos, rizikos ir jų valdymo priemonės
1.	LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymą keisti pagal minimalų nacionalinio reguliavimo principą, perkeltant tik būtinas valstybės narės reguliavimui nuostatas iš eIDAS 2.0 reglamento.	Šio principo taikymas nacionalinėje teisėje leidžia išvengti tiesiogiai taikomų EUDI reglamento nuostatų dubliavimo ir rizikos dėl nacionalinės teisės prieštaravimo EUDI reglamentui (dėl skirtingo nuostatų interpretavimo, galimų vertimo netikslumų ir kt.). Taip pat šio principo laikymasis prioretizuotinas atsižvelgiant į galimus vėlesnius EUDI reglamento ar jį įgyvendinančių teisės aktų pasikeitimus, siekiant, kad galimi ES teisinio reguliavimo pokyčiai kuo mažiau paveiktų įstatymo lygmens teisės aktus, kurių teisėkūros procedūros yra sudėtingesnės, nei nacionalinių poįstatyminių teisės aktų keitimo procedūros.
2.	LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme neištraukti baigtinio eIDAS reglamentą įgyvendinančių teisės aktų sąrašo, pateikiant bendro pobūdžio nuostatą dėl eIDAS reglamento, jo priedų ir įgyvendinančių teisės aktų taikymo.	Šiuo metu dar nėra priimti visi eIDAS 2.0 reglamentą įgyvendinantys Europos Komisijos įgyvendinamieji reglamentai, taip pat nėra aišku, ar ateityje nebus priimti papildomi eIDAS 2.0 reglamentą įgyvendinantys teisės aktai. Todėl siūlomame įstatymo projekte į įstatymo priedą rekomenduojame neištraukti baigtinio EUDI reglamentą įgyvendinančių teisės aktų sąrašo. Vietoje to, siūloma į įstatymą įtraukti bendro pobūdžio nuostatą dėl EUDI reglamento, jo priedų ir įgyvendinančių teisės aktų taikymo, tokiu būdu išvengiant poreikio keisti įstatymą ateityje priėmus papildomus Europos Komisijos įgyvendinamuosius aktus.
3.	LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme nustatyti atsakingas institucijas už tam tikrų eIDAS 2.0 reglamento straipsnių įgyvendinimą arba nurodyti instituciją, atsakingą už tokios institucijos paskyrimą.	eIDAS 2.0 reglamento nuostatos numato galimybę skirti kelias ar vieną priežiūros įstaigą šioms sritims: 1) Europos skaitmeninės tapatybės sričiai ir 2) patikimumo užtikrinimo paslaugų sričiai. Taip pat eIDAS 2.0 reglamentas nustato papildomas atsakomybes ir funkcijas priežiūros įstaigai (įstaigoms). Lietuvos kontekste, LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme, kuris įgyvendina 2014 metų eIDAS reglamentą, priežiūros įstaigos rolė patikimumo užtikrinimo paslaugų srityje ir elektroninės atpažinties paslaugų srityje yra

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 78 iš 81
---	--	----------------

Nr.	Išvada	Rekomendacijos, rizikos ir jų valdymo priemonės
		<p>priskirta Ryšių reguliavimo tarnybai. Atsižvelgiant į tai, siūloma šiai institucijai priskirti priežiūros įstaigos rolę taip pat ir eIDAS 2.0 reglamente numatytoje naujoje Europos skaitmeninės tapatybės srityje bei priskirti jai atitinkamas atsakomybes.</p> <p>eIDAS 2.0 reglamentas taip pat nustato kitas naujas funkcijas, kurių vykdymui reikalinga paskirti atsakingas nacionalines institucijas. Siūlomame įstatymo pakeitimo projekte dalis šių funkcijų priskiriama priežiūros institucijai kaip centrinei patikimumo užtikrinimo paslaugų ir skaitmeninės tapatybės institucijai, turinčiai ar galinčiai efektyviai ir greitai įgyti reikiamas kompetencijas.</p> <p>Alternatyviai, įstatymo pakeitimo projektas rekomenduoja nurodyti LR Ekonomikos ir inovacijų ministeriją, kaip politiką formuojančią instituciją, atsakingą už atsakingos institucijos paskyrimą atitinkamos eIDAS 2.0 reglamentu naujai nustatytos funkcijos vykdymui.</p>
4.	Kiek tai suderinama su eIDAS 2.0 reglamentu, išlaikyti esamą LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo struktūrą.	<p>LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo struktūra yra savita dėl išskiriamos atskiros elektroninės atpažinties paslaugų kategorijos ir atskiro šiai sričiai nustatyto teisinio reguliavimo (paskirta priežiūros institucija, nustatytos paslaugų teikėjų pareigos, reglamentuota atsakomybė). Siekiant išlaikyti esamus nacionalinio reguliavimo ypatumus, siūloma atlikti minimalias įstatymo korekcijas, būtinas, kad būtų pašalinti esamo reguliavimo prieštaravimai eIDAS 2.0 reglamentui, paliekant nuostatas, kurios buvo nustatytos įgyvendinant eIDAS 1.0 reglamentą (kiek jos neprieštarauja eIDAS 2.0 reglamentui).</p> <p>Alternatyviai, LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymas galėtų būti išdėstytas nauja redakcija, minimizuojant šiuo metu galiojančiame įstatyme reglamentuojamus aspektus, laikantis aukščiau aptarto minimalaus nacionalinio reguliavimo principo bei kuo daugiau aspektų paliekant reglamentuoti poįstatyminiais teisės aktais.</p>

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 79 iš 81
---	--	----------------

Nr.	Išvada	Rekomendacijos, rizikos ir jų valdymo priemonės
5.	<p>Atnaujinti nacionalinės teisės nuostatas dėl atsakomybės už EUDI reglamento, LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo ir juos įgyvendinančių teisės aktų pažeidimus.</p>	<p>eIDAS 2.0 reglamentu buvo nustatytos privalomos maksimalios patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams taikomos atsakomybės ribos.</p> <p>Šiuo metu Lietuvoje galiojantis nacionalinis teisinis reguliavimas prieštarauja eIDAS 2.0 reglamentui tiek dėl numatytų reikšmingai mažesnių atsakomybės ribų, tiek ir dėl atsakomybės subjektų – šiuo metu už teisės aktų, reglamentuojančių patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų veiklą, pažeidimus yra taikoma administracinė atsakomybė pagal LR administracinių nusižengimų kodeksą (147 straipsnis). Administracinės atsakomybės subjektai – patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai – fiziniai asmenys arba juridinių asmenų vadovai, jų įgalioti asmenys.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad panašus atsakomybės už pažeidimus modelis yra numatytas BDAR ir TIS 2 direktyvoje, rekomenduojame remtis LR asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir LR kibernetinio saugumo įstatymo, kurie įgyvendino atitinkamus ES teisės aktus, pavyzdžiais. Siūlytina patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atsakomybės už padarytus pažeidimus nuostatas reglamentuoti tiesiogiai LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatyme, darant nuorodą į EUDI reglamente nustatytus baudų dydžius.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad eIDAS 2.0 reglamentas nenustato jokių konkrečių taisyklių dėl europinės skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjų bei kvalifikuotų elektroninės atpažinties priemonių išdavimo paslaugų teikėjų (kategorija apibrėžta LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų įstatyme) atsakomybės, nustatant tik bendrąjį principą dėl veiksmingų, proporcingų ir atgrasomų priemonių nustatymo bei paliekant šį klausimą reglamentuoti valstybėms narėms. Atsižvelgiant į tai, turi būti priimamas sprendimas ir dėl europinės skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjų bei kvalifikuotų elektroninės atpažinties priemonių išdavimo paslaugų teikėjų atsakomybės, t. y., arba (i) taikomos vienodos atsakomybės nuostatos visiems paslaugų teikėjams (išimtis dėl baudų dydžio skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjų bei kvalifikuotų elektroninės atpažinties priemonių išdavimo paslaugų teikėjų atžvilgiu galėtų būti daroma valdžios institucijoms ar įstaigoms kaip, kad, pavyzdžiui, numatyta LR asmens duomenų</p>

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Analitinė galimybių studija „Europinės skaitmeninės tapatybės deklės įgyvendinimo galimybių analizė ir planas“	Lapas 80 iš 81
---	---	----------------

Nr.	Išvada	Rekomendacijos, rizikos ir jų valdymo priemonės
		teisinės apsaugos įstatyme), arba (ii) LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų įstatyme atskirai reglamentuojant patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atsakomybę bei paliekant elektroninės atpažinties priemonių išdavimo paslaugų teikėjų ir europinės skaitmeninės tapatybės deklės teikėjų atsakomybės klausimus reglamentuoti LR administracinių nusižengimų kodekse.